BAŞKAN
KURGU-BİLİM DİZİSİ

UZAYDA SATRANÇ

GERARD KLEIN

UZAYDA SATRANÇ

GERARD KLEIN

BASKAN YAYINLARI

Yazan : GERARD KLEİN
Çeviren : AYŞE TAŞKIN

«Starmaster Gambit»

Ali Rıza Baskan
Güzel Sanatlar Matbaası'nda
dizilmiş ve basılmıştır.
Her hakkı mahfuzdur.
Baskan Yayınları A. Ş.
İstanbul — 1984

Birinci Bölüm

JERG ALGAN otuziki yaşındaydı. Ömrünün büyük kısmı hemen hemen her yerini gezip dolaştığı Dünya'da geçmişti. Bütün kıtaları geçen yüzyıldan kalma eskimiş uçaklarla dolaşmış, Avustralya'nın kumsallarında güneş banyosu yapmış ve çöl platosu okyanusa gömülmeden önce de Afrika'nın son aslanlarını avlamıştı.

Küçümsenecek başarılar değildi bunlar. Dünyayı hiçbir zaman terketmemişti. Stratosfere de yolculuklar yapmıştı. Bu yolculuklarından birinde bir süre de Dark'ta yaşamıştı. Burada büyük kentlerde yapılabilen cinsten garip işler bulmuş ve böylece geçimini sağlamıştı.

Aslında, Dark Dünya'da tek kalmış büyük bir kentti. Otuz milyon nüfusuyla Galaksinin bu tür insanlarını barındırabilen son kent de denilebilirdi orası için. İşleriyle meşgul oldukları sürece Psikolojik Polis onların peşini bırakıyordu. Bu durumundan ötürü, küçük olmasına karşın Dark, Galaksinin o kesiminin en önemli limanlarından biri konumuna gelmişti. Burada ticaret mallarının türü ve satışı konusunda hiçbir sınırlama da yoktu. Bilinen ya da bilinmeyen her tür mal burada rahatlıkla satılırdı. Birçok yerde yasaklanmış olan ya da zararlı olan tüm ilaçlar Dark'tan sağlanabilirdi. Burada kölelerin bile bulunduğu söylenirdi. Kısacası Dark, Galaksinin hiç bitmeyen bir skandal yuvasıydı.

Algan'ın hayatta iyi günleri de olmuştu, kötü günleri de. Aynı işte üç aydan çok çalıştığını hiç hatırlamıyordu, ya da aynı ticari malı üst üste iki kez sattığı hiç görülmemişti. Ve Psikolojik Polise de hiç yakalanmamıştı.

Algan şimdi yapacak bir şeyler arıyordu. Dünya'nın henüz tanımadığı, bilmediği bir köşesini keşfetmek! Yalnızca yakın gezegenlere gidiş gelişin düzenlendiği eski yıl-

dızlara ait limanda bu tür fırsatlar belki yakalayabilirdi; belki eski harabeleri görmek üzere Eski Gezegen'e bir gezi yapmak isteyen yaşlı bir seyyaha rastlayabilirdi; ya da ganimetleri arasına bir yer tavşanı eklemek isteyen meraklı bir avcıya yardım etme olanağı elde edebilirdi; ya da en iyisi, çok içki içip de arkadaşlarını kaybeden bir bilimsel gezi üyesine rastlayabilirdi ki, bu kişi Dünya insanlarının gelenekleri konusunda ondan bilgi sağlayabilmek için bir yığın para ödemeye razı olabilirdi.

Algan, *«Oryon'un Kılıcı»*na gitti. Burası bir tavernaydı. En karanlık köşedeki bir masaya oturdu ve içki ısmarladı. Gözlerini kapıdan hiç ayırmıyordu. Tavernaya adını veren Oryon kılıcı girişin üstünde asılıydı. Bu ince uzun, parlak, paslanmaz çelikten yapılmış ve üzerinde işlemeler olan antene benzer bir kılıçtı. «Acaba», diye düşündü Algan, «bu kılıç başka bir dünyada milyonlarca yıl evvel bir silah olarak kullanılmış mıydı?» Bunu hiç kimse bilmiyordu. Yalnızca çok eski zamanlardan kalma bir el yapması olabilirdi.

Bar henüz tenha ve sessizdi. Algan masaya birkaç gümüş koydu:

— Bir *zotl,* dedi.

Zotl bir içkiydi. Galaksinin belirli bazı kesimlerinde bulunan birkaç ilaç kaynağından biriydi. Zotl denen bu madde ezilerek içki elde ediliyordu ve amber içerken alınan hazı verebiliyordu. Zotl'un insanlar üzerindeki etkisi kişiden kişiye değişebiliyordu. Kimi zaman güç duygusu yaratıyordu. Sinir sistemi üzerinde yaptığı etkiyi bir tür çılgınlık duygusu gibi düşünmek mümkündü. Bu etkinin sonucu olarak sesler görülebilir ve renkler işitilebilir oluyordu.

Algan yavaş yavaş içkisini yudumlayıp, bitirdi. Zotl'ı her içtiğinde aynı şeyleri görüyordu: açık yeşil bir gökyüzünün altında yanar-döner kayalarla, pullarla süslenmiş gibi gri bir çöl. Uzakta görülmeyen güneş ışığı altında tiz

bir müzik sesi... Zamanın dışında, huzur dolu, sakin bir manzara...

Gözlerini tekrar açtığında barın yarı yarıya dolmuş olduğunu gördü. Evrenin hemen hemen her köşesinden gelmiş insanlar vardı: Metal gömleklerini giymiş Rigel'li tüccarlar, Ultar'dan gelmiş çok uzun boylu adamlar, benekli gözleri ve sarı saçlarıyla küçük Xien'ler; kuyu gibi derin gözbebekleri ve çıkıntılı alınlarıyla mavimsi yüzlü Aro'lu saçsız adamlar...

Giyilen elbiseler ve renkleri de oldukça farklıydı: kimisi parlak, kimisi zevksizce süslenmiş ve kimisi de donuk renklerden yapılmalıydı. «Oryon'un Kılıcı», yıldız limanına doğru giden bir ticaret gemisi filosunun uğrak yeri olarak Dark'taki tipleri en iyi anlatan bir kesit oluşturuyordu.

Aksanlar değişikti ama herkes Dünya'daki tüm dillerin bir berbat karışımı olan eski uzay dilini kullanıyordu.

Jerg'in yanına biri oturdu; bu koyu esmer renkli ve kocaman göbekli bir dünyalıydı.

Adam Algan'a bakarak :

— Bir seyahat yapmak ister misin, Mack? diye sordu.

— Nereye olduğuna bağlı, dedi Algan.

— Sen seç, istediğin yere gidebilirsin. Bir *zotl* alır mısın?

— Hiç itiraz etmem!

İçtiler ve bir süre sessiz kaldılar.

— Uzayda görülecek çok güzel gezegenler var, dedi şişman adam.

— Nerede?

— Delikanlı, ben senin yaşındayken hemen hemen elli gezegen gezmiştim. Belki sen de birçok geziye çıktın, ama... Bir *zotl* daha alır mısın?

— Şimdiye kadar Dünya'yı hiç terketmedim, diye söze başladı Algan yavaşça. Ve terketmek de istemem. Bu yemyeşil Dünya'dan daha güzeli yoktur. *Zotl* için teşek-

kürler. Güneşi söndürmek için bir *zotl*'dan daha fazlası gerekir değil mi?

— Tabii.

Bir an için sustular. Algan adamın gözlerine baktı ve bunların içinde bir parıltı gördü. Bu hoşuna gitmemişti.

— Tüccar mısın?

Adam bir kahkaha attı:

— Öyle de diyebilirsin delikanlı. Bir tür tüccar sayılırım. Şu anda Dünya'da en geçerli iş de bu değil mi zaten?

Kibarlık limanlarda ve uzayda her zaman gerekli olan şeydi. Jerg Algan durumu anladı ve daha fazla bir şey sormaması gerektiğini farkederek kısa kesti.

— Evet, oldukça... Mallar oldukça kıtlaşıyor.

Şişman adam tekrar güldü. Jerg de ona katıldı. Sonra birden gülmesini kesti ve:

— Dünya'da bir şey mi arıyorsun? Belki sana yardım edebilirim.

— Belki edebilirsin. Bir *zotl* daha ister misin oğlum?

Algan şişman adamın ses tonundaki samimiyetten hoşlanmadı. Ama *zotl*'u içince tekrar iç dünyasındaki hayallere, gri çölüne döndü.

— Eminim ki bana yardım edebilirsin, oğlum. Yalnızca şunu imzalaman yeterli. Yeni yerler göreceksin.

— Nereye gidiyorsun?

— Nerede iş olursa.

Bu ses sanki bir yağ tabakasının derinliklerinden geliyordu. Parmaklarının ucunda nem gibi bir şey hissetti. Sonra garip bir sesin «Hiç sarhoş olmuş muydu?» dediğini duydu. Gözlerini açtı. Yumuşak bir nesneden yapılmış silindire benzer bir şey parmaklarının arasına konmuştu. Ne olduğunu bilmiyordu. Açık yeşil gökyüzünün altında, parlayan tepeler arasında uçmaktaydı.

— Adını yaz, dostum, dedi etkileyici bir ses ve devam etti. «Seyahat etmeyi istiyorsun, hem de ölesiye istiyorsun. Şuraya adını yaz!

Büyük parlak kayalar o mutluluk anının ritmine uyarcasına yuvarlanıyorlar ve tüm evrenin ışıklarını söndürmek isteyen uzantılara dönüşüyorlardı.

— İmzala, arkadaş; bir kere daha dene!

Kendisini geriye çekerek parmakları arasındaki küçük silindiri sıkıca tutmaya çalıştı. Sonra yazmaya başladı; ama çok güç oluyordu, çünkü yarı kapalı gözleri renkleri yalnızca sesler olarak algılayabiliyordu.

— Bir kere daha dene!

Dili yapışmış, ağzı kurumuştu. Biri onun kolunu tuttu ve:

— Tamam, dedi.

Algan'ın eli masaya düştü. Ne kadar ağırmış diye düşündü. Sanki aralarında uçtuğu tepelerden aşağı yuvarlanmış gibi oldu. Sonra öne doğru yıkıldı. Parmakları sert masanın üzerine değdi. Yeşil bir gökyüzünün altında mavi sulara doğru gömülüyor gibiydi. Çok derin bir kuyunun dibine doğru kaydığını hissetti. Birden kuyu infilak etti.

Birden ayağa kalktı. Gözlerini açtı. Yanında kimse yoktu. Sosis parmaklı şişman adam yanında değildi. Herhalde o da bir düştü, diye düşündü. Elini kaldırdı ve parmaklarını şıklatarak:

— Bir içki! diye seslendi.

Bir yudumda kadehi boşalttı. Şimdi kendini daha iyi hissediyordu. Ayağa kalktı ve yürümeyi denedi, sanki asırlardan beri hareket etmiyormuşcasına uyuşmuştu. Çok fazla *zotl* içmişti. Ceplerini karıştırdı ve bir avuç dolusu bozuk para çıkarıp masaya bıraktı. sonra kapıya doğru yöneldi. Yanından geçen biri ona selam verdi, o ise çarpık bir gülümsemeyle mukabele etti. Kapı koluna tutunmasaydı düşecekti.

Dışarı çıktığında Dark'ın ağır nemli havasını ciğerlerinde hissetti.

Bacaklarındaki ağrı ile caddeden aşağı doğru yürümeye

başladı. Ayakkabıları tonlarca ağırlıktaymış gibi geliyordu ona. Bir yandan yürüyor bir yandan da dikkatli gözleriyle karanlık köşeleri inceliyordu. Dark güvenli bir kent idi ama ancak bir noktaya kadar bu böyleydi. Bu noktayı aramamak da en iyisiydi.

Gideceği hiçbir yeri yoktu. Kentin eski bir kesiminde elinde tüfeği bir köşede sırtını duvara yaslayıp uyuklamayı düşündü.

Eski Yıldız Limanı'nın ışıkları ona yol gösterdi. Limandan da daha eski olan evlerin arasındaki karanlık geçitlerden geçerek ve limanın ışıklarını izleyerek yolunu bulmaya çalışıyordu.

Birden kulağına bir ses çarptı:

— Şimdi! diye bağırdı biri.

Birkaç kişi birden aynı anda üzerine atladı. Onların yaklaştığını farketmemişti. O anda birden aklına geleni uyguladı, birden yere eğildi ve onların bacaklarının arasından sıyrılarak kaçmaya başladı. Bir yandan da kendisine saldıranların kimler olduğunu anlamaya çalışıyordu.

Ayak sesleri kaldırımda yankılanıyordu. Kovalayanlardan kurtulabileceğini pek ummuyordu. Kentin bu kesiminde açık bir kapı en az sokaklar kadar tehlikeliydi. Tek ümidi bir Psikolojik Polis karakoluna varabilmekti. Fakat Eski Yıldız Limanı'nda polis geceleri nadiren işinin başında bulunurdu, çünkü onlar da belli bir saatten sonra kendi güvenliklerini düşünmek zorunda kalırlardı. Eski kentin insanları Psikolojik Polis'ten kendilerini koruması için pek yardım istemezlerdi, çünkü bunun bir yararı olmazdı.

Algan sağ eliyle koltuk altındaki silahının kılıfını yokladı. Cinayet, aşırı provakasyon altında bile işlenmiş olsa çok ciddi bir sorundu. Psiko'ya karşı yapılabilecek savunmalar sağır kulaklara hitap etmekten öteye bir anlam taşımıyordu.

Omuzunun üstünden geriye dönüp baktı ve saldırgan-

ların çok yaklaşmış olduklarını gördü. Hemen hemen hiç ses çıkarmadan koşuyorlardı. Dört gölge seçebildi. Eğer silahını kullanmazsa kavga başlamadan bitiverecekti. Çünkü onlar kalabalıktı.

Birdenbire bitişikteki sokağa saptı. Bu yol Yıldız Limanı'na götüren oldukça geniş ve büyük bir merdivene çıkıyordu. Fakat limana hiçbir zaman böyle ulaşamayacağını anlamıştı. Arkasından saldırganların güldüğünü işitti. Bu ona bir dürtü oldu ve daha hızlı koşmaya başladı. Birden onları bu dolambaçlı merdivende atlatmayı düşündü, ama gidilecek bir yer yoktu ki. Bu merdivenlerden adım adım çıkmak ve onların ne istediğini anlamaktan başka bir çare görünmüyordu.

Sıçraya sıçraya merdivenlerden çıkmaya başladı. Sağ eli silahının kılıfına değdi. Belki de, diye düşündü, durup kavga etmeliyim. Yoksa limana düşündüğünden daha yaklaşmış olabilir miydi? Karar vermesi için zaman tanımayacaklardı anlaşılan. Önce ateş ettiler. Onu öldürmek istemiyorlar, fakat onu yavaşlatmayı amaçlıyorlardı. Birden öne doğru yere düştü. Elleriyle yere tutunmuştu. Sonra birden basamaklardan yuvarlanarak indi ve silahına ulaştı. Adamların silahından çıkan yapışkan top gibi mermiler öldürücü değil sersemleticiydi. Bunlardan biri ensesine yapışmış ve çarpmanın etkisiyle onun hareketlerini sınırlamıştı. Bu nedenle silahına uzatmak istediği koluna yeteri kadar hâkim olamadığını gördü. Bir süre uğraştıktan sonra silahını almayı başardı, tetiği çekti. Hiçbir şey olmadı. Tetiği avucuna doğru sıktığı halde ateş etmemişti. Karanlığa doğru sürüne sürüne giderken, silahının dipçiğini düşürmüştü. Emniyet mandalı yoktu.

Silahını fırlattı ve merdivenlerden koşmayı denedi. Fakat tam o sırada elleri üzerinde hissetti.

— Yakaladık!

— Tamam. Devam et!

Sağ kulağına cam boruyu yerleştirdiler. Bu genellikle

kanı boşaltmakta kullanılan bir aletti. Birden gökyüzü içindeki yıldızlarla birlikte dönmeye başladı. Karanlık birden parlayan duvarların etkisiyle yeşile dönüştü.

— İyi geceler, dedi ve uykuya daldı.

Gri bir bulutun üzerinde sürükleniyor ve orada ne yaptığını düşünüyordu. Uyandı ve eli hemen silahına gitti. Yoktu. Sonra beyaz duvarlı penceresiz bir odada bir karyolada çıplak yatmakta olduğunu farketti.

Dirseğine yaslanarak doğruldu. Bir gece önceki kavgayı hatırladı. Belki de Psikolojik Polis onu bulmuştu. Fakat bu düşünceyi beğenmedi. Yaralı olmadığına ve liman hastanesine tedavi için getirilmediğine göre... Şimdi kendini daha iyi hissediyordu.

Çevreyi tekrar gözden geçirdiğinde burasının, daha önce birkaç kez geldiği Yıldız Limanı'nın odalarından birine benzediğini gördü. Aslında can sıkıcı bir şey görünmüyordu. Ama odanın da kapı, pencere gibi hiçbir açıklığı yoktu. Bunun üzerinde pek durmadı, buraya girebildiğine göre, elbette çıkılacak bir yeri de vardır diye düşündü. Onu asıl meraklandıran elbiselerinin çalınmasıydı. Acaba bu gerçekten bir hırsızlık olayı mıydı?

En son ne durumda olduğunu hatırlamaya çalıştı. Bilinçsiz olarak başını sağ kulağının üzerine yatırdığında birden kendisine çan işleminin uygulandığını hatırladı. Bu elbiselerinin de kaybolmasından daha can sıkıcıydı. Bu cihazları yalnızca polisin kullandığını ve bunları kullanmakta da pekçok hayduttan daha yetenekli olduğunu hatırlayan Algan, Psiko'nun elinde olduğunu anladı.

Eğer onu öldürmek isteselerdi. Bunu kendinde olmadığı sırada rahatlıkla yaparlardı, diye düşündü.

Yatağa tekrar uzandı ve beklemeye başladı. Kendini savunmak ya da kaçmak için plan yapmalı, bunun için de öncelikle daha fazla bilgi edinmeliydi. Ve eğer gerçekten onu buraya Psiko getirmişse ona en az beş suç yükleyeceklerdi. Ağzını hiç açmamalıydı.

Tam karşısındaki duvar birden aydınlandı ve saydamlaştı. Şimdi Yıldız Limanı'nı görebiliyordu. Uzakta gökyüzüne doğru yükselen çıkıntıların gerisinde uzayı kentin kaosundan (karışıklığından) ayıran bronz kapılar parlıyordu.

Sağ tarafındaki duvar bir kumaşın yırtılması gibi açıldı.

— Kalk ve hole doğru yürü! dedi bir ses.

Söyleneni yaptı. Koridorun zayıf ışığı arkasından söndürüldü. Dar bir geçide girmişti.

Küçük ve tamamen karanlık bir odaya vardı. Yönünü bulmaya çalışırken kolunun çevresinde sıcak bir şeyin dolaştığını hissetti. Hiç karşı koymadı. Cilt altı iğnesinin sokulduğunu hissetti. Sonra üzerine hafif bir şeyin serpildiğini farketti. Görünmeyen yayımlayıcılardan çıkan ısı ile kurutuldu. Tekrar önündeki duvar açıldı ve çok aydınlatılmış bir koridordan geçerek başka bir küçük odaya gitti. Burada duvarlara elbiseler asılmıştı. Algan bunların denizci giysileri olduğunu gördü.

— Giyin! dedi bir ses.

Hiç itiraz etmeksizin çabucak giyindi ve gösterilen başka bir koridora girdi. Bina bir tür yumuşak maddeden yapılmış olmalıydı. Sonra birden uzayıp giden koridorun duvarları ayrıldı ve Algan gördüğü manzara karşısında dona kaldı. Sanki uzayda boşlukta yüzüyor gibiydi. Gün ışığıyla aydınlanmış olan limanda üç roket durmaktaydı. Ya da ona öyle geldi. Gerçekte, bir duvarı limanın çalışan kısmına açılan geniş bir pencere ile kaplı olan büyük bir odada durmaktaydı. Gözleri ışığa alıştığında çevresine bakındı. Büyük, geniş bir masanın gerisinde mavi gömlekli bir adam oturuyordu.

— Günaydın, dedi. Öne doğru yürü ve limana bak. Başlangıç olarak oldukça iyi.

Algan hemen cevap vermedi. Gerçekten de limanın görünüşünden ve büyük gemilerden büyülenmişti. Ama ne

söylemesi gerektiğini bir türlü bilemiyordu. Bu onun Yıldız Limanı'na ilk gelişiydi.

— Şimdi konuşmaya hazırım, dedi.

— Böyle düşündüğünüze çok mmenun oldum, dedi mavi gömlekli adam. Genellikle limana ilk gelenlerle uzun uzun tartışmak zorunda kalıyorum, bu da işimin zevksiz yanı oluyordu tabii. Lütfen oturun.

Algan geniş beyaz bir koltuğa oturdu.

— Sizi dinliyorum, dedi.

Mavi gömlekli adam biraz şaşırmış göründü:

— Sizin bazı sorularınız olacağını düşünmüştüm, dedi.

— Şey, çok açım, dedi Algan.

Açıklamaları dinlemek için pek acele etmiyordu, çünkü koltuğunda çok rahattı. Özellikle oturduğu yerden gördüğü liman manzarasından kolay kolay ayrılmaya niyeti yoktu.

— Önce sizin isteğinizi yerine getirelim, dedi adam ve bir düğmeye bastı.

Hiçbir şey söylemeden Algan'ın kahvaltı edişini seyretti. Bitirdiğinde ayağa kalktı ve körfezi seyretmeye koyuldu.

— Adınız ne? diye sordu Algan. Ve ben neden buradayım?

Mavi gömlekli adam Algan'a döndü ve gri gözleriyle onu süzerek söze başladı:

— Adım Tial. Jor Tial. Bunun sizin için bir anlam taşıyacağını sanmıyorum. Kaderine boyun eğmiş gibi görünüyorsun.

— Hangi kadere? diye sordu Algan soğuk bir edayla.

Tial eliyle tüm odayı, limanı ve roketleri göstererek:

— Şaşırtıcı kadere, dedi. Uzayın fethedilmesine...

— Şaka ediyorsunuz dedi Algan. Ben asla Dünya'dan ayrılmam.

— Haydi, dedi Tail. Böyle konuşma. İmzaladın mı imzalamadın mı?

— Neyi imzaladım mı?

Birden anladı. Gemici kaydeden biriyle karşılaşmıştı. Geçen gece kendisine içki ısmarlayan şişman adam onun sızmasından yararlanarak bir şeyler imzalatmış olmalıydı. Ve işte şimdi de uzaya ya da bozuk bir gemiyle bitmeyecekmiş kadar uzun süren bir yolculuktan sonra herhangi bir gezegene gitmek üzere oraya getirilmişti. Birden korktuğunu farketti. Eski Liman'da bu tür öyküler dinlemişti, ama hiçbirine dikkat etmemişti o zamana kadar. İşte şimdi kendisi anlatılanları yaşamaktaydı. Herhangi bir kimse Dark'ın karanlık bir kesiminde kaybolduğu zaman, hiç soru sorulmazdı; kaybolan kişi bir yıl kadar sonra bir kıtanın yarısını alabilecek kadar zengin olmuş olarak geri dönerdi.

— Belki bazı ayrıntılar gözünden kaçtı. Sana sözleşmeyi de okuyabilirim. Genellikle imzalayanlar onu kabul etmiş demektir. Koşulları okumak gereğini bile duymaz çoğu, güvenirler çünkü. Ama sizi temin ederim ki, durum doğru değerlendirilmektedir.

— Bu yasalara aykırıdır, dedi Algan. Boyun eğmeyeceğim. Dünya'da hâlâ biraz adaletin olduğuna inanıyorum.

— Tabii dedi Tial. Ve hakimler imzalanmış bulunan bir sözleşmenin ne anlama geleceği konusunda karar verirler.

— Bu bir şantaj, dedi Algan. Size bilmediğiniz bir şeyi anlatmış olduğumu sanmam.

— Hakimler bu sözü duymaktan çok memnun olacaklardır. Şantaj dedin, değil mi? Kuvvet kullanılarak mı? Emin misin bundan?

— Kuvvet kullanıldığından söz etmedim; ama ilaç kullanıldı.

— İsteğine karşı mı?

— Tam öyle sayılmaz. Siz aslında olup bitenleri benden daha iyi biliyorsunuz. Tüm istediğim hakkımın tanınması. Adil olarak yargılanmak istiyorum.

— Herhangi bir girişimde bulunmadan önce sana bazı önerilerde bulunmak isterim, dedi Tial.

Oldukça soğuk bir tavırla konuşuyordu. Algan kendi durumunun pek de parlak olmadığını farketti.

— Benim bildiğime göre ilacı kendin aldın. Birinin senin durumundan yararlanarak sana imza attırdığını söyledin. Değil mi?

— Tam öyle sayılmaz, dedi Algan. Adamın biri bana birkaç bardak *zotl* ısmarladı. Benimle içki içmekten hoşlandığı belliydi. Onu samimi sanmıştım. İşte ne olduysa o sıra oldu. Adamın yalnızca biraz eğlenceli zaman geçirmek istediğini düşünmüştüm.

— Bu şeyi... ilacı gönüllü olarak kabul ettiniz, değil mi?

Algan onayladı.

— Gerektiğinden fazla alıp kontrolunuzu kaybettiniz.

— Neyi söylemeye çalıştığınızı bir türlü anlayamadım.

— Şunu söylemek istiyorum: ilaçlar yasalara aykırıdır. Kontrolunu kaybetmek de suç. Bu adamın var olduğuna inanmak isterdim doğrusu. Onu bana getirebilir misiniz? Psikolojik Polis belki sizin için bu adamı arayıp bulabilirdi, ama herhalde onun Eski Liman bölgesindeki insanlara karışmadığını biliyorsundur. İnsanlar sizi severler. Ama bir yere kadar. Buna göre, ilacı kötüye kullanmak nedeniyle Psikolojik Polis tarafından tutuklanmayı tercih etmezsiniz herhalde. Tabii Püriten Gezegenlerden henüz gelmiş bir jüri tarafından yargılanmak da var işin içinde. Sanırım jüri sizi yeni bir gezegende çok güç bir işte yıllarca çalışmaya mahkûm edebilir. Püriten Gezegenlerin halkı uyuşturucu ilaç kullanımını pek öyle sempatiyle de karşılamıyorlar. Böyle bir yerde yıllarını harcamayı düşünmezsin sanırım. Macerayı sevdiğini sanıyorum. Geriye değil, ileriye doğru bakmalısın!

— Çok açık, dedi Algan. Sanırım herkes bu konu üzerinde birleşiyor: Psikolojik Polis, liman otoriteleri, uzay

programı ve hatta hükümet bile. Yalnızca hoşçakal demeli ve gitmeliyim. Değil mi?

Ayağa kalktı. Gözü uzakta kentin ışıklarına takıldı. Bir daha en az on yıl buraları göremeyecekti. Uzayda ve boşlukta geçecek olan yüzlerce ışık yılı Dark ile Algan'ın arasına girecekti bundan böyle... Beklenmeyen tehlikeler, bilinmeyen olaylar, gemi kazaları olasılıkları...

Ve işte orada kentin ötesinde Dünya'nın masmavi okyanusları ve yemyeşil ovaları uzanıyordu. Algan kendi kendine, «evrenin hiçbir yerinde dünya kadar güzel bir başka gezegen olamaz» diye düşündü. İçinde bir şeylerin değiştiğini, bir tür intikam duygusu oluştuğunu hissetti. Bu duygu uzayda harcanan yıllar sırasında daha da gelişecek ve belki de birgün patlayacaktı. Ama bu öylesine bir patlama olacaktı ki, bu limanı, bu soğuk insanlık dışı yaratıkları yok edecekti. Bu dünya dışı yaratıklar bir gün mutlaka yaptıklarının cezasını ödeyeceklerdi. Ama henüz zamanı gelmemişti, daha çok erkendi...

— Kaçırıldım, dedi garip bir sesle. Kaçırıldım. Buraya zorla, kendi isteğim olmadan getirildim. Siz de bunu hazırlayansınız.

— Tamam, eğer rahatlayacaksan, kaçırıldın diyelim. Resmi olarak bir Psikolojik Polis ekibi tarafından buraya getirildin. Ve elimizdeki sözleşmeye göre de imzaladığın görevi yerine getirmek zorundasın. Eğer ille de şikâyet etmek istiyorsan, deneyebilirsin. Ama tekrar ediyorum ki; bunu hiç tavsiye etmem.

— Eğer Galaksi'deki tüm insanlar erlerin nasıl toplandığını öğrenebilirse, bu bile yeter. Bilsinler yeter!

— Bunu burada pek çok kişi biliyor. Ama Dark, koskoca evrende nedir ki. Eğer bu hikâyeyi başka kişilere anlatmaya kalkarsan sana yalnızca güleceklerdir. Nereden geldiğini öğrendikleri zaman seni dövmeye bile kalkışabilirler.

Algan geniş pencerenin karşısında, arkasına yaslandı.

İçin için kızmıştı. Kendini bin fit aşağıdaki toprağa atmak geldi içinden. Gemilerin yanmaya başladığını ve gemicilerin her yönde kaçıştıklarını ve kent huzur içinde bronz kapıların arkasında dururken buranın, limanın harabe haline geldiğini görmek istedi.

Uzay bir hapishaneydi ve o bunu biliyordu. On yıl bu hapishanede kalmaya mahkûm edilmişti. Öfke ve korku sarmıştı her yanını.

— Neler hissettiğinizi tahmin edebiliyorum, dedi Tial. Diğerlerini de gördüm, hiçbiri sizin olduğunuz kadar sakin değildi. Çoğu bağırıp çığlıklar atıyor ve sonra da özür diliyordu. Fakat üç ayın sonunda kendilerini uzayda evlerinde gibi rahat hissediyorlardı. Umarım, siz de öyle olursunuz. Ama samimi olarak söylemek gerekirse pek sanmıyorum. Belki başka bir yerde, başka bir gezegende, bu kente benzeyen bir başka yer bulabilirsiniz. Bin yıl sonra geri geldiğinizde burayı da aynı bulamayacaksınız.

Algan yavaşça döndü. Gözleri parlıyordu. Bin yıl. Bu zamana karşı uçuştan başka bir şey değildi. En korktuğu da buydu zaten. Şimdiye kadar hiç bu konuda konuşmak istememişti. Orada on ışık yılı, burada bin yıl demekti. Liman belki değişmemiş kalacaktı ama kent yok olacaktı.

— Dünyayı görmek için geri dönersen, döndüğünde ben ölmüş olacağım. Ve buradaki herkes beni unutmuş olacak. Umarım, o zaman benden o kadar nefret etmezsin. Daha doğrusu artık bunun da benim için bir anlamı kalmayacak. Burada başka insanlar bulunacak ve aynı işleri yapıyor olacaklar. Zaman zaman kendi kendime, uzayın boşluklarından çok zamanın boşluklarında kaybolduğumuzu söyler, dururum. İkibin beşyüz yıl önce, insanlar ilk uzay yolculuklarına başladıkları zaman bir yerden diğer bir yere gidebilmeleri oldukça zordu. Oysa bugün rahatça yıldızların arasında gezinebiliyoruz. Fakat hâlâ zamana tabiyiz, mahkûmuz, hem de her zamankinden de çok.

— Yeter artık, susun!

Bu bir kum saatinin iki tarafından akan kum tanecikleriyle de ifade edilemeyecek bir süreydi. On bin yıl. Bu süre içinde buzullar yayılacak, okyanuslar yükselecek ya da kuruyacak. Dünyada tanıdığı insanlar ölmüş olacaktı. Yeni gezegenlerde, herkes yalnız yaşayacak, çalışacak ve zaman geçirecekti. Yıllar geçtikçe gemiler gidip-gelecekti. Püriten Gezegenler'de evlilik, ahlak dışı sonuçları nedeniyle yasalarca yasaklanmıştı; bir aylık bir uzay yolculuğu sonunda oğul babasından daha yaşlı olabiliyordu.

Bunu anlamak çok güçtü. İnsanlar kum taneleri gibi yıldızlara fırlatılıyorlardı. Öylesine zayıf ve yalnızdılar ki...

Fakat Algan, eski Dünya'da yetişmiş biriydi. Bu onun başına gelmeyecekti. Bunu kabul edemezdi. Onun evreni kavisli bir ufukla sınırlıydı. Yaşamı boyunca dostları olmuştu. Atalarından kalma bir toprak üzerinde bir aile evinde yaşamıştı.

Bu düşünceyi «geri, vahşice bir düşünce» olarak alayla karşılardı Püriten Gezegenler'in insanları.

Belki de haklıydılar. Belki de insanlar, Galaksinin bu yeni çahresine uyum gösterebilmek için daha farklı düşünmeli, düşüncelerini değiştirmeliydiler. Yeni çevreler vardı artık, ki bunların pek çoğu beş asırlık bir uzay tarihinden sonra bile hâlâ keşfedilememişti.

Ama gelecek söz konusu olduğunda, Algan Dünya'daki tüm insanlar gibi kendini geçmişin insanı olarak görüyordu. Böyle hissediyordu.

— Devletin yöntemlerinin hepsini beğenmiyorum, dedi Tial yavaşça. Fakat bazı durumlarda haklı olduklarını düşünüyorum. Ben de mazinin adamıyım, ama kendime göre, sizinkinden farklı düşüncelerim var; çünkü, bu gezegende doğmadım ben. Sizi anlamaya çalışıyorum. Benden sonra burada olacak kişinin eski kentlerden gelen kişilere karşı daha sert davranabileceğini de düşünüyorum; çünkü bu kişilerin dünya insanları hakkında daha az

bilgisi olacak ve onlara daha az anlayışla yaklaşacak. Bunu anlamanızı isterim. Sizin gibi insanlar, Jerg, en az bin yıl hüküm giyiyorlar. Bu dünyada bin yıl! Geri döndüğünüzde sizi anlayabilecek bir tek kişi bile bulamayacaksınız. Belki dünyadan daha huzurlu, barış içinde bir gezegeni. Ve artık bir gezegenin belli bir tarihinin olması size saçma gelebilecek. Uzayda bu konumda olan pek çok kişi ortaya çıkabilecek. Galakside böyle kişiler için de pek çok yeni dünya olacak. Bizim imparatorluğumuz kolayca yıkılabilir cinstendir. Bu nedenle bu kadar uzaklara gitmeye kalkıyoruz ya. Şu anda çok geniş bir bölgeye yayılmış değiliz henüz. Beni anlamaya çalışın, Jerg.

«*Bunu bertaraf etmek için bin yılım var,*» diye düşündü Algan. «*Bin yıl ya da on yıl. İkisi de aynı şey.*»

O sırada bir sarsıntı limanı hareketlendirdi. Ateşleme rampasından bir uzay gemisi fırlatılmıştı. Gemi atmosfere doğru yollanmaya başladığında ortalık birden kararır gibi oldu. Bin kilometrelik bir yüksekliğe ulaştığında, yani hemen hemen tam bir hava boşluğuna geldiğinde reaktörler devreye girdi ve nükleer yakıtını kullanmaya başladı. Işık hızına yaklaşıncaya dek hızlanacaktı ve artık içindeki yolcular için zaman duracaktı. Daha sonra da derin bir hareketsizliğe gömülecek ve tayfalar uyuduğu sürece yavaş yavaş zamanın dışına çıkacaktı. Daha sonra da evrenin büyük akıntılarından birine kapılarak uzak ve belki de henüz keşfedilmemiş olan bir yere doğru sürüklenip gidecekti.

— Hoş bir gezi Algan, dedi Jor Tial.

— Teşekkürler, dedi Algan soğuk bir ifadeyle. Fakat gözleri Tial'ın gözlerinde değildi; gökyüzüne yönelmişti.

İkinci Bölüm

EVRENDE bir uzay gemisine rota oluşturabilecek pek çok yol vardır. Bu yollar bir kanaviçe gibi ve her düğüm de birer gezegen ya da liman gibidir. Bu yıldız düğümlerinin en eskisi, ilk gemilerin uzaya açılmak üzere hareket ettikleri yer olan Dark limanıdır. Asırlardan beri genişleme yavaşlamıştı. Bu, tüm gezegenlerin keşfedildiğinden ya da keşfedilen yerlere yerleşildiğinden ötürü değil de insanların azalmasından ileri geliyordu. Tüm sistemler yalnızca birkaç aile tarafından yerleşilmiş durumdaydı. Nüfus yoğunluğunun en çok olduğu gezegenerde bile nüfus yüzbinin altındaydı. Galakside nüfusu elli milyonu aşan birkaç kent bulunmasına rağmen bu böyleydi.

Bir paradokslar çağıydı. Kocaman kentlere karşın terkedilmiş, ıssız gezegenler. Oysa bir limanın trafiğinin artan boyutundan ötürü fazla sayıda insana gerek duyuluyordu. Makinelerin işin içine girmesiyle sorun büyük ölçüde çözümlenmişti. Bir tek kişinin uzay gemisinde olması durumunda, liman cihazlarının kullanımı ve onarımı için limanda onbin kişinin bulunması gerekiyordu. Heroik dönemlerde yüz milyondan çok kişiyi barındıran büyük kentler kıtanın hemen hemen her yerine yayılmışlardı. Makinelerin kullanıma girmesiyle, kent insanlarının pek çoğunun yeni dünyalar fethetmek üzere keşif gezilerine gittikleri görülmüştü. Dünyadaki Dark, Mars'taki Tugar, Tatla'daki Olnir gibi büyük kentler bir zamanların dev başkentlerinin yalnızca gölgeleri sayılırlardı.

Kimi zaman tam bir yıldız bölgesi tümüyle sessizliğe gömülürdü. Bu, yüzyıl önce insanların kaderlerinin önceden bilindiği dönemlerde olurdu. Kimi zamanlarda da tüm insanlar birlikte kaybolurlar ve gezegen «tehlikeli» ilan edilirdi.

İnsanlık uzayda gruplaştı, yayıldı belki, ama zaman içinde kayboldu. Gezegenler aynı hızla zamanı geçmeyi başaramadılar; bu onların Galaksinin merkezine olan uzaklıklarına ya da eksenleri çevresindeki dönme hızlarına ya da yoğunluklarına bağlı olarak değişiyordu. Ve ışık hızıyla yapılan uzay gezilerinde gezinin bu kesimleri gezginler için garip tuzaklar sunardı.

Zamanın sürekli akışı olan tarihin artık bir anlamı yoktu. Beş yüzyıl süren fetih dönemi sırasında tarihin nedeni ve etkisini ayırt etmek oldukça güçtü. Artık savaşların bile pek anlamı kalmamıştı. Betelgeuse yakınında dev bir gezegende yönetim merkezi bulunan Merkezi Devlet, otoritelerin de üzerinde birleştiği gibi zaman ve uzayda birliğin en etkin ve en son sembolüydü. Galaksinin her tarafından görülen dev kırmızı yıldızın ışınları, merkezi otoriteyi daha geniş bir alana ve daha uzaklara kadar taşıyabiliyordu. Aslında, yönetim gezegeni kırmızı gezegenin değil daha küçük bir komşu yıldızın çevresinde dönüyordu. Ama uygarlığın merkezinin Betelgeuse'de bulunması yönetimin de onun yakınında bulunmasını zorunlu kılmıştı.

Bu büyük merkezi uygarlık diğer gezegenlerde yeni yeni kültürlerin ve uygarlıkların gelişmesini engellememişti. Ama bunların gelişimi de merkezi hükümetin etkisini azaltmamıştı. Tüm Galakside bu merkezi devlete bağlılık vardı; çünkü, bu sürekli yer değiştirme koşullarında toplumların güvencesini temsil eden tek güç merkezi devletti.

Merkezi devlet, galaksinin bilinen tüm gezegenlerin görevlilerini, araştırmacılarını ve öncülerini yollardı. Onlar ellerinde bilgilerle geri döndüklerinde, onları görevlendirenler çoktan unutulmuş oluyor, bilgiler ise eskiyordu. Fakat bunun önemi yoktu. Eskise bile getirilen bilgiler Betelgeuse'in bilgisayarlarının dev hafızalarında depo ediliyor, gerektiğinde bütün ayrıntılarına kadar ortaya çıkarılabiliyordu.

Hayatını sürdürebilmek için, insanların Galaksiyi iyi tanımaları gerekliydi. En büyük risk tehlikenin varlığını gözardı etmekti. Oysa, onun varlığını her zaman hatırlayarak tehlikeyle birlikte yaşamaya alışkın olmak gerekirdi. Çok sayıda kâşif, kendileri için güvenli olan rotayı göremedikleri ya da savunmalarında paniğe kapıldıklarından ötürü ölmüşlerdi. Merkezi devletin görevi bunu önlemek amacıyla olabildiğince fazla sayıda kâşifin hayatta kalabilmesini güvence altına alabilmek için onları önceden sıkı bir eğitime tabi tutmaktı.

Önceleri Algan kendisinin böyle bir eğitime katılmayacağını sandı. Limanı terketmeden önce büyük mağaralarda çalışırken bile Dark'ı bir daha göremeyeceğini düşünüyordu. Biyologlar ve psikologlar eğitim programlarını, insanın dayanma gücünün sınırlarına göre ayarlamaya çalışıyorlardı.

Testler hem akli hem de fiziksel eğitimi içeriyordu.

İlkinde Algan büyük bir koltuğa bağlandığında bunu çok komik bulmuştu. Fakat üç dakika geçtikten sonra «Beni buradan çıkarın! Makineyi durdurun!» diye bas bas bağırmaya başlamıştı.

Fakat onlar onun tüm itirazlarına karşın testi sürdürdüler. Algan'ın oraya nasıl düştüğünü biliyorlardı, çünkü kendileri de öyle gelmişlerdi. Aynı şekilde, eline geçen ilk olanakta Algan'ın kaçmayı denemeyi düşündüğünü de biliyorlardı. Oysa o ileride dayanmak zorunda kalacağı şeyleri bilseydi, o an içinde bulunduğu durumdan memnun bile olurdu.

Algan tek bir yıldızın bile parlamadığı sonsuz bir karanlığa düşmüş gibi hissetti kendini. Midesi bulandı. Kalp atışları hızlandı ve bunlar koltuğun elektrodlarıyla düzenlendi.

Algan tekrar bağırdı:

— Beni dışarı alın. Şunu durdurun!

Hâlâ düşüyor gibiydi. Sanki bir boşluğa doğru... Ama

düşüşün sonu bir türlü gelmiyordu. Aklı yerindeydi. Birden körleştiğini sandı.

Ondördüncü dakikanın sonunda artık bağırmıyordu. Çünkü ağzı o kadar kurumuştu ki, istese bile sesi çıkmaz olmuştu. Evrenin sınırlarını geçtiğini ve hâlâ düşmekte olduğunu hissediyordu. Artık bundan sonra hiçbir şeyin kendisini korkutamayacağını düşündü çünkü kafasında korkunun yerini bir başka şey almıştı.

Onaltıncı dakikada sade bir noktaya geldiğini düşündü. Ellerinin ve ayaklarının hareket etmek için ne zaman varolduğunu hatırlamaya çalıştı. Fakat çok zaman olmuştu ve sanki gerçek gibi gelmiyordu.

Onsekizinci dakika civarında şiştiğini hissetti.

Uzayın bilinmeyen boşluklarına doğru düşmeye devam ettiğini hissediyor ve tüm sinirleri her yöne çekiliyormuş gibi geliyordu.

Yirmibirinci dakika civarında kendisinin parçalandığını ve sayısız parçacıklarının her yana yayıldığını hissetti. Aklı da tüm bu parçacıkların arkasından dağıldı gitti.

Algan karmaşadan başka bir şey hatırlamaz oldu. Yarım saatten az süren bu düşmenin üzerindeki etkisi büyük olmuştu. Kendini yıkılmış, parçalanmış hissetti. Geride kalan birazcık bilinciyle evrenin düşmanlık dolu olduğunu düşündü, bu düşünce de ona güç verdi. Bu güçle dağılmış anılarını ve deneylerini tekrar bir araya getirmeye çalıştı. Bir kin duygusu beynini kemirmeye başladı. Birden düşme duygusu ona önemsiz geldi. Tekrar kendi sinirlerine hâkim olmaya başladı. Kin onun kendine gelmesini sağlıyor ve eski gücüne ve dengesine kavuşmasına yardımcı oluyordu.

Zaten uzmanların da istediği buydu. Aynı sonuca ulaşmanın pek çok yolu vardı. Bazı testler asırlar öncesinden kalmalıydı ama yarattığı heyecan nedeniyle uygulama alanı buluyordu.

Diğerlerinde egemen olan korku duygusu, kişiyi ken-

dini savunmaya itiyordu. Eğer uzmanlar Algan'ın aklından geçenleri okuyabilselerdi daha dikkatli olur, kendilerini daha az beğenirlerdi.

Bir anda kin tüm vücudunu kapladı ve tüm bezleri salgılarını damarlarına doldurdu.

Otuzaltıncı dakikaya doğru nefretinden sıyrılarak tekrar kendini bulmaya çalıştı. Son beş dakika sırasında, ömrünün otuz iki yılında insan ve veren hakkında edindiğinden daha çok şey öğrenmişti.

Rahatladı ve kendini düşmeye bıraktı. Birden geceden ayrıldığını farketti.

Onun koltukta sendelediğini görüp yardım etmek üzere ileri fırladıklarında, gözlerindeki soğuk parıltıyı farketmediler.

Büyük koltuk hayal dünyasının sonu demekti. Elektrodları gerçek dünyaya aitti. Bu koltukların hafif değişikliğe uğramış tipleri bazı gezegenlerde konferans salonlarında kullanılmaktaydı. Diğerlerinde ise koltuklar genellikle işkence aracıydılar. Bunlar tüm limanlarda pilotları ve öncüleri kontrol etmekte kullanılmaktaydı.

Koltuk, sinir sistemi üzerinde yapılan ve üç yüzyıl süren araştırmalar sonucunda ortaya çıkarılmıştı. Her sinir lifinin denetimi ancak bunlarla mümkün oluyordu.

Algan en karanlık geceye düşüşü öğrenmişti. Kin onun hayatını kurtarmıştı.

Başlangıçta bu kini kime yönelteceğini bilememişti. Bu belki kaba ve biçimlenmemiş bir kindi, ama canlıydı. Sonra limandan nefret etmeye başladı ve bunu öylesine geliştirdi ki, artık onu bir gün nasıl edip de tahrip edebileceğini düşünmeye başlamıştı. Bu nefreti giderek bu limanı yapanların üzerine kaydı. Eğitiminin ikinci haftasıydı, ki bu süre Yıldız Limanı'nın yeraltı bölgelerinde en az on yıl geçirmek gibi bir şeydi, Algan, Merkezi Devleti tahrip etmeye karar verdi.

Yeni yıldızlar ve gezegenler fethetmenin onun için hiç-

bir anlamı yoktu. Tüm bildiği onu dünyadan koparmak için uyguladıkları hayvani kuvvetti. Yıldızları fethetmek amacıyla geliştirilen büyük insan makinelerini bozmaya, yavaş yavaş ve metodik olarak neden olacak bir dişli olmaya karar verdi.

* * *

Geceyi kontrol etmeyi ve onun içine inmeyi öğrendikten sonra Algan hem düşmanca olan ve hem de o zamana kadar tanıdıklarından farklı gezegenlere gönderildi. Bir gün, parlak bir yüzeyin üzerinde uçarak dolaştı. Birden kendini toprağın üzerine uzanmış, hareket edemez buldu. Ayağa kalkması ve yürümesi gerektiğini biliyordu, fakat Dünya'dan da büyük bir dev metal küreye yapışmıştı. Yıldızlarla süslü koyu siyah gökyüzü onu sıkıştırıyor, eziyor gibiydi.

Ağrı duyarak dizlerinin üzerinde doğruldu. Ciğerlerine giren kuru ve buzlu havanın yakıcı etkisini hissetti.

Algan belli bir yönde yürümesi gerektiğini biliyordu. Fakat adım atmak bir yana yürüyemiyordu bile. Korkunun içinde adeta boğulmuş gibiydi ama buna neden olan hiçbir şeyi hiçbir yerde göremiyordu. Korku onun içindeydi. Yalnızdı. Yalnızlıktan o zamana dek hiç korkmamıştı. Dünya'da büyük okyanuslar ve kıtalar üzerinde çok uzak yolculuklara tek başına çıkmıştı. Fakat şu an duyduğu yalnızlık daha önce yaşadıklarına hiç benzemiyordu.

Onun eğitimine katılan teknisyenler, yabancı bir dünyada sağ kalabilmenin tek koşulunun grup halinde yaşamak olduğunu öğretmişlerdi. Yalnız kalan bir kişi için ölüm kaçınılmazdı.

Fakat ders burada bitmemişti. Bir kişi yalnız kaldığında da yaşamayı bilmeli, nasıl yalnız yaşanacağını öğren-

meliydi. Çünkü bir gezi sırasında bu tür durumlarla karşılaşılabilirdi.

Buzlu yüzey üzerinde sürünmeye başladı. Bilinmeyen bir kuvvet onu belli bir noktaya doğru sürüklüyordu. Soluğunun ritmini yavaşlatmaya çalışarak, birkaç yüz metre kadar kendini sürükledi. Tam orada gezegenin tüm yüzeyi eğimli olmaya başlamıştı, kendini öne doğru fırlattı ve hızlı hızlı kaymaya başladı. Elleri boşuna tutunacak bir yer aradı ama hiçbir şey bulamadı. Sonunda kendini bu düzgün yüzey üzerinden kaymaya bıraktı, muhtemel bir çarpmaya karşı koymak üzere elleri öndeydi.

Düşüşü ivme kazanmıştı. Gökyüzünün yavaşça değiştiğini ve ovanın renginin daha da açıldığını farketti. Çeliksi yüzey daha da parlak bir hal aldı. Aynı anda açık ufuktan büyük kırmızı bir güneş yükselmeye başladı.

Bu güneşe doğru düşmekte olduğunu ve kimsenin onu kurtaramayacağını biliyordu. Kırmızı güneş ufka yapışmış gibiydi. Ama Algan ona doğru yaklaştıkça, tepeye tırmandı ve yıldızların arasında yüzmeye başladı.

Sonra bir rüzgâr onu savurdu.

Artık kızarmaya başlayan ovada hafif hafif salınan bir saman çöpü gibiydi. Ardından bir fırtına koptu ve o kendini kontrol edemeden havada uçmaya başladı. Gezegenin üzerinde hızla uçmaya başladı. Sonra ovada geniş karanlık bir bölge gördü. Bu karanlık şekil ona doğru uzun dokunaçlar göndreiyordu. Bağırmak istedi ama nefesi kalmamıştı.

Sonra birden o karanlık şeklin kendi gölgesi olduğunu farketti. Büyük kızıl güneşin altından geçmekteydi.

Yukarı doğru tırmanıyordu. Fırtına onu o kadar yükseğe fırlatmıştı ki, bulunduğu yerden tüm gezegeni görebiliyordu. Burası sanki bir kâsenin içi gibi büyük konkav bir disk biçimindeydi. Bir süre sonra rüzgâr dindi. Artık hiç nefes alamaz olmuştu. Yıldızlarla aynı yüksekliktey-di ve ciğerleri çöküyor, kalbi dışarı fırlıyor gibi oluyordu.

Eğer boşluğun önünden uçup gitmezse öleceğini anlıyordu.

Bir gayret gösterdi. Bu öldürücü dengeden sıyrılmaya çalıştı. Fakat refleksleri gitmişti ve aklı karmakarışıktı.

Birden bir top gibi yuvarlandığını ve daldığını hissetti.

Algan kapalı bir kapanda kalmış gibi hissediyordu kendini. Tekrar geri dönmeli, kırmızı güneşi bulmalı ve başka bir siklona doğru gitmeliydi. Birden koltuğa, teknisyenlere, limana, Dünya'ya, Dark'a, uzaya, yıldızlararası gemilere ve herşeyden de öte Betelgeuse devletine hiddetlenmeye ve lanet okumaya başladı.

«*Bir oyuncak, bir kukladan başka bir şey değilim*» diye kendi kendine konuşmaya başladı. «*İpleri tutan kişi olacağım, olmalıyım.*»

Burada onun saldırabileceği ya da tahrip edebileceği hiçbir şey yoktu. Fakat evrenin bu düşmanca ve soğuk görünüşünün arkasında biri onu izliyordu.

Onun boşuna çabalarına gülen biri.

İnsanlarla alay eden biri.

«*Kazanacağım,*» diyordu Algan kendi kendine. Ölmek istemediğini anladı.

Bu harap olmuş buzlu dünyada değil. Bu iğrenç düzeni tahrip etmeden önce hiç değil! Soğukkanlılığını koruyarak sürünmeye başladı. Bu kez başka bir güneşin doğduğunu gördü. Bu ise maviydi. Bu mavi güneşin çevresinde renkleri pozisyonlarına göre değişen üç küçük güneş dönüyordu. Ayrıca çevresini sis de sarmıştı.

Ufukta bir karartı belirdi ve giderek büyümeye başladı.

Daha hızlı sürünmeye başladı. Bu yeni bir sahne düzeni miydi? İnce ince terlemeye başladı. Toprak gittikçe ısınıyordu. Onu sıkan çelik mengeneler gevşedi, dizlerinin üzerinde doğruldu ve yavaşça ayağa kalktı. Ufuğa baktı ve sonra kendi çevresinde döndü. Güneşten ve çevresindeki daha küçük güneşlerden ötürü, toprakla birkaç

gövdeden oluşan garip bir gölge belirdi. Bu kendi gölgesiydi.

Koşmaya başladı.

Bu gezegenin köşesinde, ileride bir kent uzanıyordu. Bir düş kent. Çelik ovalarda yükselmiş kristal kuleleri olan ve sarayları köprülerle birbirine bağlanmış ve siyah fon önünde bir silüet gibi duran düş kent!

Kentte insanlar vardı, tümü ona hoşgeldin demeye hazırlanıyordu. Kulelerde bayraklar dalgalanıyordu. Kulaklarında festival müzikleri yankılanıyordu.

Onun geldiğini kuleden gören bekçinin haber vermesiyle bağırmaya ve dans etmeye başladı. Sonra birden durdu, sanki bir ses bekliyordu; bir silahın patlaması ya da gökyüzüne açılan bir roketin gürültüsü.

Tekrar koşmaya başladı. Müthiş bir önseziyle durdu. Olanca gücüyle ileri doğru atıldı. Hayret büyük bronz kapı kırılmıştı. Kırılan yerden içeri girdi.

«Başardım,» diye düşündü. *«Başardım!»*

Büyük verandanın gölgesinde bir süre yürüdükten sonra mavi güneşin soğuk ışığının altında ilerledi ve yüksek parlak beyaz duvarlarla çevrili geniş bir alana geldi. Tam karşıda yüksek kuleler ve neredeyse tepesi gökyüzüne değecek kadar yüksek olan bir de bina vardı.

Sessizlik çöktü.

«Bunu daha önce görmüştüm» diye düşündü.

Alanın ortasına doğru yürüdü ve çevreye bakındı. Kimsecikler yoktu.

Gülmeye başladı. Hatırladı. Dört bin yıl önce limana geri geldiğinde herkesin öldüğünü görmüştü. Hatta gezegen ve yıldızlar bile ölüydü. Asla Dünya'dan ayrılmayacaktı. Soğuk bir gezegendeki son insandı.

Algan alnındaki teri sildi. Sonra arkasına uzanıp mavi güneşi ve onun uydularını seyretti.

«Doğru değil,» diye düşündü ve gözlerini kapattı. Karanlığı bulmak istedi, fakat yıldızsız bir uzaya düştü. Bir

bakıma huzurlu bir yerdi burası. Nefret etmeye başladı ve uzayı nefret yıldızlarıyla doldurdu. Şimdi daha iyi hissediyordu kendini.

Tam bu sırada onu uyandırdılar.

* * *

Yıldız Limanı'nın yeraltındaki eğitim programı beş hafta sürdü. Eğitimin bir parçası olarak Algan bir süre yalnız yaşamak zorunda kaldı. Kendisiyle bir tek kelime bile konuşmayan teknisyenlerin gölgesi dışında hiçbir şey görmedi bu süre içinde. Reflekslerinin sağlamlığı sayesinde geceleri rahat geçirebildi, denebilir. Koltuktayken çok ilginç maceralar yaşıyordu; gezegenlere paraşütle atlıyor ve Dünya'dakinden daha tuzlu suyu olan okyanuslarda saatlerce yüzüyordu; ölçülemeyecek kadar uzun mesafeleri sürünerek geçiyor; sivri tepelere tırmanıyor; hemen hemen gözle görünmeyecek kadar ince iplerin üzerinde dengede duruyor; çok yüksek tepelerden aşağı atlıyor; hareket eden topraklara gömülüyor; parlak güneş ışınlarına bakarak kör oluyordu...

Beşinci haftanın sonuna doğru gözlerindeki bakış sertleştiği, yuvaları derinleştiği ve on yıllık bir uzay yaşantısına hazır görünümü kazandığı zaman yer üstüne çıkmasına izin verildi.

İşte o zaman Yıldız Limanı'nı tanıyabildi. Antenleriyle uzaya uzanmış kontrol kulesinin altındaki büyük bir binada yaşamıştı onca zaman. Kendi isteğiyle, roketlerin, pilotların, gemicilerin ve kâşiflerin arasında dolaştı. Giderek yıldızlar arasında yaşayan insanların ortak özelliklerini keşfetmeye başladı.

Gemilerin isimleri, gittikleri ya da geldikleri yere bağlı olarak değişiyordu. Biçimleri ise Galaksinin köşesinden mi yoksa merkezinden mi geldiklerine göre farklıydı. Yal-

nız, Betelgeuse'in siyah gemilerinin modeli hiç değişmiyordu. Çok kuvvetli motorları vardı.

Galaksinin bütün köşelerinden getirilenler ambarları doldururdu. *Zotl* köklerinin güzel kokusu limanın bir köşesine yayılmışken, Aldragor'un en hafif esintilerde bile titreyen kürk hayvanları bir başka köşeyi doldururdu. Kaderlerini bekleyen gösterişli hayvanlarla dolu saydam kafesler vardı: gövdeleri bir insan kafatası kadar pembe ve parlak olan dev örümcekler; kırmızı kanatlı vampirler; biçimleri her an değişebilen, Zuna'dan gelme suda ve karada yaşayan hayvanlar; Alzol'den getirilmiş canlı taşlar...

Algan aksanlarına, cilt renklerine, kafataslarının biçimlerine göre gemicilerin nereli olduklarını anlamayı öğrenmişti. Zamanla geminin yaşını ve modelini de tanımayı öğrendi. Bunun için onun teknesine bakmak yeterliydi. Teknelerin bir kısmı dört yüzyıl önce, fetihlerin hemen başladığı dönemlerde Dünya'da yapılmıştı.

* * *

Algan günlerini yürüyerek ve Yıldız Limanı'ndan görülen haliyle eski kenti yeniden tanımak için dolaşarak geçirdi. Çok garip ve yabancı bir görünümü vardı kentin. Kendini, bir uzay gemisinden inmiş ve birbirine bitişik apartmanları ve dar sokaklarıyla bu kenti ilk kez geziyormuş gibi hissetti. Buradan ayrılmadan önce kente bir kez daha gidemeyeceğini biliyordu. Yıldız Limanı bir gemi kadar uzaktı ona şimdi. Dünya'yı yeni terketmiş gibi hissetti. Burada Yıldız Liman kent içinde yabancı kalmış, sonradan gelişmiş bir yer görünümündeydi; sanki gökyüzünden düşmüş ve iyice yere gömülmüş bir meteor gibi. Algan eski kente ait olduğunu biliyor ve kendini orada bir mahkûm gibi hissediyordu. Pek hoş bir izlenim değildi tabii bu.

— Garip bir adamsın, dedi psikolog Algan'a.

Limandaki dev kulenin tepesine çıkmışlar, aşağıyı seyrediyorlardı. Bulundukları yerden gelip giden küçük kargo gemileri görülüyordu. Ağır roketlerin de inebildiği bir limandı burası.

— Fetih başladığından beri pek çok kişinin senin durumuna geldiğini sanıyorum. Kendi gezegenlerini seven ve uzay fetihlerinde yalnızca kendi gezegenlerinin çıkarını düşünen insanlar vardı. Sorun, uygarlığımızın senin gibi kişilerle ne yapabileceğini bulmaktır.

— Ben sizden benimle bir şey yapmanızı istemedim ki, diye itiraz etti Algan.

— Biliyorum, dedi psikolog. Başını yukarı kaldırdı ve gökyüzündeki bulutları incelerken tekrar konuşmaya başladı: Ama senin görüşlerinin önemi yok artık. İnsanlar uzayda önemli bir nüfus oluşturuyorlar. Bunun içinde bir küçük hücrenin görüşünün ne önemi olabilir? Söyler misin.

Algan bir şey demedi. Adam devam etti.

— Senin düşüncelerin artık geçersiz. Bir zamanlar belki bir değeri vardı. Bunu bilemem. Fakat insanlar şimdi daha önce hiç tanımadıkları problemlerle karşı karşıyalar. Eski düşünce biçimleri terkedilmeli.

Soğuk bakışlarını Algan'a çevirdi:

— Belli ölçülerde, özgürlük, belli ölçülerde güç. Denklem bu. Çözümü için ise yine bir düşünme biçimi gerekli. Herhalde biliyorsunuzdur; Galaksinin tüm limanlarında, en uzak ormanların içinde, en kötü gemilerde bile bu başlıyor .Artık bu, zamanın ve tarihin bir ürünü olmaktan çıktı. Zamanın ve uzayın ötesinde, bu, Galaksinin bir ucundan insan yaşamayan diğer bir ucuna kadar, boydan boya, insanların uzaya karşı küçük savaşlarının ve birbirleriyle büyük dayanışmalarının sonucudur. Göreceli zamana göre üç yıl önce, Dünya zamanına göre elli yıl önce, bir gemi uzak bir gezegenden ayrılabilir ve onun gideceği yol senin

doğumundan önce bile çizilmiş olsa, yine de onun hareketi senin kaderini değiştirebilir. Bu bir güçsüzlük belirtisidir. Önemli olan çevreye olabildiğince daha az bağımlı kalabilmektir. Öyle sanıyorum ki sen şimdi pek çok şeyi öldürmek ya da tahrip etmek eğilimindesin. Bu nedenle ilgimi çekiyorsun. Senin kazanmanı da beklemiyorum. Ama sen bugünlerde azalmış olan örneklerdensin; bir asisin. Belki de bu dünyada birkaç milyon asi vardır; onları öncüler olarak uzaya yollamalıyız. Senin gibi kişilerin bu dünyayı yönetmeleri için henüz zaman erken. Şimdi yoksulluk ve savaşlar zamanı. Ve aynı zamanda tantana ve debdebe zamanı. Bizim ihtişamımız biraz farklı yalnız. Trilyonlarca insanın, milyonlarca gemicinin ve binlerce bilim adamının çabalarının bir ürünü. Şu anda Betelgeuse'da ne yapıldığını biliyor musunuz? Bir galaktik ansiklopedi hazırlanıyor. Tüm Galaksinin bir anısı gibi bir şey bu. Yeni yeni keşifler yapıldıkça eklenecek... Böyle bir girişimi senin aklın alıyor mu?

— Beni yalnız bırak, dedi Algan.

* * *

İkinci özgürlük haftasının sonuna doğru, limanı tepeden gören yüksek kuleye çıkmak istedi. Kapılar onun için açıldı. Kapıları çalıştıran elektronik gözlere demek ki onun da tanımını vermişlerdi. Aslında, Galaksinin her yerinden oraya gelen tüm kâşiflerin kimliği bu elektronik gözlere bildirilmişti. Böylece ancak onun gibi tanımı olan kişiler istedikleri anda içeri girebiliyorlardı. Algan gelecekte arkadaşı olacak gemicilere nadiren rastlıyordu. Mümkün olduğu kadar onlardan kaçınmaya çalışmıştı. Bunların çoğu, onun Dark'ta gördüğü ve konuşmak için dahi olsa yanlarına silahsız yaklaşamadığı kişilerdi. Orada saldırma olanakları olmamasına rağmen, Algan yine de on-

larla bir arada olmaya çalışıyordu. Çoğu günlerini kâğıt oynayarak ya da gevezelik yaparak geçiriyorlardı.

Algan yavaş yavaş, yerçekimi olmayan alanların itme etkisiyle eğik düzlemlerden çıkmaya başladı. Buraların pekçok kişi için neden cazip yerler olduğunu anlamaya başlamıştı. Algan istese de istemese de bu kocaman Galakside bir hücreden başka bir şey değildi. Büyük zindanın tepesine giden geniş pasajlardan geçerken çevresini inceliyor, bir yandan da düşünüyordu. Düşündükçe de nefreti daha çok artıyordu.

İçeriden bakıldığında kulenin tepesi boşlukta yüzüyor gibi görünüyordu. Duvarları gökyüzüne bakan dev pencereler biçimindeydi. Ancak pencerenin camları ışığı yalnız bir yönden geçiriyordu. Bu nedenle de dışarıdan bakıldığında bunlar görünmüyordu. Hiçbir penceresi olmayan opak bir yapı görünümündeydi. Bu kuleler öylesine sağlamdı ki, yolunu kaybetmiş bir gemi gelip çarpsa, değil yıkılmak sallanmazdı bile.

Kulenin tepesinde bulunan kontrol merkezleri, Yıldız Limanı'ndaki trafiği düzenlediği gibi Betelgeuse'in astoronim çalışmalar yapan siyah gemilerinin de aktivitelerini düzenlemekteydi.

Algan bir kapıdan geçerek kulenin verici istasyonunun bulunduğu yere yöneldi. Gittiği yerde ne göreceğini biliyordu. Limanın bu kesimine ilk kez gelmiş olmasına rağmen, labirent gibi koridorlardan geçerek rahatlıkla yolunu bulabiliyordu. İhtiyacı olabilecek her bilginin hafızasının en alt düzeylerinde hipnotik olarak yer etmiş olduğunun farkındaydı. Bu bilgi her zaman için pratik yararı olan türdendi. Gördüğü kapıların ve ürpertici yapıların, aletlerin nasıl çalıştığını bilmiyordu ama onları kullanmayı biliyordu. Kendisine gerekli olan, yalnızca gerekli olan bilgiler verilmişti teknisyenler tarafından.

Aslında teknisyenlerin kendilerinin de gereğinden fazla bir şey bilmediklerini anlamıştı. Algan limanın çalış-

masının teknisyenlerin kaçı tarafından ayrıntılı olarak bilindiğini düşündü. «Herhalde Dünya'da kimse bilmiyordur» dedi. Belki de bu bilgiler Betelgeuse tarafından kıskançlıkla saklanan bilgilerdi.

Verici istasyonu, duvarlarındaki küçük çukurları kubbenin yukarısına doğru çıkan spiral biçiminde merdivenlerle bağlanmış olan bir kuyu biçimindeydi. Her küçük çukurda mesajları alan ya da veren, cihazları idare eden bir teknisyen oturuyordu. Uzayın en uzak köşelerinden gelen sesleri bile duymak olanaklıydı burada. Yıldızlar, gemiler ve insanlar Galaksisinin ötesinde; saçılmış bilgi, uzaydan toplanan sinyaller, sesler, mırıltılardan oluşan başka bir yıldız kompleksi vardı.

Merdivenlerden çıktıkça ve her çukurun önünden geçtikçe bunları teker teker duymak mümkündü. Her tonda, her yapıda sesi duyabilirdiniz. Çoğu başka bir dünyanın, başka bir çağın sesleriydi.

Teknisyenlerin soğuk yüzüne baktıkça Algan, bu uzak, çatlak, metalik ve duygusuz sesleri daha fazla işitmek istemedi.

Kelimeler...

Kelimeleri anlayabilirdi. Sözler gemilerin konumunu anlatırdı; Dünya seyahat zamanı ölçümüne göre, on yılda yeri belirlenmiş gezegenlerden sözederlerdi. Formülleri, isimleri ,tarihleri ,raporları herşeyi anlatırdı kelimeler.

Zaman...

Zaman burada gemilerin ve gezegenin hareketine bağlı olarak kısa ya da uzun olabilirdi. Zaman değişkendi. Her gezegen, her gemi, yıldız ya da evrenin herhangi bir parçasının kendi zamanı ve kendi hızı vardı. Her biri kendi yörüngesini kendi hızıyla tamamlardı. Yalnız transradyo, mekana meydan okuyarak zamanı inkâr ederdi. Çok küçük enerji parçacıklarının gemilerin geçişine izin verilmeyen fakat evrenin en uzun yollarını kısaltan kompleks boyutlardan geçmesini sağlardı.

Transradyo'nun çalışma ilkesi, yıldızlararası uzay gemileriyle aynı idi.

Uzay gemileri ışık hızından daha hızlı gidemezler. Fakat henüz optik teleskoplarla keşfedilmemiş olan daha kısa yollar da vardır. Bunlar bir yüzyıl alabilecek bir yolculuğu bir yıla indirebilecek kadar kısa olan yollardı. Fakat yol ne kadar kısalırsa geçirgenlik, haberleşme de o kadar güçleşiyordu. Bazen de yolların yalnız seçimi geminin yok olmasına kadar varabilirdi. Bu nedenle bilim adamları bir güvenlik sınırı belirlemişlerdi. Bir yıldızdan diğer yıldıza kısa bir yol olsa bile uzunu tercih ediliyordu. Fakat tüm bunların transradyo açısından pek önemi yoktu. Çünkü uzayda uzaklıkları hemen hemen çok aza indirebilen bir hat izleyebilirdi.

Transradyonun bir diğer özelliği farklı zamanlar arasında bağlantı kurabilmesiydi: Dünya zamanı, geminin seyrettiği hız ve güneşleri çevresinde dönmekte olan gezegenlerin farklı hızlarıydı. Bu da seslerin değişmesini açıklamaktaydı. Yaklaşmakta olan ya da hızını azaltmakta olan bir gemide harcanan bir dakika Dünya'da harcanan üç dakikaya eşitti. Yani ses daha yavaşlamakta ve daha derinleşmekteydi.

Dünyanın hızıyla karşılaştırılabilecek bir hızla, evrenin herhangi bir yerinden verilen mesajlar alınabilmektedir. Fakat hemen hemen ışık hızına yakın giden gemiler söz konusu olduğunda, önemli farklar ortaya çıkabilmektedir. O zaman bir tek kelimenin iletilmesi bile tam bir saati alabilmektedir. Kimi zaman bir tek kelimenin iletilmesi bile tam bir saati alabilmektedir. Kimi zaman bilginin gideği yere ulaşması haftalar ya da aylar sürebilir. Bu güçlüklerin giderilebilmesi için kodlar bulunmuştur. Verici gemi mesajını kaybeder ve transradyo vasıtasıyla onu ivmeli bir hızla uzaya gönderir. Ve eğer bu yöntem Dünya vericisi için yetersiz kalırsa, o zaman insan sesinin hırıl-

tılarını ,parazitlerini akort eden ve uzun uzun dinledikten sonra bunları normal seslere çeviren makineler vardır.

Zaman...

Zaman limanda yavaş yavaş ilerlemekteydi. Algan, «uzayı kolonileştirdikleri gibi, insanlar, günün birinde zamanı da egemenlikleri altına alabilirler mi acaba,» diye düşündü.

Gökyüzüne açılan kule kubbesine doğru çıkarken, Algan, bir aydan daha kısa bir süre sonra Dünya'da, gemiden gönderdiği sesi dışında hiçbir şeyinin kalmayacağını düşündü.

Üçüncü Bölüm

ALGAN, gözlerini kapadı ve gerindi. Parmakları bilinçsiz olarak sandalyesinin kollarını yakaladı. Uzaya ilk yolculuğuydu. Henüz Ay'ı, Mars'ı, Venüs'ü, Satürn'ü ve Jüpiter'i bile görmemişken uzayın daha uzak noktalarına, yıldızlara doğru gidiyordu. Çevresine, odaya bir göz gezdirdi. Kâşiflerin oturması için yalnızca sandalyeler vardı. Kâşifler birbirleriyle pek ilgilenmezlerdi.

Algan başını çevirdi ve yanında oturan yuvarlak omuzlu ve kırmızı yüzlü adama baktı. Bir şeyler mırıldanıyor gibiydi. Belki de bir rahipti!

Yüksek kulenin gölgesi cam gibi berrak olan ekranın üzerinde şekillendi. Bir ses sayıları ve harfleri monoton bir tonla okuyordu. Bu Algan'ın Dünya'dan duyduğu son sesti belki de.

Birden bu gerçeğe fazla dikkat etmediğini farketti. Sonra, aşırı heyecandan ötürü titrediğini gördü. Bu, herşeyin ötesinde, bir ayrılıktı. Ve bir zamanlar Dünya'da okyanusaşırı yolculuklara uçakla giderkenki ayrılıklara da pek benzemiyordu.

Kimbilir, belki de keşfetmeye gittiği dünyalardan hoşlanırdı.

Fakat o hiçbir zaman kendisinin, Galaksililer ya da Betelgeuse halkı gibi duygulara kapılmayacağını da biliyordu. Galaksililer onları hor görmüşlerdi her zaman. Bir Dünya bir diğeriyle hemen hemen aynıydı. Tüm devirler de aynıydı ona göre. Onların önemsedikleri tek şey, Dünya'da kapsadıkları alan, soludukları hava ve yaşadıkları saniyelerdi. Betelgeuse halkı ise bu dünyalara daima kendi özel malları imişcesine bakmışlar ve bir kere olsun gidip görmedikleri yerler dahil herşeyi elde etmek istememişlerdi. Uzayın sonsuzluğunu reddetmişlerdi. Onlar için

uzay, birer birer çözülmesi gereken bir dizi problemden ibaretti...

Ekranın üzerinde kırmızı bir ışık yandı. O zaman yüksek kulenin görüntüsü karştı ve ekran karardı. Işık söndü. Hiçbir titreme, hiçbir sallantı ya da hiçbir gürültü olmadı. Oysa Jerg Algan gemi havalandığında motor gürültüleri ve sallanma gibi olaylar bekliyordu. Duyulan yalnızca rakam ve harfleri monoton biçimde okuyan bir başka sesti.

Yola koyulmuşlardı. Ekranda yıldızlar parıldamaya başladı. Sonra, atmosferin son sınırlarını da aştıktan sonra yıldızlar daha da parlak görünmeye başladı. Bunlar, Dünya'dan göründüklerinden daha farklıydılar. Evet, büyük yolculuk başlamıştı...

Algan koltuğundan kalktı. Yürümeye başladı. Otuziki yıl Dünya'da alıştığı yerçekiminin üçte biri ile karşı karşıya kalınca korkuya kapıldı. Bu tüm uzay gemilerindeki yer çekiminin aynısıydı. Bir süre sonra buna alışacak, içindeki korku gidecekti.

Büyük ekranın arkasına gitti. Sonra etrafındaki astronotlara baktı. O sırada gemi Pluton'un yörüngesinden, güneş sisteminden ayrılmaktaydı. Artan bir hızla uzak hedeflerine doğru yol alıyorlardı.

— Hangi yıldıza gidiyoruz? diye sordu Algan.

Ona baktılar, şaşırmışlardı. Cevap vermediler.

Algan oturdu ve şu nikel kaplı soğuk odada kendisiyle birlikte oturan diğer üç adamın yüzlerine baktı: Paine, yaşlı bir uzay gemicisiydi, keskin hatlı ve soluk bir yüzü vardı: Sarlan, kızıl saçlı bu genç adam kalkış sırasında Algan'ın yanında oturuyordu; yuvarlak yüzlü, kalın boyunlu olan üçüncü adamın ismini Algan bilmiyordu. Üçü de konuşmaksızın gözlerini ekrana dikmişlerdi. Orada ise yalnızca birkaç yıldızın görülebildiği simsiyah bir gökyüzü vardı.

— Hangi yıldıza doğru yol alıyoruz? diye bir kez daha sordu Algan.

Paine gülmeye başladı:

— Şimdiden endişelenmeye mi başladın Jerg? Uzak gezegenlerdeki yaratıklar konusunda epey hikâye dinlemişe benzersin. Bir iki yıl sonra onları yeteri kadar göremediğinden şikâyet etmeye başlayacaksın.

— Bizim için ne farkeder ki, dedi Sarlan canı sıkkın bir biçimde. Bir gezegen ya da bir başkası. Oraya vardıktan sonra...

Kısa, bodur adam hiçbir şey söylemedi.

— Galaksinin ortasına doğru yol alıyoruz, dedi Paine. Uzayın gezegen yönünden en yoğun yeri orası. Ayrıca biz insanlar için de en uygun yer orası.

— Haydi bir şeyler içelim, dedi Sarlan.

Paine bir dolap açtı ve içinden bir şişe ile bardaklar çıkardı.

— Ayrılmamızın şerefine, dedi Algan.

Sessizce içtiler. Birbirlerine bakmaya çekiniyor gibiydiler. Gözleri duvarların parlak, metalik yüzeylerine takılmıştı.

Bir süre sonra Paine hafifçe gülümsedi:

— Hep bu kafesin içinde yaşayacak değilsiniz.

Bazı düğmelere bastı. Birden ışık söndü. Adamlardan biri elindeki bardağı yere attı, bardak esnek zemin üzerinde birkaç kez zıpladı. Algan sırtını soğuk duvara dayayıncaya kadar geri geri gitti. Sonra, ellerini öne doğru uzatarak olası bir saldırıya karşı önlemini aldı. Gözbebekleri en küçük bir ışık belirtisini bile almak istercesine kısıldı, ama ortalık tümüyle karanlıktı. Arkadaşlarının soluk alıp-verme seslerinden başka hiçbir ses duyulmuyordu.

Sonra ışık yandı. Önce hafif aydınlandı ortalık, derken arttı ve tümüyle aydınlattı.

Kuvvetli bir esinti hissettiler. Sanki sık bir ormanda

uyanmış gibiydiler. Çevrelerinde yüzyıllar öncesine ait ağaçlar, yeşil yapraklarıyla dalgalanıyorlardı.

Algan döndü ve eli duvarın görülmeyen yüzeyine değdi. Bir kafeste kısılıp kalmış mahkûmlara benziyorlardı ve etraflarındaki orman da aldatıcı, gözboyacı, gerçek dışıydı.

— Bize gemilerin gerçek olduğunu anlatmışlardı, dedi Algan. Oysa gemiler sihirli yerler.

— Korkma, dedi Paine. Arkasına yaslandı ve bardağına bakmaya başladı. Gülümsüyordu. Parmaklarını kadehin ağzında gezdiriyordu.

— Korkma, dedi tekrar. Bu yalnızca bir aldatmaca, kurnazlık. Yalnızca bu soğuk kabinde, bizlerin gördüğümüze nasıl bir tepki göstereceğimizi ölçmek için başvurdukları bir kurnazlık. Ulaşabileceğimiz kadar uzaklıkta dağlar, denizler, yükseklikler, ormanlar vesaire gösterdiler.

Uzay keşiflerinin ilk yıllarında astronotlar sıkıntıdan ve monotonluktan ötürü akıllarını kaybetmişler. Bunun üzerine psikologlar hayal gücünü geliştirmek gereğini kabul etmişler. Bunu niçin yıldızların arasında dolaşmak, diğer dünyalarda asırlar öncesinden yok olmuş saraylar arasında yürümek gibi bir dizi oyunlar düzenlemişler. Gezinin sonunda astronot kendini iyi hissediyormuş, ama bu kez de bunlara karşı alışkanlık kazanmış. Bu ağaç ya da dalga hayaletlerine yalnızca kapalı bir yerde kalmanın verdiği sıkıntı yoğunlaştığında ve buna ihtiyaç duyulduğunda bakılması gerekiyordu. İnsan açık gökyüzünün altında dünyaya gelmişti. Bu nedenle onu kapalı bir yere sokmanın getireceği sorunlar oldukça büyüktü. Boşlukta kaçacağı bir yer de olmadığına göre buna katlanmak zorundaydı.

«Boş hayaller» diye düşündü Algan elleri soğuk duvarlara değdiğinde. «Ayırtedemeyen gözler için boş hayaller.» Dünya'nın yaşlı ormanlarını hatırladı. İçini çekti.

Algan üçüncü defa: «Nereye doğru gidiyoruz, hangi yıldıza?» diye sordu.

— Genç aygır da amma inatçıymış ha, diyerek güldü Paine. Sonra ilâve etti: Galaksinin ortasına doğru dedim ya. Fakat ilk durağımız Püriten Gezegenlerden Ulcinor olacak. Eğer herhangi biriniz burada kalmak isterse, bunun düzenlenebileceğinden eminim. Ama şu cehennemi gezegenlerde birkaç gün geçiren birinin böyle bir karara varabileceğini hiç sanmam. Nedenini anlayacaksınız.

— Ya sonra? diye sordu Algan.

— Bu kadar aceleci olma, dedi Paine. Şu anda gitmekte olduğumuz gezegenlerin pek çoğunun adı bile yok henüz. Yalnızca numaralarla tanınıyor. Ben de bu numaraları bilmiyorum. Belki, Algan, sen eğer bu gezi sırasında ölecek kadar şanslı isen senin adını koyarlar, kimbilir? Algan adı bir gezegen için pek de kötü olmayacak doğrusu. Fakat daha zaman var. Şu anda birbirimize hikâyeler anlatmak, okumak ve sigara içmekten başka yapacağımız bir şey yok. Birkaç tane gezegen gördükten sonra şu yaşadığımız anların daha da uzamasını isteyeceksiniz.

Algan ayağa kalktı ve odada dolaşmaya başladı. Kapının yanındaki orman görüntüsü kaybolmuştu ve kapı görülebiliyordu artık. Fakat birkaç adım atar atmaz kendini tekrar ormanda hissetti. Bunun üzerine kendisini geriye doğru çekti.

— Neden bu yaşanması güç gezegenlere gidiyoruz? diye sordu.

Sözleri sessizlikte yankılanmış gibi geldi. Diğerleri sessizce onu dinliyorlardı. Devam etti:

— Pek çok nedenden ötürü feda ediliyoruz. Bunun ne yararı olacak ki? Sanki yaşadığımız dünyalarda herkes için gerekli odalar keşfedildi mi?

Birden sözlerinin uyandırdığı etkinin pek de olumlu olmadığını farketti. Etrafta itiraz eden bir sessizlik vardı.

— Bunu Betelgeuse karar verir, dedi Paine sonunda.

Bu tür şeyler söylememelisin evlat. Senin için iyi olmaz!

— Ama bilmek istiyorum. Yalnızca öğrenmek istiyorum. Yaptığım işin birine ya da bir şeye yarayacağından emin olmak istiyorum yalnızca.

— Bu neyi değiştirir? Senden bir şey yapman istendi. Onu yapmalısın! İşe yaramayacak bir şey var var mıdır dünyada? Bu kadar çok soru sormasan iyi edersin. Bu eski gezegenlerden kalma kötü bir huydur.

Paine, Algan'ın gözlerine sabırsız, fakat dostça bakıyordu. Algan onun gözlerinde merakın izlerini aradı. Sonra Sarlan'ın gözlerine baktı. Genç adam korkmuş görünüyordu. Fakat Algan'a karşı biraz hayranlık izleri de vardı gözlerinde. Algan bacaklarını yosunların üzerine doğru uzattı.

— Aslında çok da önemli değil, dedi soğukça. Sonra Betelgeuse'yi, bu gezileri düzenleyen bu yönetimi düşünmeye koyuldu.

* * *

Uzayla ilgili her karışık sorunu çözme girişimi daha da karmaşık sorunlarla yüzyüze bırakıyordu kişiyi. İnsanlar başlangıç noktası olarak soyut ve basit durumlardan yola çıkarlarsa bu kez de formülleştirilmesi gittikçe güçleşen geometrik kavramlarla karşılaşıyorlardı. Uzay düşüncesinin temel ilkelerinden biri de jeodezik doğrudur. Jeodezik doğru; belirli bir uzay parçasında iki nokta arasındaki en kısa yoldur. Fakat gerçek uzay çok sayıda jeodezik doğru olabilir. Buna göre ,fetihler başlamadan önceki zamanlarda, iki noktayı uzayda birbirine bağlamak için, pek çok yol çizilebilir. Herbirinden yalnızca belli miktarda bilgi geçer. Bu basitçe şu demektir; bunların fiziksel bir ilişkisi olmasa bile, yollardan bazıları diğerlerinden daha kısa olabilir. Buna göre de, bu kısalık cismin ya da mesajın bu yol üzerinde seyrederken değişikliğe uğramasını

gerektirebilir. Belli jeodezikler ilk bakışta ideal gibi görünseler dahi, gemiler için kullanışlı olmayabilir. Çünkü gemiler tayfaları için öldürücü olabilecek değişikliklere gitmek zorunda kalabilirler.

İlk gemiler ışık hızından daha yavaş bir hızla ışığın yolunu izlerlerdi. O günlerdeki geziler oldukça uzatılırdı ve geçici bozukluklar hemen hemen yok gibiydi ve tabii kazalar da çok enderdi.

Sonra hızlı gelişmeler oldu. Bir tarafta gemilerin hızı ışık hızına yaklaştı. Bu da zamanda azalmayı getirdi. Bunu dengelemek için, genel bir jeodezi teorisi geliştirildi. Buna göre; bu yeni yollarda gerekli olabilecek gemi ve mesaj değişikliklerini yönlendirecek olan ihtimal yasaları matematiksel olarak saptanmaya başlandı.

Ekstra açık yollarda gidebilecek yeni gemiler yapıldı. Akseleratör metrelerdeki en son gelişmeler, elektromanyetik dalgaların, yıldızdan kaynaklanmasından kalkınarak üçgenlere bölme biçimindeki eski moda yöntemlerin terkedilmesini mümkün kıldı.

Bir uzay gemisi büyük bir kesinlikle, mutlak konumunu hesaplar, koordinatları, hızı ve yön eğrisi ile saptayabilir. Bir dizi kaçınılmaz kazalar önceden görülebilir, ama belli sınırlar içinde tabii. Bununla beraber bunlar bir geminin karşılaşabileceği risklerin yanında oldukça önemsiz kalır. Bu risklerin çoğu insanın kendisinden kaynaklananlardır. Vatan özlemi ve can sıkıntısı, korku ve yalnızlık ile büyümekte, bu da insanlar üzerinde belli bir sinirliliğe yol açmaktadır. Psikologlar, bu alandaki araştırmaları sonucunda buna hızlı bir çözüm getirdiler. Bu tür keşifler ve tantanalı projeler sırasında üstün yetenekliler her zaman gereklidir. Bunları buldular, eğittiler ve işe koştular. Bazıları zihinsel çabalarını arttırır düşüncesiyle ilaç kullanmaktan da geri durmadılar. Ama kısa süre sonunda harap oldular. Bu bir ihtişam ve heyecan dönemiydi.

Yıldızları birleştiren büyük ağlar kuruldu. Daha son-

raları, astronotları taşıyan gemiler eski gezegenlerdeki kentleri terkederek, yeni dünyalara yöneldiler. Yeni merkezler kuruldu. Birkaç yüzyıl içinde insan nüfusu belirgin biçimde arttı ama yine de yerleşilen gezegenlerin sayısıyla karşılaştırıldığında toplam nüfus gülünç gelecek ölçüde azdı. Eski dinlerin yanında yeni yeni dinler türedi. Tarihçiler ve sosyologlar herhangi ciddi bir çatışma olmadığını söylediler. Aslında savaş başka bir düşmana karşı yürütülüyordu; bu düşman uzaydı.

Bazı hayaller gerçekleşirken bazıları kaybolup gitti. Bu tam bir değişmeler çağıydı. Püriten dünyalarla ilk görüşmeler o sıralarda yapıldı. İşte bu sırada, Betelgeuse'nin gücü en öne çıktı ve karşı gelinemez bir güç konumuna geldi. Bu güç başlangıçta ekonomik düzeyde görülmüşken giderek tümüyle politik düzeye dönüştü.

Kimi planlar başarıyla uygulandı. Bazıları bu evreyi insanlığın doğal ve genel bir gelişmesi olarak aldı. Bazıları da zararlı olarak değerlendirdi. Bunun sonuçlarının pek de olumlu olmayacağı biçiminde değerlendirmeler yaptılar. Bu ikinci grup, durumu çok iyi bilmemelerine ve karşı çıkma noktalarının tümüyle farklı olmasına rağmen haklıydılar.

* * *

Jerg Algan gözlerini açtı. Hafif bir rüzgâr yüzünü okşuyordu. Henüz geceydi. Yıldızlar gökyüzünde parlıyor ve iki koyu kırmızı ay birbirinin çevresinde dönüyordu. Uzaktan hayvanların bağırışları bile duyuluyordu. Bu müzikal bir sesti ve insanı garip bir biçimde rahatlatıyordu.

Jerg Algan bir kolunun üstüne yaslanarak doğruldu. Orman sakindi. Yosunlara bakılırsa sabah çiğleri henüz düşmemişti.

Yakında ne bir insan ne bir cihaz, hiçbir şey görünmüyordu. Birden otomatik olarak silahına dokundu. Yerinde değildi. Radyantı da belinde yoktu.

— Av partisi nerede? diye sordu.

Hiç kimse cevap vermedi. Uzaktan bir hayvanın bağırtısını duyuyordu. Saçılmış anılarını toplamaya çalıştı. Birden ayağa fırladı ve birkaç adım attı. Başka bir yatakta bir başka birinin yatmakta olduğunu ve kendine baktığını gördü. Algan hayatında hiç bu adamın yüzü kadar soluk bir yüz görmediğini düşündü.

Ay... Hatırladı; Dünya'da yalnız bir ay vardı. Oysa şimdi birbiri etrafında dönen iki ay görüyordu. Evet Dünya'da değildi. Uzayın ortasındaydı.

Uyuyan adamı sarstı. Anıları yüzlere ve biçimlere dönüşmüştü.

— Av partisi nerede? diye bağırdı yabancı adama doğru.

Sonra ranzanın kenarına oturdu ve başını elleri arasına aldı.

— Oh, hayır, hayır, dedi.

Birden gözlerinin yanmakta olduğunu hissetti. Bu bir korkuydu, bir endişeydi. Bunu biliyordu .

— Haydi oğlum, kendini yiyip bitirmekten vazgeç, dedi Paine uykulu bir sesle. İki aydır yoldayız ve yakında Ulcinor'da olacağız.

— Ben... ben... bir yerlerdeydim, dedi Algan. Dünya' dan ayrılmadığımı sanmıştım. Dünya'nın sık ormanlarında dolaşıyordum.

— Biliyorum, dedi Paine. Senin gibi olan çok kişi gördüm. Uzun süre ben de kendi kentimi çok özledim, hasret çektim. Galaksinin diğer tarafında, Dünya'da bir eşi daha bulunmayan çok güzel bir kentte yaşıyordum. Bir daha orayı hiç göremeyeceğimi biliyordum. Orada özgürdüm. Burada ise... Her neyse, gel şimdi Nogaro'yu uyandıralım da gidip bir şeyler yiyelim.

Nogaro, dar uzun yüzünde siyah gözleri olan esmer, kısa boylu ve sessiz adamın adıydı. Parmakları insanı şaşırtacak kadar uzundu.

Nogaro, Paine ve Algan ile birlikte aynı kamarayı paylaşı-

yordu. Hiç soru sormaz ve hemen hemen hiç konuşmazdı. Daha genç görünmesine rağmen uzay hakkında Paine kadar bilgiliydi.

Hemen hemen hiç konuşmayan ve oldukça çevik olan bu adamdan, geminin teknisyenleri korkuyor gibiydiler. Ve astronotlar için yasak olan geminin bazı bölümlerine serbestçe girip çıkabiliyordu.

Yemekhanede yemeklerini yerken, Algan Paine ile Ulcinor hakkında konuşuyor bir yandan da Nogaro'nun reaksiyonlarını izliyordu. Paine ona yalnızca Püriten Gezegenler konusunda genel bir bilgi vermekle yetiniyordu.

— Oraya vardığımızda göreceksin, dedi Paine bir kez daha. Sana söyleyeceğim tek şey, kentlerin oldukça sönük olduğu ve insanlarının maske taktıklarıdır. Sen de gemiden inince bir tane almak zorundasın. Fakat buranın insanları iyi tüccarlardır.

— Sana bir soru sormak istiyorum Paine, dedi Algan. Şimdiye kadar hiç Psiko'dan kaçabilen oldu mu? Kendi gezegenine dönebilen hiç oldu mu?

— Neden? diye sordu Paine. Yalnızca eski kentlerin insanları kafalarına böyle fikirleri sokarlar. Uzayda hayatın iyi günleri de vardır, kötü günleri de. Oysa bir gezegende hayat her zaman bir gül bahçesi değildir. Senin için neyin daha iyi olduğunu Betelgeuse senden daha iyi bilir. Değil mi?

— Bundan bu kadar emin misin? dedi Nogaro.

— Ne diyorsun sen? dedi Paine şaşırarak.

— Sana bir soru sordum dedi Nogaro. Eğer gerçekten Betelgeuse senin için neyin daha iyi olduğunu senden iyi biliyorsa, senin için iyi olan nedir söyler misin?

Nogaro'nun sesi derin ve etkiliydi. Algan öne doğru eğildi ve daha iyi duyabilmek için sakız çiğnemeyi durdurdu.

— Bilemiyorum, dedi Paine yavaşça. Ben yalnızca bir gemiciyim. Uzayda dolaşıyorum ve daha yaşlıyım. Karar-

lar orada, Betelgeuse'de verilir. Bu kararların benim için iyi olup olmadığını söyleyemem. Benim yeni bir gezegene gitmem istendiğinde, giderim. Gideceğim yerde kimlerin olduğunu ya da neler olacağını önceden sormam. Ne gerekirse onu yaparım. Biz orada burada kendi toprağı olan ya da herhangi bir gezegende kök salmış insanlar değiliz. Serbest yaşıyoruz ve bir gezegenden bir başkasına gezer dururuz.

— İyi, dedi Nogaro. İnce dudakları gerilerek bir gülümsemeye dönüştü ve beyaz dişleri görüldü: Ya sen Algan? Sen ne düşünüyorsun? Betelgeuse'nin politikası konusunda ne düşünüyorsun?

Algan ellerini masaya koydu ve derin bir soluk aldı:

— Betelgeuse'den nefret ediyorum, dedi yan masalardan da duyulabilecek kadar yüksek bir sesle. Betelgeuse'den gelen herşeyden nefret ediyorum ve onun politikasına da güvenmiyorum.

Başlar ona doğru çevrildi.

— Nedenini sorabilir miyim? dedi Nogaro.

— Ben eski Dark'tan geldim, diye cevap verdi Algan. Ve bundan da utanmıyorum. Ben eski kentli biriyim ve tüm istediğim yalnız kalmaktı. Atalarımızın sabanla işlemiş oldukları yerlerde oturamazken, yeni dünyalar keşfetmenin benim için bir yararı olmuş, ne çıkar!

Yan masalardaki adamlar ilgiyle onları dinliyorlardı Bazıları korku ile Algan'a bakarken diğer bir kısmı da hayranlıkla onu izliyorlardı.

— Çok uzun bir hikâye, dedi Nogaro. Size bir gün onu başka bir yerde anlatırım. Ama şimdi ve burada değil. Çok güçlü olmalıyız Algan, çok. Eğer imparatorluğumuzu korumak istiyorsak tabii. Ben de senin gibi eski kentlilerdenim. Çoğu insanların senin gibi düşündüklerini biliyorum. Kuvvetlerimizi birleştiremez miyiz? İkimiz de bu dünyada yabancıyız. Neden birlik olmayalım?

— Tamam, dedi Jerg Algan. Birden Dünya'da, eski Dark'ın barlarında ya da özgür Dünya'nın av bölgelerinde kurulan dostlukları hatırladı.

* * *

Nogaro'nun şaşırtıcı bir zekası vardı. Uzayla ilgili pek çok şey bilmesinin yanı sıra, bu gezilere ilişkin birçok hikâye de biliyordu. Paine'nin bildiği hikâyeleri de biliyor ama ondan farklı olarak bir hikâyeden bir diğerine kolaylıkla atlayabiliyordu. Çok geniş bir deneyi vardı. Nogaro'nun tek sorunu diye düşündü Algan, insan olmayan türler. Böyle türlerle çok karşılaştığını ve bunların insandan pek az farklı olduğunu, ilkel bir teknolojilerinin bulunduğunu anlattı. Tümüyle insan olmayan bir türü bulmak gibi bir amacı vardı Nogaro'nun. Eski gemicilerin anlattığı hikâyelere göre böyle bir tür varmış. Bu nedenle gemide alışılmamış rotalarda seyahat etmiş olan birine rastlarsa ona sorular yöneltiyordu.

Nogaro, Algan'a, insanların yaşadığı galaksinin tek bir bloktan oluşmadığını ve Betelgeuse'nin otoritesinin de tartışılır olduğunu öğretti. Betelgeuse'e karşı olanlar da vardı. Ama zaman onun lehine işliyordu. Gökyüzünde kırmızı yıldız parladığı sürece soygunlar olmayacaktı.

Nogaro, Betelgeuse'in kendi ağı içinde çırpınıp duran bir örümcek olduğunu söyledi. Büyük dev makinelerle donatılmış olan Betelgeuse gezegenlerin tarihini yazıyor ya da bunu istediği gibi değiştiriyordu. Ve insanlar onu kabul etmek zorundaydılar, çünkü o yetkin makinelerden oluşuyordu. Dağları ırmakları kabul ettikleri gibi kabul ediyordu insanlar onları.

«Belki de bir dizi yalan ve sahtekârlıktan ibaretti bu güç,» diye düşündü Algan. Belki de Betelgeuse yalnızca bir yalandı. Belki de bu makineler insanlara kendi gücü-

nü kabul ettirmek amacıyla uydurulmuş birer yalandı, hayaldi.

«Tüm bunların amacı ne acaba?» diye sordu Algan kendi kendine. Bu gezilen, keşfedilen, fethedilen ve uğruna ölünülen şeylerin rolü ne olabilirdi? Bunların işlevinin ne olduğunu bilmedikten sonra tüm bunlar niyeydi? Ve Nogaro bu ağ içinde nereye aitti? Amacı neydi?

Tüm bu olayların içinde Nogaro'nun yeri, Paine'in yeri neresi olmalıydı? Jerg Algan nereye aitti? Bunlar için bir yer yok muydu bu koskoca galakside?

Algan'ın kafası tüm bu sorularla doldu. Ulcinor'a inmeden önceki birkaç gününü kütüphanede harcadı. Ama ne filmler, ne de teyp bantları ve kitaplardan hiçbir şey öğrenemedi. Belki de yalnızca şunu öğrendi; dünya basitti ve Algan ondan nefret ediyordu. Hepsi bu. Ya da belki henüz keşfedilmemiş olan gizli bir yüzü vardı. Ama ne olursa olsun Algan yine de ondan nefret ediyordu. Çünkü o efsaneler uğruna insanların yaşantılarını parçalıyordu.

Belki de Galaksinin bir ucundan diğer ucuna olan tüm bölgede hiç insan yoktu. Gerçeği kim bilebilirdi ki? Algan okuduğu kitaplardan, seyrettiği filmlerden ve dinlediği bantlardan bu konuda kesin bilgiler bulunmadığını öğrenmişti.

Belki de Nogaro haklıydı. Belki de kurtuluş bir başka türden, insan olmayan bir türden gelecekti. Fakat bu uygarlığın kurtarılması, ya da yok edilmesi, Algan'ın aklında birbirine karışıyor, birbiriyle iç içe giriyordu.

Algan'ın Püriten Gezegenlere olan ilgisi Ulcinor'a yaklaştıkça arttı. Onlar hakkında Dark'da dinlediği hikâyeler dışında pek bir şey bilmiyordu. Bu konuda pek de fazla bir şey anlatılmamıştı. Kâşifler bu tür konularda pek anlatmayı sevmiyorlardı. İçinde ölüm riski olmasından dolayı. Betelgeuse'nin de istediği biçim bu olmalıydı. Böylece o farklı evrenler arasındaki tek bağı oluşturuyordu.

Üç yüzyıl önce kâşifler bu gezegenlere vardıklarında acımasız koşullarda kalmışlar ve bu da onların kişiliklerini bir biçime sokmuştu. Ayrıca, Galaksiye ait uygarlığın ilk gerçek modelleri olmuşlardı. Onların oraya ulaşmasından önce fetih Dünyalılarca gerçekleştirilmişti. Fakat kâşifler uzun yıllarını uzay gemilerinde geçirdiklerinden daha olgundular ve pek çok konuda bilgiliydiler.

Böyle geziler ve araştırmalar sonucunda, komşu yıldızların yörüngesinde dönen on yeni dünya keşfedilmişti.

Sonraları uzayın bir başka yerinde başka toplumlar oluştu. Püriten gezegenlerin yaratılmasının nedeni anlamsız kaçmaya başladı, çünkü Dünyalı olma olayı da zamanla yok oldu. Fakat yine de Püriten Gezegenler kendi gelenekleri, ilişkileri ve katı örgütlü yapılarıyla değişik bir konumdaydılar. Betelgeuse'nin Püriten Gezegenlerde inşa ettiği limanlar, bütün oturulmakta olan gezegenlerdeki gibi kısa zamanda terkedildi. Uzay ve onun insan üzerindeki etkileriyle, Püriten Gezegenler yeni olan herşeye karşı güvensizlik duymaya başladılar.

Güvensizlik belki de akıllılığın dar bir biçimidir. İşte bu düşüncelerle, uzayın akıntıları Jerg Algan'ı Püriten dünyaların kıyısına taşıdı.

Dördüncü Bölüm

GEZEGENİN adı, Yıldız Limanı'nın bronz girişinin üstünde fosforlu harflerle yazılıydı: Ulcinor. Eski-moda bir isimdi. Eski efsanelerden gelmeydi.

Algan büyük kapılardan geçerken kentin banliyölerini gördü. İlk görülen dar sokaklar arasındaki çatılardı. Daha ileride yeni kentin devasa gölgelerini gördü. Uzun zamandan beri ilk kez özgürdü; gezegeni görüp dolaşmak için, onu terketmek için değil tabii. Betelgeuse yönetiminin yeni, acemi bir asker kaybetmemekte çok kararlı olduğunu biliyordu. Ayrıca, eğer anlatılanlar doğru ise Ulcinor'da olmak yerine gemide hayatta kalmayı her zaman tercih ettiğini de biliyordu.

Kente girmeden önce ellerine siyah eldivenler giydi ve yüzüne koyu bir maske geçirdi. Maskenin burun kısmında hafif filtreler vardı. Kulaklarda da sesleri geçirecek filtreler bulunuyordu. Ağız kapalıydı. Yalnızca gözler ve alın açıktaydı.

Algan hiçbir zaman kente maskesiz gitmemesi konusunda uyarılmıştı. Maskesiz dışarı çıkmak Ulcinor püritenleri için kaba bir hakaret, bir ahlaksızlık yapmakla aynı şeydi. Ve bunu yapan kişi, Betelgeuse yönetiminin korumasında olan bir kâşif bile olsa cezası çok ağırdı.

Algan şimdi hiçbir aracın geçmediği sokaklarda dolaştı. Şu monoton beyaz duvarların, ki bunlar sayısız mevsimlerin sıcak ve soğuğu karşısında çatlamıştı, arkasında yalnızca larva gibi yaşanabileceği duygusuna kapıldı. Birden dünyayı hatırlayarak bundan hoşlandı. Püriten dünyalar Dünya'nın yaşayış biçimine tümden karşıydılar belki ama, yine de orayı hatırlatan izler taşıyorlardı.

Nogaro'nun kendisine gemiyi terketmeden önce söylediklerini hatırladı: «Püritenler yaşlanmaktan o kadar çok

korkuyorlardı ki, bu endişe ve korku onların hızla yaşlı görünmelerine neden oldu». Doğruydu. Bunu şimdi anlıyordu ve bir kez daha Nogaro'nun aklına hayran kalıyordu. Püritenler ölümsüz bir uygarlık yaratmak istemişlerdi.

Algan yürüdükçe sokaklarda canlılığın giderek arttığını gördü. Püritenler ticaretle uğraşıyorlardı ve onlara, yani kâşiflere, yani dünyalarda neden hoşlanırlarsa ele geçirmeleri ve bunu daha zengin gezegenlerde satmaları öğretilmişti. Bunun sonucu olarak da insanların galaksisindeki tüm ticari mallar, bu biçimde ele geçirilenlerle oluşturulmuştu.

Algan daha sonra yolda birtakım kişilerle karşılaştı. Bunlar giyimlerinden anlaşıldığına göre önemli kişilerdi. Koyu renk, artık statülerine bağlı olarak siyah ya da koyu mavi kadifeler giymişlerdi ve maskeleri de parlak taşlarla kaplıydı. Dükkânlar lüks eşyalarla doluydu; Atlan'dan gelmiş antika, cilalı mobilyalar, Adragor'dan gelme parlak kürkler, ya da yerli halkın yaptığı ürünler satılıyordu. Bunları garip renkli kristaller, cam boncuklar vb. süs eşyalarını da içeriyordu.

İnsan galaksisinin zenginliğinin hiçbir sınırı yoktu ve en iyi ürünler burada, Ulcinor'da sergileniyordu.

Jerg Algan bilmediği bir dilde yazılmış bir kitabın sayfaları arasında kaybolmuş gibi yalnız hissetti kendini. Hayatında ilk kez yeni, dost olmayan bir dünyada, kendisine yol gösterecek ve onu koruyacak birinin olmadığını görerek kaybolmuş hissetti. Ve gerçekte özgür değildi o.

Birçok dükkân dolaştı. Hep değişik ürünler satılıyordu buralarda. Sonunda gözüne eski bir satranç tahtası ilişti. Yaklaşıp neden yapıldığını incelemeye başladı. İki ayrı renkte tahtadan yapılmış altmışdört karenin yarısı gece mavisi, diğer yarısı gül kurusu rengindeydi. Alışılmışın dışında bir görünümü yoktu. Her kare ayrı ayrı oymalıydı. Bu tuhaf oymalar Algan'ın dikkatini çekti.

Detayların kesinliği ve tasarımın rahatlığı belirgindi. Bunu bir insan aklının yarattığını kabul etmek oldukça güçtü. Bunlar ne salt bir süs görünümündeydi, ne de satrançla ilgili süslemelerdi.

Algan Dünya'dayken de bu tür şekiller hakkında bir şeyler duyduğunu hatırlar gibi oldu. Galiba bunlar dinlerle ilgili... yo hayır, şimdi hatırladı; eski zamanlardan kalma astroloji ile ilgili şekillerdi bunlar. Karelerdeki şekillerin büyük bir kısmı bir zamanlar insanların kaderlerini belirlediğine inandıkları yıldız kümelerinin şekilleriydi.

Karelerdeki diğer bazı şekiller ise hiçbir şeye benzemiyordu. Bir insan aklının ürünü gibi görünmüyordu bunlar. Kimi geometrik karakterde kimisi de fantastik görünümlü arabesklerdi bunlar. Satrançla hiçbir ilgisi olmayan şekiller... Karelerdeki şekiller çok eski zamanlardan kalma olmalı, diye düşündü Algan.

Algan hafifçe satranç tahtasını yokladı. İnce bir maddeden yapılmıştı. Tahtanın çok küçük olduğunu görerek şaşırdı. İki eliyle onu hemen hemen tümüyle kapatıyordu. Herhalde oraya gelen bir gemici bunu unutmuş, bunlar da satışa çıkarmışlar diye düşündü. Satıcıya :

— Bu nereden geldi, diye sordu.

— Bu çok eski bir satranç tahtası, dedi adam. Çok eski. Belki de bin yıl öncesine ait. Belki on, belki de daha fazla. İlginçtir. Kolleksiyoncu musunuz?

— Nasıl onbin yıl öncesine ait olabilir? diye sordu Algan. Uzayın fethi bundan daha sonraki zamanlara dayanıyor. Bu satranç tahtasının bu kadar eski olduğunu size düşündüren nedir? Beni dolandırmaya mı çalışıyorsunuz?

Fakat bunu söylemesine rağmen, sözlerine kendisi de inanmıyordu. Çünkü Püriten satıcıların çok dürüst olduklarını biliyordu. Hiçbir zaman sattıkları şeyin değerini abartarak söylemezlerdi. Yalnız zaman zaman eşyaların bazı kusurlarını belirtmeyebilirlerdi, o kadar.

— Bizim hepimizden daha yaşlı, dedi satıcı. Bu kentten bile daha yaşlı. İnanın bana. Çok ilginçtir. Onun yapılış tarihini hiç kimse bilmiyor. Bir hazine değerinde olabilir. Ama ne yazık ki ben bunu satmak zorundayım. İşler kötü.

— Peki, dedi Algan gülümseyerek. Bunun için ne kadar istiyorsunuz?

— Fiyatını tartışmayalım bayım. En azından şimdi tartışmayalım. İkimiz de eski güzel şeyleri seviyoruz, değil mi? Şu satranç tahtasına bakın. Onun neden yapıldığını bana söyleyebilir misiniz? Eski söylentilere göre...

— Önce bana satranç taşlarının nerede olduğunu söyleyin, eski söylentileri sonra anlatırsınız.

Satıcı ona kuşkulu bir bakış fırlattı:

— Taşlar mı? dedi. Satranç taşı falan yok. Bu tür tahtalar için gerekmiyor. Sizin bu işin bir uzmanı olduğunuzu sanmıştım. Tahtanın üzerindeki şekillere de mi dikkat etmediniz?

— O halde nasıl oynanıyor?

— Hiç kimse bilmiyor. Size bu satranç tahtasının çok eski olduğunu, tarihinin bilinmediğini söylemiştim. Oyunun kurallarını da kimse bilmiyor. Bu tür tahtalar, insanların altmışdört kare üstündeki taşlarla satranç öğrenmelerinden çok öncesine ait.

— Nereden geldi bu peki?

— Bilmiyorum, bayım, dedi satıcı. Bir gün bir uzay gemicisi onu bana getirerek satmamı istedi. İnsan Galaksisinin en dış kenarlarından gelen biriydi. Onun da bu tahtayı nereden bulduğunu bilmiyorum. Bana anlatmadı. Fakat bu tahtaların çok eski olduğunu biliyorum. Çok ender bulunuyor, efendim. Biz Ulcinor'da bunun pek çok benzerini gördük. Ama bu çok eski. İnsanların gelmesinden çok daha eskiye dayanıyor.

— O halde insanlara ait uygarlıklardan da daha eski si mi varmış Galakside?

— Bu sorunuza ne diyebilirim ki bayım? Ben de sizin bildiğinizden fazlasını bilmiyorum. Benim ve belki de sizin de atalarınızın içinde bulunduğu kâşifler gezdikleri gezegenlerde birçok uygarlıklara rastlamışlar. Bunlar insansı ya da daha farklı türlere ait olan uygarlıklarmış. Ama hiçbir zaman bunun gerçek bir uygarlık olduğunu söylemek mümkün değil. Fakat inanıyorum ki... İnanıyorum ki bayım, belli gezegenlere giden ilk yaratıklar biz değiliz. Ve yine inanıyorum ki, *Onlar* bizi seyrediyorlar. Bizi bekliyorlar. Belki de bu satranç tahtasını *Onlar* yapmıştır.

— Kim *Onlar?*

— Kimbilir? Kimbilir? Gezegeninden hiç ayrılmamış benim gibi yoksul bir satıcı nasıl bilebilir? Fakat masallar var bu konuda. Garip masallar.

— Ne tür masallar?

— Anlatmaya cesaret edebilir miyim acaba? Bunların anlatılmaması gerekiyor. Fakat gördüğüme göre dost birine benziyorsunuz. Belki de bana bu satranç tahtası için iyi bir fiyat bile verebileceksiniz.

— Kabul!

— O halde benimle gelin, dedi satıcı.

Algan çevresine bakındı. Dükkânın vitrinleri önünde sessiz bir kalabalık akıp gidiyor, kapının önünden geçen arabalar görülüyordu. Fakat tüm bu hareketliliğe rağmen siyah maskeler ve giysiler çevreye koyu, kasvetli bir hava veriyordu.

Algan dükkânın arkasındaki kapıdan girerek dar bir koridora çıktı. Burada bir yığın satılacak eşya duruyordu. Değerli kürkler, metal ev eşyaları vb. gibi. İçerisi oldukça karanlıktı ama Algan'ın gözleri kısa sürede buna alıştı. Küçük dükkâna göz gezdirdi.

— Galiba benim küçük dükkânımı beğendiniz efendim, dedi satıcı. Burası benim içimi ısıtır.

Yavaşça, sanki bir sır verecekmişcesine Algan'ın üzerine eğildi ve :

— Zotl sever misiniz? diye sordu.

— Uzun zamandan beri içmiyorum, dedi Algan. Fakat bu Püriten gezegenlerde...

— Bizim bir deyişimiz vardır: Dış görünüşler yalnızca içini bilmeyenler için değer taşır, diye. Bu çok eski bir deyiştir. Beğendiniz mi?

Satıcı bir raftan bir zotl kökü aldı ve onu küçük bir zotl sıkacağının içine koydu. Sert kökün rengi gidinceye kadar bekledi ve suyun akmasından sonra kokulu sıvıyı bardaklara doldurdu.

— Bekle, dedi. Hemen içme. Sana bir şey göstermek istiyorum. Sana güvenebileceğimi biliyorum.

Ses tonu birden değişmişti; daha kesin daha emin bir biçimde konuşuyordu artık. Algan adamın kendisine göstermek istediği şeyi iyice merak etmeye başlamıştı.

— Satranç tahtasını kucağınıza koyun bayım ve sağ elinizi kareler üzerine, şöyle, her parmak bir kareye gelecek biçimde yerleştirin. Parmakların hangi karelere geleceğinin önemi yok. Şimdi de beni dinleyin:

— Bizler Ulcinor gibi gezegenlerde her türden insanları görebiliriz ve dürüst kişiler olarak tanındığımızdan ötürü de herkes bize güvenir. Hemen hemen, diyebilirim ki evrenin her tarafından gelen tüm insanlar bize güven duyar. Bu kişiler bize Betelgeuse konusunda birtakım şeyler anlatırlar. Siz de Betelgeuse'den hoşlanmıyorsunuz. İtiraz etmeyin anladım çünkü. Elbiselerinize bakarak sizin bir kâşif olduğunuzu ve Dünya'dan geldiğinizi anlamak güç değil. Ben Dünya'da Betelgeuse'nin nasıl kâşif topladığını, bunu yaparken kullandığı yöntemleri biliyorum. Ayrıca, bizlerin de Betelgeuse'den hoşlanmamak için yeterli nedenimiz var. Uzayda kolonileştirilmemiş sayısız gezegen olmasına rağmen, üç yüzyıldan beri bizim etki alanımız, sizlerin Püriten dediğiniz bu dünyalarla sınır-

landırılmıştır. Betelgeuse bizim insanlarımızı istiyor ama toplumumuzu istemiyor. Bizden korkuyor ve bunun için de yayılmamızı istemiyor. Bu yüzden bizler de gezginlerin bize anlattıklarını büyük bir ilgiyle dinliyoruz ve bize Betelgeuse üzerinde etki kazandıracak bir sırrı bulmaya çalışıyoruz. Günün birinde bunu bulacağız. Örneğin; bazı gezegenlerde insandan bile daha eski olan bazı harabelerin bulunduğunu biliyoruz.

Durdu ve derin sarı gözleriyle Jerg Algan'ın hiçbir ifade taşımayan yüzüne ilgiyle baktı.

— Şaşırmadınız mı? diye sordu.

— Bu tür şeyleri daha önce de duymuştum, dedi Algan.

— Olabilir... Belki de duygularınızı iyi gizleyebiliyorsunuz. Belki de sizinle bu kadar çabuk konuşmamalıydım. Her neyse, Betelgeuse'den en az bizim kadar nefret ettiğinizi biliyorum.

Satıcı konuşmasını sürdürdü:

— Şimdi beni dinleyin. İnsan Galaksisi sınırları içinde pek çok tarihsel kalıntıların fotoğrafları çekildi bu geziler boyunca. Ama maalesef bu geziye gidenlerin hiçbiri geriye dönmedi.

— Bir kaza mı oldu? diye sordu Algan. Merakı sesinden belliydi.

— Yalnızca ortadan kayboldular. Belki de yok edildiler. Bu Betelgeuse'nin işi. Ya da belki kendileri kaldılar. Bu da bizim düşüncemiz.

— Orada mı kaldılar? dedi Algan.

— Bu kalıntıların, sizin bulmaya çalıştığınız pek çok şey için bir ipucu olduğunu bir düşünün. Bu geziler yeni evrenlere doğru yapılıyor ve gidenler de bir daha kendi gezegenlerine geri dönemeyeceklerini biliyorlar.

— Anlamsız, dedi Algan.

— Kuşkusuz, kuşkusuz. Evet geri dönenler de oluyor, ama çok zaman geçtikten sonra ve başka isimlerle Betel-

geuse, onların yıllar önce kendisine bağlılık yemini ettiklerini hatırlamak bile istemiyor ve onları görmek istemiyor artık. Bize bazı şeyler satmak istediler.

— Peki onlara ne oldu?

— Hiçbir şey dedi satıcı. Sizden gerçeği sakladığımı sanmayın. Anlattıkları hikâyeler bildiğimiz türden basit hikâyeler. Tek yararları bize bıraktıkları fotoğraflar oldu. Bu fotoğrafların hepsi bizde. Bu kalıntılar gerçekte mevcut.

— Çok eski zamanlara mı ait? dedi Algan.

— Böyle mi düşüünyorsunuz? Bu tür geziler kalktı artık.

— Peki ama tüm bunların bu eski satranç tahtası ile ne ilgisi var. Neden bana bunları anlatıyorsunuz?

Satıcının siyah maskesinde bir kıpırdanma oldu, öyle ki Algan onun gülümsediğini kolaylıkla anladı.

— Parmaklarınızı tahtanın üzerine koyun bayım, her iki elinizi de. Her parmak bir kareye denk gelsin. İyi. şimdi zotl'unuzu için.

Algan hafifçe maskesini kaldırdı ve içkisini yavaşça yudumlayarak bitirdi. Vatan hasreti içine gelip oturmuştu. Dünya'yı ve Dark'ın karanlık bar köşelerini hatırladı. Zotl içtiği zaman hayal ettiği gri çöl ve açık yeşil gökyüzü aklına geldi. Fakat bu kez zotl içtiğinde aynı etkiler olmamış, o hayalleri görmemişti.

Kendini bir satranç tahtası üzerinde basit beyaz bir piyon gibi hissetti. Küçücük bir karede duruyor, tahtanın köşelerini bile göremiyordu. Derken kareler arasında dolaşmaya başladı. Dayanılmaz bir güç onu itti. Şimdi etrafındaki kareler değişmeye ve daha da büyümeye başladı. Derken birden bir duvarla karşılaştı ve bağırmaya başladı. Duvar çok büyüktü. Aynı zamanda da kapkaraydı. Algan o sırada kolunun üzerinde bir ağırlık duydu. Baktığında satıcının maskeli yüzünü gördü.

— O nedir? diye sordu. Ve kadehini masanın üzerine koydu. Ayılmıştı.

— Nasıl bilebilirim ki? Sizinle beraber değildim, dedi satıcı.

— Bana ne olduğunu biliyorsunuz. Elimi tahtanın üzerine koymamı istemiştiniz. Daha önce zotl içtiğimde böyle olmazdım.

— Benim bildiğimi siz de biliyorsunuz. Sizin biraz önce hayalini gördüğünüz gibi yüksek duvarlı bir yerin gerçekte olduğundan emin olabilirsiniz. Bu duvarlar sizin durduğunuz yere doğru yıllardan beri devrilmekte. Tepede gördüğünüz güneş ne renkti?

— Büyük mavi bir yıldızdı, dedi Algan.

— Bu sık sık olur. Bu görüntüleri etkileyen pek çok faktör olduğunu siz de biliyorsunuz. Bitkilerin, gökyüzünün ya da güneşin rengi gibi. Fakat duvarların rengi hiç değişmez. Bu görüntüler bu satranç tahtası ile ilgisi olan ve zotl içen herkes için aynı. Bunların içerdiği zevklerin nereden geldiğini de kimse bilmiyor.

— Bu bir tür kendinden geçme hali gibi bir şey, dedi Algan.

— Belki de dedi adam. Bazen bu kendinden geçme insanı öldürebilir.

Algan merakla sordu:

— Neden şimdiye kadar hiçbir geziye çıkmadınız?

— Betelgeuse yüzünden, dedi adam. Gemiler ve teknisyenler hep Betelgeuse için. Gemilerde ne kadar az kişi bulunduğunu bilirsiniz. Gidemedik ama gördüğünüz gibi pek çok şey öğrendik. Evet, pek çok şey.

— Evet, dedi Algan. Şimdi de bana neden bunları anlattığınızı söyleyin.

Satıcının gözleri yarı kapalıydı:

— Satranç tahtası ile ilgilendiniz, dedi satıcı. Gerçekten ilgilendiğinizi düşündüm. Yanıldım mı yoksa?

— Hayır, dedi Algan. Fakat başka bir neden olmalı.

— Biz Püritenler hikâye anlatmayı severiz. Dinlemeyi de çok severiz. Yüksek siyah duvarla ilgili bir şeyler dinlemek isteriz.

— Ben yalnızca bir kâşifim, dedi Algan. Satıcıya yeteri kadar güvendiğinden pek emin değildi. Bir tuzağa düşmekten korkuyordu. Benim bu ilk gezimin nereye olacağını ben de bilemiyorum. Bu nedenle size pek yardımım dokunacağını sanmam.

— Kimbilir? dedi satıcı. Gözleri sanki görünmeyen birine işaretler yapıyormuşcasına parıldıyordu. Kimbilir? Belki yarın yıldızların arasına doğru yola çıkacaksınız. Size olanlarla ilgili olarak, bizi unutmayın sakın.

— Bunu aklımda tutacağım, dedi Algan. Peki bu satranç tahtası için ne kadar istiyorsunuz?

— Hiçbir şey, dedi satıcı. Sesinde kesin bir ifade vardı. Hiçbir şey. Size hediyem olsun.

* * *

Jerg Algan sokakta giderken satıcıyla olan bu görüşmelerini düşünüyordu bir yandan.

Nogaro bu konuda da haklıydı. Gerçekten de tüm dünyalar tek bir bloktan ibaret değildi. Herhangi bir yönden gelebilecek bir tepki Betelgeuse'yi yerle bir etmeye yetebilirdi. Bu fikir Jerg Algan'ın kafasında yer etti.

Fakat hem Nogaro'nun hem de satıcının bu insan olmayan türlerle ilgilenmeleri ona garip gelmişti. Bu belki de Algan'ın henüz bilmediği bazı bilgilerinin bulunmasından kaynaklanıyordu. Betelgeuse'nin gücüne ilişkin bilgiler olabilirdi tabii bunlar. Belki de satıcının Algan'a anlatmaya çalıştıklarından daha fazlasını biliyorlardı. Fakat Jerg Algan bu konuda kendi rolünün ne olabileceğini bir türlü anlayamamıştı. Elinin parmaklarını koltuğu altındaki satranç tahtasının üzerinde gezdirirken bir yandan bunu düşünüyordu.

Buna bir cevap bulamadı.

Aklıyla bulup çıkardığı tüm ipuçları bir yere çıkmıyordu.

* * *

Ulcinor siyahlar giymiş insanların, sokaklarında gölgeler gibi dolaştığı bir gezegendi.

Yüzlerindeki maskeler ve giysileri nedeniyl esanki sessiz bir toplum görünümündeydi. Çok hızlı fakat sessiz yaşıyorlar, çalışıyorlardı.

Hiç kimse silah taşımıyordu. Bu, Dark'ta her zaman beli silahlı adamlar görmeye alışık olan Algan'ı çok şaşırtmıştı. Buradaki insanların yaşamak için böyle bir güvenceye ihtiyaçları yoktu demek.

Yeni kent Algan'ı şaşırttı. Sanki Dark karşısında gibiydi. Yalnız buradaki binalar Dark'takilerden daha yüksekti. Ayrıca Dünya'nın Yıldız Limanı'nda olduğu gibi burada da yüksek kuleler vardı.

Ama can sıkıntısından ve endişeden olsa gerek, Algan'a sevimli gelmedi burası. Koyu maskeler ve giysiler içindeki halk adeta birbiriyle konuşmaktan korkarcasına, konuşarak değil de fısıldaşarak anlaşıyorlar, bu da oraya kasvetli bir görünüm veriyordu.

Uzun yıllar uzayda kalıp da buraya geri dönen bir kimse kenti hiç değişmemiş bulur, diye düşündü Algan. Caddeler, binaların siyah ve beyaz yüzleri, herşey aynı, değişmemiş kalırdı. Maskelerin arkasındaki insanlar değişmiş olacaktı ama bunu gösterecek hiçbir şey yoktu ki.

Jerg Algan bir anda Dünya'nın insanlarını, erkeklerini ve kadınlarını, onların rengarenk giysilerini hatırladı. Burada kadınları ancak arkalarından sarkan uzun saçları ve silüetleriyle ayırt etmek olanaklıydı. Yüzleri, yanakları, dudakları, en güzel yerleri kara maskelerin ardına gizlenmişti.

Jerg kendi kendine, bu Dünya'nın da geleceğini gösteriyor, diye söylendi. Oysa Dünya'daki ışık zenginliğini, yarı kapalı pencereleriyle sıcacık odaları bir görselerdi...

Ulcinor'un geniş caddelerinde yürürken bir yandan bu düşüncelere dalmış olan Algan'ın ne düşündüğünü kimse anlayamazdı.

Birden omuzuna bir elin dokunduğunu hissetti. Çabucak ses çıkarmaksızın geri döndü. Eli otomatik olarak belindeki silahına kaydı. Fakat orada ne silahı ne de kılıfı vardı.

— Antikalara meraklı olduğunu bilmiyordum doğrusu, dedi Nogaro.

— Nerden biliyorsun?

— Dert etme. Ben böyle şeyleri duyarım. Ulcinor'un çatılarını gördün mü? Görmeye değer doğrusu. Haydi gel gidelim. Hem seninle biraz konuşmak istiyorum. Orası rahat.

Nogaro, Jerg Algan'ı kolundan tutup çekti. Büyük bir binanın kapısından geçerek her iki yanda beyaz odaların bulunduğu dar bir koridora girdiler. Algan helezon şeklinde yükselen pek çok merdiven gördü. Dikkat edince bunların yürüyen merdivenler olduğunu anladı.

Algan böylesini Dünya'da hiç görmemişti.

— Satıcının sana neler anlattığını bana anlatmaya kalkma. Biliyorum. Ben yalnızca seni başına gelebilecek bir dizi garip şeylerle ilgili olarak önceden uyarmak istiyorum.

Jerg Algan, Nogaro'ya baktı:

— Bunların hepsinin gerçek olduğunu mu düşünüyorsun? diye sordu. Başka bir uzayın daha olduğunu ve orada insanlarınkinden de daha eski uygarlıkların bulunduğu doğru mu?

— Bana doğru gibi geliyor.

— Satranç tahtası ve zotl konusunda ne dersin?

— Senin bildiğinden fazlasını bilmiyorum.

— Peki ya şu kaybolan kâşifler?

— Satıcı adamın sana anlattıklarının hepsi, Betelgeuse ile ilgili olanlar dışında, doğru. Betelgeuse de satıcıların bildiklerini biliyor. Ne daha fazla ne de daha az. Ve Betelgeuse de tıpkı tüccarlar gibi daha fazla şeyler öğrenmek istiyor. Belki de bunu senden öğrenecek. Kimbilir?

— Ben yalnızca bir uzay adamıyım. Gelecek yıl hangi gezegende yaşayacağımı bile bilmiyorum.

— Kimbilir, diye tekrarladı Nogaro. Algan'a sanki maskesinin altında gülümsüyormuş gibi geldi. Belki yarın yola çıkacaksın, yıldızların arasında özgürce dolaşacaksın. Belki de yarın bir geziye, keşif gezisine sen öncülük edeceksin.

Algan şaşırmıştı. Nogaro'ya dönerek:

— Satıcı da bana aynen böyle söyledi. Şimdi de sen söylüyorsun. Benim geleceğim konusunda en az bilgisi olan benim galiba.

— Betelgeuse ve satıcılar senin için bir şeyler hazırlıyorlar dostum. Umarım iyi olur.

Algan düşünceye daldı. Yürüyen merdivenler onları binanın tepelerine götürüyordu. Yukarı baktığında saydam bir kubbe gördü. Yukarıda siyah noktalar olarak görülen şeylerin de gökyüzündeki uzay gemileri olduğunu anladı.

Nogaro sözünü sürdürdü:

— Betelgeuse senin yüksek hızdaki bir gemiyi kullanmanı isteyebilir. Oh, küçük bir gemiyi tabii. Bir kişinin tek başına kullanabileceği kadar küçük birini. Sen bununla siyah hisarların bulunduğu uzak yerlere gidebilirsin. Fakat, eğer Betelgeuse bunun bilinmesini istemezse bir Yıldız Limanı'ndan, örneğin Ulcinor'dan bir gemiyi zorla ele geçirmeni isteyebilirler senden. Bu daha önce yapıldı. Ve artık bunu yapmak daha da kolay. Liman görevlilerinin ne kadar dikkatsiz olduklarını bilmiyorsun. Böylece sen bu çalınmış gemi ile rahat bir yolculuğa çıkıp ilginç bilgilerle

geriye dönebilirsin. O zaman sen Betelgeuse ile Püritenler arasında uzun sürebilecek mücadelenin konusu olabilirsin. Anlıyor musun?

— Anlamaya başlıyorum galiba, dedi Algan. Fakat neden beni seçtiler. Ve Betelgeuse için değerli olabilecek bilgileri neden bana veriyorlar?

— Bu işlerin karmakarışık olduğunu gösteriyor ya. Betelgeuse ve Püritenler açısından sen bir piyondan başka bir şey değilsin. Fakat taraflardan herhangi biri seni seçer seçmez diğer taraf da seninle ilgilenmeye başlayacaktır. İlk ilginin kimden geldiğini sen hiç bilmeyeceksin ama bunun bir önemi yok tabii.

Bir an kendinin sıradan bir uzay adamı olmadığını ve diğerleri gibi Dünya'dan gelmemiş olduğunu düşün. Düşman bir çevrede yalnız yaşamak zorunda kalabilirdin. Fakat bu güçlüğe ek olarak hem Püriten'lerden hem de Betelgeuse'den nefret ediyor olacaksın. Bugünün dünyasından nefret edeceksin. Bir yerlerde mutlaka bunu yıkmanın yollarını arayacaksın. Bunun anlamını bulmak senin için güç olabilir. Bu yeterli. Betelgeuse ve Püritenler seni kullanarak kendilerini endişelendiren gücü tahrip etmek isteyeceklerdir: Püritenler için bu merkezi yönetim Betelgeuse onların hepsini biliyor. Salt senin meraklarını gidermek amacıyla sana anlatıldı onlar.

Şimdi tam kubbenin altına gelmişlerdi. Kent çevreye, Yıldız Limanı'nın çevresine yayılmıştı. Düz bir masa üzerine yayılmış siyahlı beyazlı domino taşlarına benziyordu. Betelgeuse'nin renklerini taşıyan büyük siyah bir gemi, dev bir böcek gibi limanda duruyordu.

— O halde, desene uzay Betelgeuse ile Püriten'lerin birlikte yaşayabilecekleri kadar büyük değil, dedi Algan.

— Hayır, diye fısıldadı Nogaro. Ya da şöyle diyebiliriz; o kadar büyük ki, iki gücün de paylaşmasına izin vermeyecek başkaları bile olabilir. Eğer insanlar göklerde güçlü bir müttefik bulabilirlerse, o zaman durum değişecektir. Fakat şim-

diye kadar, Tarihin ve Zamanın hatasından ötürü ilkel türlerden başkasını bulamadılar.

— O halde sen kimsin? diye Algan sordu. Tüm bunları nereden biliyorsun? Kiminle çalışıyorsun? Kendin için mi?

— Hayır, dedi Nogaro. Uzaklara kente doğru bakıyordu. Tüm bunlar çok ilginç. Fakat sanırım sana Betelgeuse'yi temsil ettiğimi söylemem gerekli.

Beşinci Bölüm

EVRENDEKİ tüm yıldızlar sanki Ulcinor'un gecesinde parlıyordu. Algan, şu yıldızların da ötesinde başka güneş ve yıldızlarin bulunabilmesini olanaksız gibi görüyordu.

Sessizce odasını terketti. Şimdi Yıldız Limanı'nın çevresini saran kalın duvarlardan birinin üzerinde açılmış olan yoldan gidiyordu. Bir hava pilotu giysisi vardı üstünde. Belinde de tüm gerekli silahları. Hava temiz, gökyüzü açıktı. Merkezden millerce uzakta bulunan varoşların ışıklarını bulunduğu yerden görebiliyordu.

Limanın kendisi kalın duvarlarla çevrilmiş, yer yer aydınlık, yer yer çok karanlık bir çöle benziyordu. Etrafta pek çok uzay gemisi vardı. Bunlardan biri, en küçük olanı, Betelgeuse'nin denetleme servisinin en hızlı giden gemilerinden biri orada onu bekliyordu.

Limanın en güney kısmında küçük hafif bir ışık parlıyordu. Burası Algan'ın gittiği yerdi.

Garip bir oyun oynuyor gibi hissediyordu kendini Algan; liman görevlilerinin yardımı ile, yani onların gizli işbirliği ile limandan gemi kaçıracaktı. Gemiyi, Betelgeuse'nin tüm uzay kuvvetinin desteğiyle az insan bulunan Glania'ya götürecekti. Aslında Glania ilk durağıydı. Gerekli bir uğrak yeriydi. Glania, insan Galaksisinin en uzak noktalarından birinde ve Galaksi merkezinin sorunlu bölgelerinin kenarındaydı. Kaybolan kâşiflerden ikisi ya da üçü burada, Glania'da yaşıyordu.

Glania, yıldızlı gökyüzünde görünmeyen bir gezegendi.

Algan cebindekileri dikkatle kontrol etti. Yanına, düşmesi ya da ölmesi halinde kimliğini belli edebilecek hiçbir şey almamıştı. Fakat tüm bu önlemlerin kime karşı alındığını da pek bilmiyordu. Belki de Nogaro diğer türlerin varlığına gerçekten inanıyor ve hiçbir şeyi şansa bı-

rakmak istemiyordu. Belki de Betelgeuse'ye giden yolların işgalcilerce öğrenilmesini istemiyordu. Bunu belirtmemişti. Algan'ın cebinde bulunan tek şey satranç tahtasıydı. O, olabilecek bir izin başlangıcı, elindeki tek ipucuydu.

Kendini ne avlayacağını, nerede avlayacağını bilmeyen bir avcıya benzetiyordu. Saatine baktı. Onbire iki dakika vardı. Tam onbirde harekete geçmesi gerekiyordu.

Gece soğuk ve sessizdi. Kent soğuk ışıklarına gömülmüştü. Gökyüzüne yükselen kuleler göğe doğru uzanan ışık ışınımlarına benziyordu. Algan geri saymaya başladı. Bunu yapacak bir şey yoktu orada. Yalnızca dudakları kıpırdıyordu.

Beş. Dört. Üç. İki. Bir.

Hiçbir şey olmadı. Saat tam onbirdi.

Bir an bekledi. Kararsızdı. Sonra sessizce koşmaya başladı. Kedi gibi, merdivenlerden sıçrayarak indi. Geminin kalkmakta olan rampasına yetişebilmesi için yalnızca otuz saniyesi vardı; çünkü her otuz saniyede bir elektronik dalgayla tüm limanı tarıyorlardı.

Bu görünmez ve ölçülemez bir ışındı. Fakat alışılmadık bir cismin üzerine düştüğünde alarm çalıyordu. Limanın ne zaman hangi bölgesinde bulunduğunu anlamak mümkün olmadığı için bu elektronik ışından kurtulabilmek olanaksızdı aslında. Fakat her otuz saniyede bir limanın her kesiminde bulunan tüm gemileri tarıyordu.

Fakat o gün onbir ile onbir-on arasında, otuz saniye aralarla ışının taraması şansa bırakılmamıştı. Bu süreler içinde limanın taranacak kısımları önceden programlanmıştı ve Jerg Algan bu programı bildiği için ona yakalanmadan gemiye ulaşabilceekti.

Bacaklarının gücü yettiği kadar hızla koşmaya başladı. Aslında teorik olarak ona hiç kimse ateş etmeyecekti. Ama teorik olarak.

* * *

Nogaro ona Betelgeuse'nin planını anlattığında bunu garip bir düşünce olarak değerlendirmişti. «Neden gün ışığında Betelgeuse filosuna ait bir gemiyle yola çıkmıyorum? Neden bu macera? Neden bu tehlike? On Gezegen'in Püritenlerini aldatmak için mi tüm bunlar?» diye sormuştu.

— Hayır, diye cevap verdi Nogaro. Nasıl olsa Algan'ın kaçtığını duyduklarında bunun nereden kaçtığını ve nereye gittiğini hemen öğreneceklerdir.

Bu ne Betelgeuse'den ne de Püritenlerden ileri geliyordu. Nedeni tümüyle politikti. Betelgeuse'den adamlar, eğer bu iş için resmi bir gezi düzenlersek, o zaman Ulcinor'luların böyle bir şey yapma girişimlerini geri çevirmemizi nasıl haklı çıkarırız, diyorlardı.

— Eğer yakalanırsam, korsanlıktan mı yargılanacağım yani? diye sordu Algan.

— Tabii, dedi Nogaro. Fakat yakalanmayacaksın. İstemediğin sürece yakalanmazsın. Eğer yakalanırsan Betelgeuse'ye getirileceksin. Bu sırada kaçabilirsin.

— Tehlikeli bir oyun, dedi Algan.

— Kuşkusuz öyle, diye doğruladı Nogaro. Fakat karar vermekte serbestin. Uzayı mı tercih edersin, yoksa kolonileştirmek için yeni topraklara gitmeyi mi?

— Uzayı, dedi Algan hiç duraksamaksızın.

* * *

Şimdi metalik gemilerden oluşan garip bir ormandan geçiyordu. Ağaçlar da etrafını saran antenlerdi. Düşünüyordu bir yandan:

«Belki de bu görevi reddetmeliydim. Nefret ettiğim halde Betelgeuse hesabına nasıl çalışabilirim?»

Bunun cevabı ise belliydi. O bir avcıydı. Ücretli askerler grubuna dahildi. Onların bir üyesiydi. O bir ücretli askerdi.

Aslında avlanmayı severdi. Dünya'da salt avlanmak amacıyla böyle gezilere çok çıkmıştı.

Yıldızlar arasında hâlâ eski dünyanın insanları için yerler vardı. Algan'ın yeri, bir makinede küçük bir kum tanesinin yerini andırıyordu.

Satranç tahtasında atın yeri.

Yıldızdan yıldıza atlayış.

Karşı tarafın şahını durudurmaya çalışmak.

Galaksiyi yöneten siyah şah.

Hızla büyük roketlerin arasından geçmeye başladı. Kendi ayak seslerini güçlükle duyabiliyordu. Ama izleyici ışının sıcaklığını vücudunda hissetti.

Birden bir ses dikkatini çekti ve durdu. Büyük bir geminin gölgesine sığınmıştı. Dinlemeye başladı. Sanki bir geminin makinelerinin çalışmasına benzeyen bir sesti.

Bir süre sonra bunun bir ayak sesinden başka bir şey olmadığını farketti. Düzgün sesler gittikçe yaklaşıyordu.

«*Bir düşman*», diye geçirdi aklından Jerg Algan. Fakat sonra birden bu düşüncenin yanlış olduğunu düşündü. Özel görevli bir polis, ya da herhangi bir güvenlik görevlisi olamaz mıydı? Ya da kalkmak üzere olan bir geminin son kontrolunu yapmak isteyen bir teknisyen olamaz mı?

Bu, tarama ışınından daha tehlikeli bir durumdu. Algan saniyeleri saymaya başladı. Hemen tekrar koşmaya başlamalıydı yoksa tarama ışını onu orada, gölgede yakalayabilirdi.

Önce dikkatle çevresine bakındı. Kendisine ayrılmış olan küçük uçak az ileride duruyordu. Fakat ona ulaşmak için bazı tehlikeli yerlerden daha geçmek zorundaydı.

Birden geriledi ve ileri atladı. Tam o sırada:

— Kim var orada? diye bir sesin bağırdığını işitti.

Durmadı, dönüp arkasına bakmadı. Yalnızca hızını arttırdı.

— Kim var orada? diye bir kez daha sordu ses. Ya ortaya çık ya da alarmı çalacağım!

Algan bir yandan koşuyor, bir yandan da sesin nereden geldiğini anlamaya çalışıyordu. Adam ışıklandırılmış yolun kenarındaki gemilerden birinde çalışıyor olmalıydı. Algan yakalanmaması gerektiğini, aksi takdirde bunun gezisinin sonu olacağını biliyordu. Yakalanırsa bir daha yıldızların arasına hiç yolculuk yapamayacaktı.

Çabucak düşündü ve ışıklı yolun kenarında kalan iki geminin arasına daldı. Böyle yapmakla tarama ışınına yakalanma olasılığının arttığını biliyordu, ama koşmasının riski daha büyüktü. Çevresindeki gemilere bakındı ve dağ gibi büyük olan birinin arkasına sıçradı. Sonra tekrar ışıklı yola çıkarak koşmaya başladı. Hem gemilerin aralarında dolaşarak, hem de yola çıkarak hedef şaşırtmaya çalışıyor, bir yandan da yol alıyordu.

Arkasından gelmekte olan ayak seslerini şimdi daha iyi duyabiliyor, adamın hızlandığını anlıyordu. Adam ortaya çıkmaktan hiç korkmuyordu. Bu ya bir bekçi ya da bir teknisyen, diye düşündü. Kontrol makinelerine onun kimliği bildirilmiş olmalıydı ki, rahatlıkla ortalıkta dolaşabiliyordu. Eğer bir bekçi ise, o zaman silahı da olabilirdi. Ayrıca adam vurma konusunda da iyi eğitimişlerdi bunlar.

Birden Algan onu gördü. Daha doğrusu onun gölgesini. Etraftaki gemilerle karşılaştırıldığında nokta gibi kalıyordu. Fakat Algan'ın kalbi daha da hızlı atmaya başlamıştı, çünkü adam gittikçe daha da yakına gelmişti. Görünmeden gemiye ulaşamayacağını anladı.

Bunun tek çözümü vardı. Bu pek hoşuna gitmeyecekti ama başka da seçeneği yoktu.

Metal geminin gölgesine gizlendi, parmağıyla geminin gövdesine vurarak müzikal bir ses çıkardı.

— Kim var orada? diye sordu ses yine. Bir yandan da sesin geldiği yere doğru yaklaşıyordu.

Bu olsa olsa bir teknisyen olabilirdi, çünkü bir bekçi asla seslenerek yerini belli etmezdi.

Algan çabuk hareket etmeye çalışıyordu. Tekrar geminin gövdesine vurdu. Birinin, hele hele eğitim görmüş birinin sesin nereden geldiğini anlamaması olanaksızdı.

O sırada adamın kendine doğru gelmekte olduğunu gördü. Parlak ışık gözünü alıyordu. Gölgeden çıktı. Adam onu görünce şaşırmıştı. Tahmin ettiği gibi bir teknisyendi ve dövüşmesini de bilmiyordu. Algan çevreden duyulmadan bu işi çözmeliydi. Birden yumruğunu adamın midesine salladı, iki büklüm olduğunu görünce de diğer eliyle ensesine vurdu. Teknisyen sessizce yere yuvarlandı.

Algan onu sürükleyerek bir geminin gölgesine doğru çekti. Otuz saniye sonra alarm başlayacaktı.

Hızla bulunduğu yerden fırladı ve artık ayaklarının çıkardığı sese de aldırmaksızın gemiye doğru koştu ve çabucak gemiye girerek pilot koltuğuna oturdu.

Gemi hazırdı. Yeşil ışık yanan panelinde göstergeler netlikle seçilebiliyordu. Bir kerede havalanmalıydı.

Sistematik olarak bir dizi düğmeye basmaya başladı. Geminin kapıları kapandı. Sonra koltuğunun çevresindeki otomatik güvenlik kemerleri dolandı.

Gemi yüksek hıza göre ayarlanmıştı. Bütün güvenlik donanımı tamamdı.

«Hoşçakal» dedi Algan, geminin ekranında görülen Yıldız Limanı'nın görüntüsüne bakarak.

Havalanma düğmesine bastı. Bir mikrosaniye sonra limanın ışıkları görünmez olmuştu. Sirenlerin sesini duyar gibi oldu. Birden bir tarama ışığının gemiye doğru yöneltildiğini gördü. Ama artık çok geçti. Hafifçe satranç tahtasını okşadı.

Uzun yolculuk başlamıştı. Biraz uyuyabilirim, diye düşündü.

* * *

«İyi yolculuklar» dedi Nogaro. Algan bakındı. Fakat ses kesilmişti. Bunun bir bant olduğunu farketti.

«Hiç bir engelle karşılaşmaksızın havalandığını varsayıyorum. Umarım herşey böyle sürer. Gelecekteki görevinle ilgili olarak sana bazı tavsiyelerim var! Önce, bir uyarı : Betelgeuse'den daha kurnaz davranmaya, onu atlatmaya kalkma. İstedikten sonra, seni Galaksinin en uzak köşesinden bile bulup çıkartabilir. Merkezi Yönetimden hoşlanmadığını biliyoruz. Betelgeuse'nin seni bu işle görevlendirirken, istediği herşeyi senden alabileceğinden emin olduğunu bilmelisin. Sen istemesen bile bu böyle. Bunu samimiyetsizlik olarak da alma sakın. Aksine, Betelgeuse, kendi taraftarlarından çok kendisine karşı çıkanlara ihtiyaç duymaktadır. Şimdi de önerilerim : Glania'ya vardığın zaman Yıldız Limanı'na inmeye kalkma sakın, hemen yakalanırsın. Şimdi bir korsan olarak senin kimliğin tüm limanlara Betelgeuse tarafından bildirildi. Bunu yapmak zorunda olduğumuzu biliyorsun, çünkü aksi durumda kimse bize inanmak istemeyecekti. Serbest bir ajan olduğunu hiçbir zaman unutma. Betelgeuse, senin merkezi hükümetle bağına ilişkin herhangi bir şey söylemen durumunda bunu yalanlayacaktır. Buna göre bir başka yere in. Fakat Yıldız Limanı'ndan da çok uzakta olmasın. Sonra yürüyerek kente in. Kent limanın çevresindedir. Detektif barajlarını geçerken roketinden ötürü bir sorunun olmayacak. Bu uzak gezegenlerde güvenlik gevşektir. Bizim sana söylediğimiz adamla temas kur, ama seni kimin gönderdiğini ona söyleme. Bundan sonra serbestsin. Geri döndüğünde bu yeni dünyaların da eskileri kadar güzel olduğunu anlamanı istiyoruz. Sana güveniyoruz. Ve Algan, senin arkadaşın olduğumu da asla unutma. Eğer çok gerekirse seni benim gönderdiğimi söyleyebilirsin. Beni orada ve uzayın her yerinde tanırlar.Adımın sana yardımı dokunabilir. Görüşmek üzere Algan. Hoşçakal.»

«Görüşmek üzere.» Bu cümle Algan'ın bu uzak yolcu-

luktan mutlaka geri döneceğinin en önemli belirtisiydi. Zamana rağmen, Betelgeuse'ye geri döndüğünde Nogaro' yu hayatta bulacaktı.

— Görüşmek üzere, Nogaro, dedi Algan yüksek sesle.

* * *

Uzun yolculuk mucizeler içinde, onlardan haberi olmayan Algan'ın dişlinin şıkırtılarına doğru yaklaşmasıyla sürüyordu. Bütün evrenin ortasında tıpkı bir mahkûm gibi bekleyerek, gözleri açık uyuyarak, içerek ve hiç iştah olmadığı halde yiyerek ,okuyarak geçiyordu.

Uzayda herşey garip ve uzak görünüyordu. Asırlar süren uzay gezilerine karşın insanlar hâlâ kendilerini Dünya'nın dışında asla özgür hissetmiyorlar.

Fetihler sırasında ortaya çıkan psikolojik problemlerin çözümü, teknik problemlerin çözümünden daha zor olmuştu.

Bunun için pek çok yöntem deneyen psikologlar bazı başarılar da elde etmişlerdi ama yine de geniş bir boşluğun ortasında kişinin kendini zamandan kopmuş, yapayalnız hissetmesinin getirdiği bunalımlara bir çözüm bulamamışlardı. Gemilerdeki G-metreler gayet iyi çalışıyor ve gemiyi rotada tutuyorlardı. Kompüterler en ekonomik ve en güvenli rotayı bulup belirlemişlerdi. Tüm bunlar olunca da bomboş oturmaktan başka pilota yapacak bir şey kalmıyordu.

İşte Jerg Algan da böyle can sıkıcı bir durumun ortasındaydı.

Zaman geçiyordu.

Uzay zamanıyla günler ve haftalar; Dünya zamanıyla aylar ve yıllar geçiyordu. Algan gözleri yarı açık, Dünya'da geçirdiği günlerini hatırlıyordu. Otuziki yıllık haya-

tının tüm güzel ve rahat günleri bir film şeridi gibi geçiyordu gözlerinin önünden.

* * *

Glania'ya bir ışık yılı kala, gemi hız kaybetmeye başladı. O uzaklıktan Glania'nın güneşi diğer yıldızlardan ayırt edilemeyecek kadar küçük bir nokta biçimindeydi. Çapı giderek büyüdü. Bu süre içinde Jerg Algan, Nogaro tarafından kendisine verilen bilgileri ve orada görüşeceği adamla ilgili verileri inceliyordu.

O güneşin çevresinde dolaşan tek gezegen Glania idi. Uzayda, yalnızca bir gezegeni olan yıldız oldukça az bulunur. En azından uzayın keşfedilmiş kesimi için bu böyledir. Çünkü çoğu yıldızların ya hiç gezegeni yoktur ya da tam bir gezegen sistemi içindedir.

Gemi gezegenin yörüngesine doğru yaklaşıyordu. Bilgi sayarlar, Glania'daki detektörleri bir meteor olduğuna dair yanıltmak için gerekli olan iniş rotasını belirliyordu. Jerg Algan, haritaların da yardımıyla, inişi için Yıldız Limanı yakınındaki bir düzlüğü seçti. O bölgede bulunan alçak tepeler gemisini gözlerden gizleyebilecekti. Ayrıca, oradan Yıldız Limanı'na yürüyerek gidimlesi birkaç gün alacaktı. Sonra, işler yolunda giderse, gemisine dönecek ve Galaksinin merkezine doğru giden rotasına oturacaktı.

* * *

Ekranlardan gzeegenin giderek daha da büyümekte olduğunu izliyordu. Burası, Dünya'nın yeşil renkli olması gibi, gül pembesi renginde bir gezegendi.

Bu renk büyük bir olasılıkla, yılın daha büyük bir kısmında gezegenin gecelerini aydınlatan kırmızı bir yıldızın ona yakınlığından kaynaklanıyordu.

O sırada tekrar, kalkışta çevresini saran kemerler ha-

rekete geçti. Bu arada Algan bilgisayardan gerekli bilgileri alıyordu. Elleri sürekli düğmelerin üzerindeydi. Şimdi gemi için en uygun inişi sağlamak gerekliydi.

Gemi gezegenin yüzeyine doğru yavaşça inişe geçmeye başlamıştı. O sırada aşağıdan detektör ışınları gökyüzünü tarıyordu. Bunlardan sıyrılmak gerekiyordu tabii. Gezegenin atmosferine hafif bir tıslama sesi ile geçtiler. Bu sırada yakıtlar harekete geçti ve geminin hızı azalmaya başladı.

Yere birkaç yarda kala geminin motorları durdu. Sonra sanki iplerle çekiliyormuşçasına yavaş yavaş inmeye başladı. Ardından, inilecek olan ovadaki pembe bitki örtüsü gözle seçilmeye başlanınca gemi tümüyle durdu. Algan ekranlara bakarak, geminin pembe bir düzlüğün üzerinde durmakta olduğunu gördü. Gece yavaş yavaş bitiyor ve ortalık aydınlanmaya başlıyordu. Hiç hareket görünmüyordu. Sanki bu gezegende bitki dışında hayvan türünden hiçbir canlı yaşamıyormuş gibi bir hava vardı.

Okuduğu raporlarda bu belirtilmişti. Ayağa kalktı ve kapıyı açtı. Sırt çantasına gerekli olan bazı şeyleri; ilk yardım gereçleri, bazı aletleri, koydu, büyük cebine de satranç tahtasını yerleştirdi.

Kapıdan çıktığında Glania'nın sanki terkedilmiş bir dünya gibi göründüğünü farketti. Garip bir yerdi orası. Çevrede hiçbir kaya parçası görülmediği gibi, pembe bitki örtüsüyle kaplanmamış olan bir tek kara parçası da yoktu. Yıldız Limanı'na otuzbeş mil uzaklıktaydı .

Steplerin arasından yürümeye başladı. O sırada bir gürültü duyarak döndü. O sırada esen kuvvetli bir rüzgâr geminin alabora olarak devrilmesine ve Algan'ın bulunduğu yerden görülmesine neden olmuştu.

Algan bir an durup düşündü. Geri dönüp gemiyi çalıştırmayı ve onu bataklıktan kurtarmayı düşündü. Manevra belki tehlikeli olacaktı ama imkânsız değildi.

Fakat çok düşünmüştü. Gemi birden sallanmış ve esen

rüzgâr Algan'ı geminin yanından uzaklaştırmıştı. Yere düştü. Bataklığın içine gömülüyordu ki, çabalayarak sert bir toprağa gelebilmeyi başardı.

Gemi tümüyle devrilmiş ve iki yosun tepesinin arasında çamurlu bataklığa batmaya başlamıştı. Algan orada durmuş ona bakarken, yavaş yavaş batan gemi giderek gözden kayboldu. Algan ne yapacağını şaşırmıştı.

Silahsız, haritasız, arkadaşsız ve üç haftalık yiyeceğiyle yapayalnız kalmıştı. Ayrıca bir pusulası ve bir de eski bir satranç tahtası ile otuzbeş mil uzaklıktaki Yıldız Limanı ile ilgili belli belirsiz bilgiler vardı kafasında.

Nerede hata yapmıştı? Geminin bir gezegenin yüzeyinde rahatlıkla durabilecek kadar hafif olduğunu mu sanmıştı?

Gerçi, önemi de yoktu bunun artık.

Algan yolunun üzerini örtmüş olan pembe yosunlar arasından kendine yol açarak ilerliyordu. Birkaç mil yürüdükten sonra kendini bitkin hissetti. Uygun görünen bir yer seçti. Hava yumuşak ve sıcaktı. Yere uzandı ve uykuya daldı.

Altıncı Bölüm

ALGAN bulunduğu yerde sırtüstü yatarken uzayı, uzaydaki küçücük yerini ve buraya geliş nedenlerini düşünüyordu. Otuziki yıl Dünya denen gezegende süren ömründen sonra ne olmuşsa olmuş, işte kendini evrenin ortasında, bu ıpıssız gezegende bulmuştu. Jerg Algan için, bundan böyle gelecek belliydi artık. Bunu kendinin çizmesi, ya da değiştirmesi olanaksızdı. Ona çizilen bu dar ve ince geçitten şöyle ya da böyle geçmek zorundaydı.

Her zaman için içinde özgür olduğuna dair bir duygu taşımıştı. Ama artık bu duygu kaybolmuştu. Cebindekine benzeyen bir satranç tahtası üzerinde bir piyondan başka bir şey olmadığını biliyordu. Yalnız onun satranç tahtası sonsuz büyüklükteydi. Dünya'dayken geniş ormanlarda katıldığı avları hatırladı. Şu anda kendisi de bir avdaydı sanki.

Fakat bu kez kendisi yalnız avcı değil, avlanacak şeydi de aynı zamanda. Av alanı ya da satranç tahtası tüm evrendi. Her kare ise, bir gezegen, bir yıldız ya da başka bir galaksiydi.

Ve oyundaki tek soru şuydu:

İnsan nedir?

Oyunun bir başka parçası olan bir başka soru daha vardı:

Uzayda, insandan insan denmeyecek kadar farklı olan başka birileri var mı?

Bu soruya ne filozoflar ne de beyaz önlüklerini giymiş ve mikroskoplarının başına geçmiş olan bilginler cevap verebilirdi. Hiç kimse buna cevap veremezdi, çünkü bunun cevabı için henüz zaman gelmemişti.

Oysa şimdi tam zamanıydı. İki büyük ordu, birbirine haber vermeksizin bu sorunun yanıtını aramak üzere ha-

rekete geçmişlerdi. Şok yakındı. Karşılaşmayı bitirmek için yapılacak tek hareket bir piyonun yerini değiştirmekti. Gerekli olan tek şey buydu.

Belki de piyonun adı Jerg Algan'dı.

Ayağa kalktı ve silkinerek kendine geldi. Geride bıraktığı iz yol boyunca hemen hemen silinmişti. Yosunların ve pembe bitkilerin üzerinde hiçbir şey kalmamıştı geceden kalan. Gemi de görünmüyordu. Uzay gemisine ne olduğunu da merak ediyordu. Onun süngersi, ağaç köklerine benzeyen kütleler arasından, aşağı doğru kayarak batmakta olduğunu düşünüyordu.

Eşyalarını topladı ve yola koyuldu. Gece kızıldı ve uzak bir yıldızdan gelen ışık düz ovayı hafifçe aydınlatıyordu. Bitki örtüsü arasından kendine bir yol açtı, ayağının altındaki toprak süngersi görünümdeydi, ama onun ağırlığını çekebilecek sertlikteydi.

Dümdüz gitmeye çalışıyordu. Zaman zaman pusulasına bakarak yönünü kontrol ediyordu. Küçük Yıldız Limanı'ndan yirmi mil kadar uzakta olduğunu hesapladı. On saat kadar sonra oraya ulaşabileceğini ümit ediyordu.

Bir süreden beri korku onu terketmişti. Gece soğuktu, fakat üstündeki elbiseler onu soğuktan koruyordu. Birtakım sesler işitiyordu, ama çevrede bitkilerden başka ona canlıyı hatırlatacak hiçbir iz yoktu.

Jerg Algan bu bitki örtüsünü çok ilkel buldu ve bunun Dünya'da ilk insanların oluşumundan önce de varolabilecek bir bitki örtüsü olduğunu düşündü. Çünkü Terrestrial tipindeki gezegenlerde bu tür bitki örtüsüne rastlanıldığını okumuştu daha önce.

O sırada bir esinti oldu ve yosunsu bitkiler eğildi. Algan'ın yürümesine engel olan ya da yardım eden rüzgâr da satranç oyununun bir parçasıydı. Sonra rüzgâr hızlan-

dı. Algan'ın kulaklarına çarptı ve sanki ırmakta sürüklenen bir çöp parçası gibi onu itmeye başladı. Algan birden düştü.

* * *

Bir süre sonra rüzgârın yavaşlamasıyla kalkmış ve yoluna koyulmuştu. İleride kenarları derin bir vadi oluşturan iki tepe gördü.

Kentin bu görünen tepelerin arkasında olduğunu düşündü.

Biraz yürüdükten sonra, tepelerden birinin kenarına oturdu ve gökyüzüne baktı. O kadar çok yıldız vardı ve bunların bir kısmı o kadar yakındı ki, Algan buralarda gecelerin gündüzden pek farklı olmadığını düşündü. Ortalık çok aydınlıktı.

Yapılacak bir şey yoktu. Vadinin arasında görülen buzul çukuru ,onun yolunda büyük bir engeldi. Bu kareye kadar gelebilmişti, ama diğer kareye geçebilmesi olanaksızdı. O kadar yolu bunu görmek, bunu keşfetmek için mi gelmişti.

Uçurumun kenarından aşağı doğru uzanarak aşağı baktı. Dipte, Dünya'daki nehirlerde yüzen ağaç dalları gibi, birtakım çalıların ağır havada yüzdüğünü gördü. Karşı tepelere baktı ve menekşe renginde bazı bitkilerle kaplı olduğunu gördü.

Rüzgâr birden kesildi. Şimdi etraf daha da soğumuştu. Havada rüzgârdan da daha etkili bir şey vardı. Sanki bir soğuk hava akıntısına girmiş gibiydi. Daha sonra yüzünde bir sıcaklık hissetti. Sanki tepeden düşüyormuş gibi oldu. Parmaklarıyla tutunmaya çalıştığında kayaların yumuşak olduğunu farketti. Birden ne olduğunu anladı.

Uçurumun kenarları, bir nehir yatağının kenarları gibi bitki örtüsü yönünden zengindi. Vadinin tabanı da Dün-

ya'daki alglere benziyordu. Bu büyük yarık bir nehirdi. Fakat, düşük yoğunluktaki bu gezegende, ağırlıklar daha az çektiği ve hava daha kalın olduğu için, bu bir gaz ırmağından başka bir şey değildi. Ve gezegenin kristalimsi kabuğunda yılankavi bir çukur açmıştı.

Algan, ırmaktaki gazın gezegenin havasından daha ağır olduğunu ve solunabilecek türden olmadığını farketti. Birden gerekli hareketleri yaptığı taktirde havanın kendisini taşıyabileceğini, böylece de yol alabileceğini farketti.

Yanındaki aletleri tekrar düzenledi, sırt çantasının kayışlarını tekrar sıkıştırdı ve yavaş yavaş, tutunarak kayalıklardan aşağı kaymaya başladı. Sanki ılık bir suyun içine giriyormuş gibiydi. Kendini gaz akıntısının içine bıraktı. Ciğerlerinin ağır, kalın ve akışkan bir gazla dolduğunu ve boğuluyormuş gibi olduğunu hissetti. Biraz çaba gösterdikten sonra yüzeye çıktı. Temiz havayı derin derin soludu. Görünmeyen akıntı, hiç yüzme hareketlerine gerek kalmadan onu sürüklemeye başlamıştı bile.

Aşağı baktı ve bin metre altında, kan renginde bir sisin arasından yosunları gördü. Sonra tıslama sesine benzeyen bir ses işitti. Kısa zaman sonra bu ses kulakları sağır edici bir gürültüye dönüştü. Bir şey görmesine fırsat kalmadan birden bir rüzgâr hortumuna kapıldı ve girdaptan kaçamadan battı ve kendinden geçti.

* * *

Başı sert bir şeye çarpmıştı. Parmaklarıyla hafifçe bir ipi kavradı ve kendini yukarıya çekti. Ciğerlerine temiz hava doldurdu. Kulakları uğulduyordu. Gözlerini yavaşça açmaya çalıştı. Birtakım sesler işitiyordu; sanki koşuşma sesleriydi bu. Uzakta bir karaltı gördüğünü sandı. Yarı baygındı. Sert bir yüzeye yatırıldığını ve birinin onu tuttuğunu farketti. Konuşmaya çalıştı. Gözlerini açtığında, tepede kırmızı yıldızın parlamakta olduğunu gördü. Sonra

çevresindeki herşey karardı ve derin bir sessizliğe gömüldü.

Gün ağardığında gaz nehrinin yüzeyini karıştıran fırtına dindi. Kendine geldiğinde bir gemide olduğunu anladı. Kalktı ve güvertenin bir ucundan diğer ucuna kadar gidip-geldi. Kaba biçimde inşa edilmiş olan ve pembe bir ağacın yoğunluğuyla gazın yoğunluğu arasında o kadar az fark vardı ki ,çok hafif bir yük taşıyabilmesi için çok fazla bir hacmin gaz içinde kalması gerekiyordu. Kendiliğinden akıntıya bırakılmıştı, motoru ya da aynı görevi görebilecek başka bir şeyi yoktu. Rotasını da büyük yelkenleriyle çiziyordu.

Bu tür bir gemi çok çabuk yapılmıştır, diye düşündü Algan. Herhalde onu yapanlar vardıkları yerde bırakacaklardı, çünkü bu gücüyle o akıntıda geri dönebilmesi olanaksızdı.

Bu garip geminin gemicilerinin tümü koyu kahverengi derili insanlardı. Gönülsüz yolcularına pek de dikkat etmiyorlardı. Galaksinin merkezinden geldiği belli olan bu insanlar, onun anlamadığı garip bir dilde konuşuyorlardı.

Güvertede o sırada on kadar gemici vardı. Birlikte gülüyor ve şarkı söylüyorlardı. Algan onların, mevsimin kapanışına yakın Yıldız Limanı'na ürünlerini satmaya giden bir grup avcı olabileceklerini düşündü.

Nereden geldiklerini, nereli olduklarını anlamak çok güçtü. Belki de bunların ataları Betelgeuse tarafından keşifler için gönderilen ve buralarda kalan kâşiflerdi. Pek uygar görünmüyorlardı. Geçmişteki ataları konusunda neler bildiklerini anlamak güçtü. Aslında pek mutsuz da görünmüyorlardı. Ama belki de tüm bu insanlar geçmişte unutulmuş olan bir uygarlığı sürdürüyorlardı.

Algan elini yavaşça uzatarak satranç tahtasının yanında olup olmadığını yokladı. Yanındaydı.

Birden bir soğuk dalgası Jerg Algan'ı sardı. Satranç

tahtasının parlak zemini üzerinde duran elleri titremeye başladı.

Algan adamlara bakarak kendisinin Betelgeuse'den gelmiş bir başka kurban olduğunu hatırladı. Nefreti birkaç misli daha arttı. Evet, onlar da onun gibi bir piyondular bir zamanlar, kimbilir? Betelgeuse yalnız onun düşmanı değildi; bu kosmik oyunda o her zaman karşı tarafı, muhalefeti temsil ediyordu.

Algan hafifçe eğilerek aşağıya, gazdan ırmağa baktı. Tüm gördüğü, büyük bitkilerdi. Irmak yatağını kaplamışlardı. Uzaktan ise Yıldız Limanı'nın beyaz binaları görünmeye başlamıştı. Geminin yavaşladığını farketti. Bir süre sonra durdu ve her iki yanına bağlanmış olan halatlarla kıyıya doğru çekilmeye başlandı. Böyle gidildikten sonra Yıldız Limanı'nın binalarının altında durdu.

* * *

Tebeşir gibi beyaz ve buruşuk yüzlü bir adam yavaşça Algan'a doğru döndü. Metal, biçimsiz bir koltuğun üzerinde oturuyordu.

Yarı açık gözlerini çamurlu avluda dolaştırdı. Burası bir taraftan gezegenin süngersi ağalçarından yapılmış bir kabin tarafından, diğer yanından da Dünya'dan getirilmiş olan dikenli kaktüs çalısıyla çevrilmişti. Bu yeşil bitkiler gezegenin pembe bitki örtüsü yanında garip kalıyordu.

Avlunun ve kabinin üstünden Yıldız Limanı görülüyordu. Orada burada duran uzay gemileri ve gözcüleri ile birlikte.

Yaşlı adamın ince kuru dudakları yavaşça kıpırdadı. Sonra tane tane, bilinmeyen kelimelerle konuşmaya başladı. Sonunda, kelimeleri Algan'ın anlayabileceği biçimde toparlamayı başardı.

— Çok, çok zaman geçti, dedi yaşlı adam.

Durdu ve dizine koyduğu sağ elini kaldırarak Algan'a

uzattı. Eli gün ışığında hemen hemen mavi renkte görünüyordu. Derisi ise ince bir kâğıt gibiydi ve tüm damarları, lifleri apaçık görünüyordu.

— Kelimeleri unuttum, dedi yaşlı adam. Bu dili konuşmayalı çok oldu. Burada çocuklar var, anladınız mı, çocuk... Onlarla çocuk gibi konuşmak zorundasınız...

— Ben Dünyalıyım, dedi Algan yüksek bir sesle.

— Ne? dedi adam.

— Dünya'dan geldim, dedi Algan daha yüksek sesle. Öne doğru bir adım attı ve orada durdu.

— Dünya yok artık, dedi yaşlı adam. Kelimeleri güçlükle bulduğu belliydi.

— Yok Dünya, diye tekrarladı. Radyo bugünlerde var diyor, Betelgeuse, yalnız o var.

Gözlerini kapadı ve kendi anılarını beğeniyormuşcasına başını sallamaya başladı:

— Hatırlıyorum bir zamanlar dedi, çok çok önceleri. O zaman Betelgeuse yalnız bir koloni idi. Ve Dünya kuvvetli, güçlü ve biz onunla övünen pilotlardık. Evet, gerçekten. Kibirli pilotlar. O günlerde bir gezegenden diğerine gezer dururduk. Sarhoş gibiydik ve hiç yorulmazdık. Sürekli değişikliğe ihtiyaç duyardık. Bu nedenle hâlâ hayattayız.

Yaşlı adam konuştukça kelimeleri hatırlıyor ve giderek daha düzgün konuşuyordu.

— Fakat, görüyorsun, biz pek önemli değildik. Bulduklarımız önemli idi. Bu gezegende kalanlar önemliydi. Çoğu öldü ama ölmeden önce yönetici oldular, ücretli asker oldular, teknisyen oldular. Biz, yalnız biz burada kalkalmadık, ateşliydik, nefes almadan o gezegenden bu gezegene sıçrayıp duruyorduk. Bu nedenle burada kalanlar öldü ama bizler hâlâ yaşıyoruz. Her geziden geri döndüğümüzde arkadaşlarımızın çocuklarının babalarının yerini aldıklarını gördük. Tekrar gittik. Böylece yıllar yıllar geçti. Fakat Dünya... Dünya yok artık. Onu bir daha hiç gör-

medim. Benim gibi o da bitti artık. Onu bir daha hiç görmeyeceğim. Biliyorsun değil mi?

Gözlerini kırpıştırıyordu. Elini koltuğun kenarına koydu ve:

— Sen kimsin evlat? diye sordu. Seni daha önce hiç burada görmedim. Uzay adamısın değil mi? Sanırım bizim buradaki bu dili pek anlamıyorsun. O güzelim dili unutuyordum neredeyse ben de.

— Dünya'dan geldim, oralıyım. Adım Jerg Algan. Ulcinor'da sizin bana bazı bilgiler verebileceğiniz söylendi.

Algan sesindeki soğuk tona şaşırmıştı. Eğildi çantasını açtı ve satranç tahtasını çıkararak adamın önüne koydu, sonra eğielrek onun gözlerindeki ifadeyi incelemeye başladı.

Adam acı acı güldü. Algan titredi.

— Bana inanmayacaklar, oh, oh, bana inanmayacaklar. Bu belalı gezegende beni çürümeye bıraktılar ve şimdi de beni aramaya gelmişler. Çünkü korktular. Zaman gittikçe ilerliyor ve ustalar şikâyet etmeye başladılar. Çünkü onlar Lanetli Gezegenleri birer birer keşfediyorlar. Rahat bir yolculuktu değil mi? Genç bir kaptanla tamamlanmış yeni yeni gemiler. Oysa uzun zamandan beri buraya yolda mola vermek amacıyla bile kimseyi göndermiyorlardı.

Tekrar Algan'a baktı. Gözleri buz gibiydi. Bu yılların getirdiği birikim ve düşmanlıkla gözlerine yerleşmiş düşmanca bir bakıştı.

— Kimsin sen? dedi soğuk bir sesle tekrar. Elindeki bu ustalara ait satranç tahtası ile ne yapıyorsun? Bunu tam üç kez gördüm hayatım boyunca. Biri şimdi senin elinde, diğer ikisini de şu kahrolası kentin kara duvarlarının üzerine çıkmış kalıbında. Sen kimsin? Buradan git ve beni rahat bırak. Tüm hayatım boyunca bu hatıradan kaçtım ben. Yoksa onların adamlarından biri misin sen? Canlı canlı gömdüğünüz diğer uzay adamlarına yaptığınız gibi, benim ruhumu da almaya mı geldin?

— Ben sadece bilgi istiyordum, dedi Algan sakince. Bu satranç tahtasını bulduğum yer olan Ulcinor'dan geliyorum. Betelgeuse'yi tahrip etmek, ortadan kaldırmak için bir silah arıyorum. Bu yıldız limanına inmedim. Gemimi çok uzaklara indirdim ve uzun zaman millerce mesafe yürüdüm buraya gelinceye kadar. Fakat bir kaza geçirdim ve insanlar tarafından kurtarıldım. Onların hiç konuşmayacağını biliyorum. Ayrıca konuşsalar bile Betelgeuse'nin bu dedikodulara inanmayacağını da biliyorum. Size güveniyorum. Yıldız Limanı'ndan adamları çağırtabilir ve beni tutuklatabilirsiniz. Fakat önce ne söyleyeceğimi dinlerseniz daha iyi olur.

— Belki, dedi yaşlı adam. Belki (Başını omuzuna doğru eğdi) sana inanıyorum. Bir keresinde ben de senin gibi onlardan kaçmıştım. Sana inanıyorum. Yardım edeceğim. Fazlasını yapamam, ama elimden gelen yardımı yapacağım sana. Mademki uzaydan geldin, bu yeterli bana. Evet, sana ne anlatmamı istiyorsun?

— Sizin de katıldığınız gezide herkes ortadan kaybolduğunda siz ne yaptınız? Nasıl hayatta kaldınız? Betelgeuse'ye ne dediniz? Püriten tüccarlara ne anlattınız? Sizi burada bulacağımı söyleyenlerden biri de onlardı. Ayrıca bana yardım edebilecek tek kişinin de siz olduğunuzu da söylediler bana.

— Her şeyi biliyorlar, biliyorum, dedi yaşlı adam. Elli-altmış yıl önce yıldızlar arasında yolculuklara çıktığım sıralarda da herşeyi biliyorlardı. Benim bildiğimden daha fazlasını biliyor olabilirsin bu konuda. Eğer seni onlar bana yollamış olsalardı benden hiçbir şey öğrenemeyecektin... Ama madem ki satranç tahtası sende o zaman sana hikâyeyi anlatacağım.

Ve anlatmaya başladı. Jerg Algan avlunun ortasında, ayakta durmuş onu dinliyordu. Bir süre içinde gökyüzü leylak renginden pembeye doğru dönüyordu. Dinlediği sürece elleri satranç tahtasının üzerinde duruyordu.

— Bizler, Galaksinin merkezine doğru tehlikeye atıl-

dık, dedi yaşlı adam. Bildiğin gibi Galaksi bir tekerleğe benzer. Dünya da bu tekerleğin dış kenarındadır. Çok eski zamanlarda yıldızlar arasında yolculuk yapan gezginler Galaksinin ortasına, matematik orta noktasına varmak fikrindeydiler, çünkü oralarda yıldızlar o kadar çok sayıdaydı ki, bütün gökyüzü altından bir kubbe gibi görünürdü. Onbeş gemi ile muhteşem bir kalkış yaptık. Gemide yeni bir kaptan ve ayrıca bilim adamlarından, teknisyenlerden ve benim gibi astronotlardan oluşan bir de yetkin bir personel vardı. O günlerde, herkes başka bir Kristof Kolomb olacağına ve bir Eldorado bulabileceğine inanıyordu. Fakat bizim gibi gençler, çoğu gezegenlerin yabancı olduğunu ve bunlardan sakınmak gerektiğini biliyorduk. Çünkü bu konuda uyarılmıştık. Yaklaşık bir yıl kadar süren yolculuktan sonra Galaksinin merkezine doğru epey yol almıştık. O sırada daha önce hiç görmediğimiz kadar çok yıldızların arasına girmekte olduğumuzu hissediyorduk. Cihazlarımız pek kesin bilgiler veremiyordu. Ve bizim belirlenen konumumuz, tüm dikkatimize rağmen bazan yanlış oluyordu. Gezide buulnan fizikçiler gerekli bilgiler sağladıkları ve hesaplamaları yaptıklarını, endişe edilecek bir durumun olmadığını söylediler. Bulunduğumuz yeni konumu hesapladılar, bunun üzerine biz de bu konuda konuşmaktan vazgeçtik. Öyle önemli birtakım olaylara ve durumlara hazırlamıştık ki kendimizi böyle çok küçük oranlardaki sapma ya da yanılmalar bizim pek canımızı sıkmıyordu. O sırada bir başkasının yetki sahasına giriyor gibiydik. Artık, mevcut insan Galaksisinin de ötesine çıkmıştık ve daha önceki gezilere göre Galaksinin merkezine daha da yaklaşmaktaydık. Birkaç ışık yılı kala karşılaştığımız bir bölgede sekiz ölü güneşe ya da gezegensiz güneşlere rastladık. Aramızdaki astronomlardan hiçbiri bunu açıklayamadı ama biz de pek üzerinde durmadık. Şimdi anladığıma göre biz bir sınırı geçmiştik ve daha iyi denilebilecek bir bölgeye varmıştık. Sonunda gezegenlerle

çevrilmiş bir yıldız gördük. Gezegenlerin tümünü inceledik. Güneşten uzaklıklarına göre altıncı olan siyah bir kaleydi. Hiç kimse onun sırrına eremedi. Kendi yörüngemizde dolaşırken onu tepeden görebiliyorduk. Bulutların arasından ona yaklaştık ve gezegenin büyük bir bölümünü kapladığını gördüğümüz ormanlardan birinin içine indik. Hiçbir belirti almadık ve göründüğüne göre kale terkedilmişti. Dünya tipinde bir gezegendi bu. Kuvvetli bir yerçekimi vardı ve bizler yürümekte güçlük çekiyorduk. Ormanın içinden kendimize bir yol açtık. Yaklaştıkça kalenin duvarlarının ne kadar büyük olduğunu görerek hayret ediyorduk. Ortalık çok sessizdi. Belki de binlerce, hatta milyonlarca yıldan beri böyleydi. En azından biz öyle düşünüyorduk. Zaman zaman sendeliyorduk yürürken. Ayaklarımızın altına ince bir dal geldiğinde atlıyor ve elimiz her seferinde belimizdeki silahın dipçiğine gidiyordu. Gökyüzüne yükselmiş duvarları artık görebiliyorduk. O kadar yüksektiler ki adeta gökyüzünü göremiyorduk. Bu da bulunduğumuz yerin karanlık olmasına neden oluyordu tabii. Hafif meyille uzanan duvarlara baktığımızda sanki üzerimize kapanıverecekler gibi bir duyguya kapıldık. Duvara çok yaklaştığım zaman, bir insan boyunun üç katı kadar yükseklikte olan duvarın üzerinde daha dün yapılmış kadar taze görülen bir oyma olduğunu farkettim. Onun ne zaman yapıldığını bizim bilgilerimize göre hesaplamak olanaksızdı. Oyma sendeki satranç tahtasının büyük boy resmiydi...»

— Bunun üzerine gezi bitti mi? diye sordu Algan.

Oturmuştu. Bulunduğu yerden, gecenin bastırması üzerine gökyüzünde parlayan kırmızı yıldızın ışığının etkisiyle kan rengine bürünmüş olan Yıldız Limanı'nı görebiliyordu.

— Hayır, dedi yaşlı adam. O zaman bitmedi. O gün gemilerimize geri dönüp durum değerlendirmesi yaptık. Astronotlar olabildiği kadar çabuk gitmeyi önerdiler. Es-

ki masalları hatırladılar ve inanmasalar bile bunun etkisiyle oradan ayrılmak istiyorlardı. Fakat bilim adamları ile gemideki tek tarihçi böyle bir fırsatın bir daha ele geçmeyeceğini söyleyerek biraz daha kalıp inceleme yapmayı öneriyorlardı. Uzun süren tartışmalardan sonra, kaptanın da katılmasıyla astronotların görüşü kabul edildi. Dünyanın en yüksek dağından daha da yüksek duvarları olan kara, sekiz kenarlı kaleden ayrıldık. Ama haritalarımızın üzerine onun yerini işaretlemeyi de ihmal etmedik. Bundan sonraki ilk fırsatta tekrar oraya gitmek isteğinde olanlar yaptı bunu. Bir ay kadar sonra tamamen ölü bir gezegene indik. Boşluklar ve sessizlikler dünyası olan bir gezegene. Bu gezegene inmeden önce yukarıda, kendi yörüngemizden yaptığımız gözlemede aynı kaleden bir tane de orada olduğunu gördük. Kafalarımızın karıştığını herhalde tahmin etmişsindir. Bu bir insanın, uzayda bir başka hayat belirtisiyle ilk kez karşılaşması, demekti. Başka bir uygarlık ümidi doğdu içimize. Yıldızlararası bir uygarlık. Bundan adeta hiç kuşkumuz yoktu. Böylesine aynı olan iki eş yapıyı ancak bir uygarlık yaratabilir, diye düşünüyorduk hepimiz. Merakla indik gezegene. Kendimize hemen bir istasyon kurduk ve traktörlerimizi açtık. Burada, bu gezegende ormanın ağaç ve çalılarıyla uğraşmanın anlamı olmadığını düşünmüştük. Atmosfer olmamasına karşın işimiz kolay oldu. Ben, bir traktöre binerek kalenin etrafınsa dolaştım. Ve duvarlara oyulmuş olan altmış dört kareli satranç deseninin, bu kadar sert bir duvara bildiğim hiçbir aletle kazınamayacağını görerek nasıl yapılabildiğini düşünmeye başladım. Çok garipti doğrusu. Bu bir sembol müydü, yoksa bir sırrın anahtarı mıydı? Birbirimize bu soruları yönelterek tartışmaya başladık. Gemi kütüphanesindeki satranç kitaplarını inceledik. Dünyadaki tüm satrançların çok eski zamanlardan beri bilindiğini ve bunların bazılarının dinsel ve büyülü anlamlarının olabileceğini öğrendik. Çoğu garip bir biçimde in-

san aklının belli karakteristiklerini simgeliyordu. Bu bilgilerin de ışığında satrancın, insanlığın doğuşunun sırrını sakladığını ve hayatın orijininin onda gizlendiğini düşündük. Onbeş ay süren bir yolculuktan sonra vardığımız bu gezegendeki yirmibeşinci günümüzde, kalenin kapıları açıldı. Hiçbir şiirin canlandıramayacağı ve hangi uyuşturucu ilacı alırsak alalım asla hayal edemeyeceğimiz bir ışık dünyası çıktı karşımıza. Kalenin iç kısımlarına doğru kısa kısa araştırma gezileri düzenledik. Geri dönen herkes ağ gibi birbirine girmiş ve labirent gibi karışık koridorları anlattılar. O zaman büyük bir hata yaptık. Bütün gücümüzü, kaleyi keşfetmek üzere seferber etmeye karar verdik. Bilim adamlarının bu konudaki ısrarları karşısında astronotlar kabul etmek zorunda kalmışlardı. Ve artık herhangi bir tehlikenin de olmadığını düşünüyorlardı. Ben dışarıda, kalenin dış kapılarının önünde nöbetçi olarak kaldım. Aynı zamanda mesajlar için açık karargâh görevi de görecektim. Saatler geçti. Uyanık kalmak için çantamda bulunan ilaçları alıyordum. Bir süre sonra kalenin kapılarının yavaş yavaş kapanmaya başladığını gördüm. Bunlar, kapandığında bir satranç tahtası görünümünü alacak, kalın iki dilim biçiminde olan kapılardı. Kulaklıklarımdan alarm sesleri aldım bir süre, sonra kesildi. Traktöre atladım ve en yüksek hızla karaya indiğimiz roketlere doğru gitmeye başladım. Fakat o sırada birdenbire gökyüzünde bir ışık parlaması oldu ve roketlerin patladığını gördüm. Gezegenin bütün ufku patlamadan doğan ışıkla adeta gündüz gibi aydınlanmıştı. Traktörü durdurdum, aşağı atladım ve koşmaya başladım. Birkaç metre koşmuştum ki birden müthiş bir gürültü duydum. Demir bir pençe beni kaptı ve yere fırlattı. Traktörümün olduğu yerde bir krater açılmış ve traktör içine gömülmüştü.

— Hepsi bu mu? diye sordu Jerg Algan.

— Hemen hemen hepsi bu kadar, dedi yaşlı adam. Ko-

nuştukça sesi garipleşmişti. Sanki o anı tekrar yaşıyor gibiydi.

— Hemen hemen hepsi bu, dedi tekrar. Beş gün ölümü bekledim orada. Çünkü yalnız birkaç haftalık gıda ve oksijen yedeğim vardı. Sonra gökyüzünden insanlar geldi ve beni kurtardı. Fakat bu gelenler ne Dünya'dandı, ne Betelgeuse'dendi, ne de bildiğimiz bir başka gezegendendi. Uzay gemileri bizimkilerden çok farklıydı; bizimkilerden daha az gelişmişti. Ayrıca ne onların dillerini anlayabiliyordum, ne de onlar benimkini anlıyorlardı...

— İNSAN MIYDILAR? diye sordu Jerg Algan.

— İnsandılar, dedi yaşlı adam, kemikli elleri titriyordu. Bana inanabilirsin de, inanmayabilirsin de; delirmiş olduğumu da düşünebilirsin. Betelgeuse'dekiler böyle olduğumu düşündüler ve beni buraya sürgüne yolladılar. Ya da bana vadettikleri parayı bir türlü ödemeyen, fakat anlattıklarımı büyük bir ilgiyle dinleyen Ulcinor'lu Püritenler gibi de dinleyebilirsin. Evet beni adamlar kurtardı. Bizden hiçbir farkları yoktu. Yalnız kulakları küçük bir nokta biçiminde, ciltleri soluk renkliydi. Boyları da bizden biraz daha kısa. Çok hızlı hareket ediyorlar ve konuştukları dil ise inanılmayacak kadar karmaşıktı. Ama insan oldukları kesindi. Onlarla nasıl anlaştığımı bilmek ister misin? Bin yıl düşünsen tahmin edemezsin. Ayrıca bunu başarabilecek bir başkasını da tanımıyorum. Satranç oynayarak. Evet, evet doğru duydun. Satranç ile anlaştım onlarla. Kral, kraliçe, piyonlar ya da şah, vezir, piyonlar. Bunların adı her dilde değişik olabilir ama bunun hiç önemi yok, çünkü hareketleri hep aynı, hiç değişmiyor. Ayrıca altmışdört kare ile oluşturulabilecek kombinasyon olasılığı da sonsuz, hemen hemen evrenin kendisi kadar sonsuz.

— Nereden gelmişler? diye sordu Algan. Sesi gittikçe daha çatal çıkmaya başlamıştı, çünkü yorgunluğu iyice çökmüştü, ama yine de gözlerini açık tutmaya çalışıyor ve dikkatini ondan ayırmıyordu.

— Galaksinin diğer tarafından, dedi yaşlı adam yavaşça. Şimdi biraz daha sakinleşmişti ve elleri de artık rahatça kucağında duruyordu. Belki de bana inanmayacaksın, diye devam etti. Belki de benim yirmi yıllık bir sürgünden sonra bunamış bir ihtiyar olduğumu düşünecek-

sin. Hiçbir şeyi kanıtlayamam. Ama hepsinden de öte bir hikâye dinledin. Onu istediğin gibi kullan artık...

— Sana inanıyorum, dedi Algan yumuşak bir sesle. Akşam rüzgârının ensesine üfürdüğünü hissediyordu. Yukarıda, Yıldız Limanı'nın üzerinde üç pembe ay parlıyordu; bir gece önce onları görmemişti. Sonradan, onların kulenin güçlü projektörlerinin alçaktaki bulutlar üzerinde yansıması olduğunu anladı.

İnsanın bu duyduklarına inanmaması olanaksızdı; böylesine eşsiz bir olaya tanık olan bu yaşlı adama belki yardım edemezdi, ama ona güveniyordu. Artık gemilerin ışık hızıyla gitmeye başladığı çağımızda bu tür şeylere inanmamak olanaksızdı. Evrende her zaman fethedilecek yeni gezegenler olduğu sürece çözülmesi gereken pek çok da sır var demekti.

— Bana inanıp inanmamanın benim için bir önemi yok artık, dedi yorgun sesiyle yaşlı adam. Onlar insandı, tıpkı bizler gibi. Galaksinin diğer tarafından gelmişlerdi. Tüm söyleyeceğim bu. Dünya'da insanların doğduğu koşulların aynısı altında doğmuşlardı ve kendi türleri ile ilgili olarak bana bir şeyler anlatmak ihtiyacı da duymadılar. Bundan çok eminim: onlar insanlığın hikâyesinde, belli farklılıklarla da olsa, yer alıyorlardı .Doğa bize göre onlara karşı daha eli açık. İnsanların olduğundan daha az sadırganlar. Bu da bir gerçek. Tarihleri boyunca bazı hatalar yapmış olabilirler, ama uygarlıklarını geliştirmede her yüzyılda yeni adımlar arttıkları da bir gerçek. Kullandıkları dil, tüm insanların kullandığından çok farklı, belki daha kolay uyarlanabilir türden ama daha karmaşık. Onların tek bir sözcüklerini bile söylemekte çok güçlük çekiyordum. Onlar da Dünya dillerinden hiçbirini telaffuz edemiyorlardı.

— Ama tüm bunlar çok önemli farklar yaratmıyor. Onlar insan, bizim gibi insan. Önemli olan bu.

— İlginç, dedi Algan. Galaksi çok büyük.

— Belki, dedi yaşlı adam alçak bir sesle. Onarın şans eseri karşımıza çıktığını düşünener de oacaktır. Ama ben bu olayı rastlantıya bağlayamıyorum. Galaksinin farklı kısımlarında yaşayan insan türlerinin aynı anda uzaya açılmaları, aynı anda fetihlere çıkmaları ve birbirleriyle karşılaşmaları bir rastlantı olamaz. Ben buna inanmıyorum... Bir dakika. Susadım. Kabine gidip oradaki dolabın üzerindeki raftan iki bardak alıp içecek bir şeyler getirir misin? Boğazım kuruduğu zaman konuşamıyorum.

Algan kalktı ve oturduğu yere kucağındaki satranç tahtasını bıraktı. Avluyu geçti. Kapıdan çıkıp dolabın olduğu yere geldiğinde odada herşeyin kalın bir toz tabakasıyla kaplı olduğunu gördü. Yalnız kapı ile yatak ve yatak ile dolap arasında iki yol açılmıştı, yani tozsuzdu. Algan zamanın nasıl geçtiğini anlayamamıştı, şaşırdı.

Fakat burada ihtiyar adamın yıllarını geçirdiğini hatırladı ve geçen zamanın hiç de önemli olmadığını düşünerek bir süre durdu. Belki de Algan'ın ataları kadar yaşlı biriydi ki, onlardan şimdi hiçbirinin izi bile kalmamıştı Dünya'da.

Parlak içki kabı masanın üzerinde duruyordu. Algan raftan iki bardak aldı.

— Teşekkür ederim, dedi yaşlı adam. Bugüne gelinceye kadar güçlükler içinde ama çalışarak yaşadım. İki yıl önce çevredeki ormanlarda avlanıyordum. Fakat herşey bitti, herşeyin sonu geldi, değil mi? Uzayda bile.

Algan hızla içkisini yuvarladı. Sert ama lezzetli bir içkiydi.

— Tam olarak Galaksinin öteki yakasından gelmemiş olabilirler. Fakat bizim görmediğimiz pek çok yıldız onların yaşadığı yerlerin çok yakınında. Ayrıca beni kurtaranların gezisi bizim gezegenlerimize göre çok daha uzak bir gezegenden başlamıştı. Size onların uzay gemilerinin bizimkilerden daha az gelişmiş ve daha yavaş giden cinsten olduklarını söylemiştim. Fakat zamanın geçişi bizim

için taşıdığı aynı anlamı taşımıyor onlar için. Tüm hayatlarını kendi gezegenlerinde ya da bir uzay gemisinde harcadıklarına pek aldırmıyor görünüyorlardı. Bir anlamda Betelgeuse'dekiler gibi düşünüyorlar, süreklilik ve yüzyıllarla konuşuyorlar. Bizim haritacılarımızın galaksiyi dört ana bölmeye ve bir tekerlek gibi üçyüzaltmış parçaya böldüklerini biliyorsundur. İnsan Galaksisi de bu üçyüzaltmış parçanın ilk dördünde yer alır. Buna göre, sana, Dünya'nın bulunduğu yerde nbaşlayarak onların gezegenlerinin onikinci parçada olduğunu söyleyebilirim. Tüm bunlara bakıldığında onların çok uzakta olduklarını anlamak güç değil. Bunu anlamak beni pek şaşırtmadı. Genellikle insan olan gezegenlerin Galaksi merkezinden uzakta olduğu savunuldu o zamana değin. Ama, elde ettiğim veriler bunun tersini söylüyor. İnsanların en yoğun bulundukları bölge Galaksinin merkezine yakın bence. İnsanların Galaksinin merkezine biriktirdiklerini, Betelgeuse'li adamlara söylediğimde yüzüme güldüler. Fakat beni kurtaranların Dünya'daki insanlar konusunda bilgileri olduğunu sanıyorum. Onlar da Galaksinin merkezine yakın olan bölgelerinde insanların yoğun olabileceğini kabul etmiyorlardı. Bizi yaratanların Efendiler olduğunu söylediler. Fakat bu teorik Efendilerin bizi neden yarattıkları konusunda bizim bildiğimizden fazla bir şey bilmiyorlar. Bu Efendilerin hâlâ yaşayıp yaşamadıklarını bile bilmiyorlar. İnandıkları tek şey tüm geçen süre içinde, Efendilerin uzayın belli bölgelerine, gizli amaçlarla tohumlar ektikleridir. Bunun nedeni insanlarca bilinmiyor. Tüm bu anlattıklarımı, yıllarca oturup kendi kendime yarattığımı düşünüp, dedikodu olarak değerlendirebilirsin. Fakat tekrar söylüyorum ki; Galaksinin hemen hemen her tarafında küçük gruplar halinde de olsa insanlar yaşıyor ve hepsi de çevreyi keşfetmek üzere uzay yolculuklarına kalkışıyorlar. Bütün söyleyeceğim bu. Uzun süren bir yolculuktan sonra beni kolonileştirilmiş bir gezegene bıraktılar. Yürüyerek

bir yıldız limanına vardım, sonra da dolambaçlı yollardan vatanıma yeniden kavuştum. Uygun bir günde elimdeki bilgileri Püritenlere satmak istedim, fakat Betelgeuse bunu duydu. Sana anlattıklarımın hepsini Psikolojik Polis Kuvvetleri'ne anlattığımda, bana güldüler ve buraya sürgüne gönderdiler. Ama gördüğün gibi, şimdi de beni arıyorlar.

— Evet, dedi Algan. Elinde hiçbir kanıt yok mu?

— En küçük bir parça bile yok, dedi. Yaşlı adam durdu, sonra da. Aslında bir anlamda var; ben hayattayım, yetmez mi? Daha ne kanıt olsun?

— Neden kendilerini tanıtmadılar? Madem ki bizim galaksimizin sınırlarına gelmişler neden Dünya'ya ya da Betelgeuse'ye gitmediler?

— İlgilenmemişlerdi. Bence bu yeterli bir neden. Bazı şeyleri kendi haline bırakmanın doğru olduğunu söylüyorlardı. Onlara müdahale etmek erken olabilir, derlerdi. Size anlatmıştım. Hiçbir işlerinde en küçük bir aceleye yer vermiyorlardı.

— Hepsi bu kadar mı? diye sordu Algan.

— Öyle sayılır, dedi yaşlı adam. Bir de şu var: Bir kere onlarla çok az farklılığı olan insanlar olarak ortak yanlarımız çok, bu bir; ikincisi, altmışdört kareli satranç tahtası ve üçüncüsü, zotl. Onlarla bu üç şeyde aynıyız. Yalnız onların bitki ve hayvanları bizimkilerden farklı. Onların evrimi bizimkilerin tam tersi. Fakat *zotl*ları aynı; bizim yaptığımız gibi kaya altında yanmış kökleri olan aynı bitkilerden alıyorlar. Ve yine bizim gibi onların da oturdukları topraklarda yetişmiyormuş. Biz *zotl*u bizim türediğimizden farklı gezegenleri bulduğumuzda keşfetmiştik. İşte onlar da öyle keşfetmişler. Görüyorsun, bizimle benzerlikleri çok. Bence uzayda bulunması gereken üç şey var: insandan da eski olan satranç tahtası, insanın kendisi ve *zotl*. Bu üçü arasında önem-

li bir bağlantı var ve burada, orada, herhangi bir yerde bu üç şey kolayca biraraya getirilebilir.

Yaşlı adam başını yukarı kaldırarak parıldamakta olan kırmızı yıldıza baktı. Dudakları oynuyor, dizi üzerindeki eli titriyordu. Gecenin bastırmasıyla birlikte rüzgâr dinmişti. Ayağa kalktı ve bir bastona yaslanarak yürümeye başladı. Algan'a döndü ve:

— Şimdi gel, dedi. Bir şeyler yiyelim ve dinlenelim.

* * *

Algan yaşlı adamın yavaş ve düzensiz soluklarını işitiyordu. Bir battaniyeye sarınarak yere uzanmış, omuz çantasını da yastık olarak başının altına koymuştu. Uykunun gelmesini bekliyordu.

Gözünü tahta tavana dikmişti. Sinirleri oldukça gergindi. Etrafta yaşlı adamın soluk alıp-vermelerinden başka hiçbir şey duyulmuyordu.

Uyuyamıyor, düşünüyordu.

Aslında adamın anlattıklarını kanıtlamadıktan sonra önemi yok gibi görünüyordu. Ama inanmamak da olanaksızdı anlatılanlara. En azından böyle bir şey anlatmasına gerek yoktu ki. Kanıtlanamasa dahi, ortada elle tutulacak kadar gerçek olan bir olay vardı; yaşanmıştı.

Üstelik bir başka nokta, başkalarının da yaşlı adamın söylediklerine benzer düşünceler taşımasıydı; Nogaro ve Ulcinor'daki satıcı gibi. Her ikisi de insan ya da insan olmayan, ama mutlaka başka yaratıkların varlığına inanıyorlardı.

Sonra, satranç tahtası vardı.

Garip şeyler vardı Jerg Algan'ın kafasında. Bildikleri ve bilmedikleri vardı. Ulcinor'daki Püritenlerin inandığı yüksek duvarlı kaleler, Betelgeuse'lilerin görmek istediği şeyler vardı. Zotl, içildiğinde görülen garip hayaller vardı.

Problemin çözümü Betelgeuse'de olmalıydı. Belki de gerçek, arşivlerdeki dev bilgisayarlarda gizliydi.

Ayrıca altmışdört kareli satranç tahtası vardı. Üzerinde açıklanamayan garip şekiller ve kareleri arasında kurulabilecek sonsuz sayıda kombinasyonu içeriyordu.

Bir sembol olabilir miydi? Evrenin sembolü?

«Bir sembol olabilir» diye düşündü Jerg Algan pencereden bakınırken. Belki de gerçeğin ta kendisiydi. Belki de bir planın anahtarı, ya da planın kendisiydi.

Başının altına koyduğu çantasını açtı ve içinden satranç tahtasını dışarıya çıkardı. Baş parmağıyla tahtanın sert ve soğuk zeminine vurdu. Satranç tahtası insandan da eskiydi ve asırlarca kendisini nasıl oynanacağını insanların bulmaları için beklemişti. Ve belki de o kara kareler, söylencelerde duyulan ve kralın satranç karelerine yerleştirmeye kalktığı pirinç taneleri gibiydi uzayda; ilk kareye bir pirinç, ikinci kareye iki, üçüncü kareye dört ve böylece her kareyi geometrik diziye uygun olarak doldurmak. Altmışdördüncü kareye ulaşıldığında görülürdü ki, Dünya'nın tüm pirinç üretimi bile yetmiyordu bunun için.

Ya da henüz çözülemeyen bir satranç problemiydi olup bitenler. Satranç oyununda öne çıkan problemler genellikle geometrik, uzaysal ve topolojik olurlar. Stratejik yerlerde bulunan belirli piyonların yıkıcı etkilerinden sakınmak için izlenecek yollarla ilgili karmaşık problemler vardır.

Örneğin orta piyonlar...

Satranç tahtası gerçekten tahtadan mı yapılmıştı? Bunu düşünürken, bir yandan da parmaklarını parlatılmış tahtanın üzerinde dolaştırıyordu. Eğer tahta parçalarından yapılmış olsaydı kareler arasında az da olsa boşluklar olurdu, oysa bunda en küçük bir boşluk bile yoktu.

Başlangıçta tahtanın çok ince oyulmuş ahşaptan yapıldığını düşünmüştü, çünkü Dünya'da gördüğü bütün eski satranç tahtaları ahşaptan yapılmıştı.

Oysa şimdi hiçbir ahşabın bu kadar uzun süre dayanmayacağını düşünüyordu.

Yoksa satranç tahtası sahte miydi. İnce bir tuzak mıydı?

Bu kuşkuyu hemen kovdu kafasından. Hem Püritenler hem de Betelgeuse'deki bilim adamları böyle bir şyein yaşının eski olduğunu anlayabilecek kadar yetenekli kişilerdi, yanılmış olamazlardı. Ayrıca ahşap değil de metal olsaydı, bunu da mutlaka farkederlerdi. Onlar mı aldatıyorlardı yoksa? Neden? Neden Jerg Algan'ı, eski gezegenden gelmiş ve galaksinin derinliklerinde kaybolmuş olan bu adamı aldatsınlardı?

Üstelik bir zotl vardı. Zotl ve satranç tahtası.

Zotl, bu garip ilacın zararlı bir etkisi yoktu, yalnızca sinir sistemi üzerine etki ediyor ve kişiyi gerçek dışına itiyordu.

Psikologlar bu ilacın aldatıcı, zararlı ve sinir sistemi üzerine hasar etkilerinden söz ettiler. Oysa matematikçiler ve fizikçiler zotl içilerek görülen hayallerin uzayın keşfinde mantıki katkısını öne çıkarmışlardı.

«Cenesthetic delirium» demişlerdi psikologlar. Sinir liflerinin bir geçişi. Buna göre neyi işitmen gerekiyorsa onu görüyorsun, neyi görmen gerekiyorsa da onu işitiyorsun.

Nörologlar ise bu konuyla pek ilgilenmemişlerdi.

Satranç tahtası ve zotl.

Zotl; anlaşılamayan dünyalara yarı açılan bir kapı. Ve satranç tahtası anlaşılabilir ve oldukça gerçek olan dünyalara götüren bir geçit, bir plan.

Zotl ve satranç tahtası.

İkisi birbirini tamamlıyor; tıpkı bir anahtar ve bir kilit gibi.

Sanki elinle itiverince açılıverecekmiş gibi bir kapı. Bu kapıyı cesaretle aralamalı.

Cesaretle.

Orada satranç tahtası ve Jerg Algan vardı .

Birdenbire yatağından fırladı ve gidip yaşlı adamı sarsmaya başladı. Bir yandan da:

— Uyan, uyan, diye bağırıyordu.

— Ne oldu? dedi ihtiyar adam şaşkın şaşkın gözlerini oğuşturarak.

— Kalk. Anlatacağım. Senin yardımına ihtiyacım var!

Algan onun yırtık pırtık eskimiş astronot elbisesine baktı.

— Daha güneş bile doğmadı, diye itiraz edecek oldu ihtiyar.

— Önemli değil. Daha fazla bekleyemeyeceğim.

— Ne oldu?

— Senin anlattıklarını düşünüyordum. Bir deneme yapmak için biraz zotla ihtiyacım var. Sende hiç var mı?

— Hayır. Bana ne yararı olacaktı ki?

— Hiç bu gezegende zotlu olan biri olduğunu duydun mu? Bildiğin biri var mı?

— Burada zotl kökleri yetişmiyor. Buradaki insanlar da yoksul. Bu lüksü sağlayamazlar, isteseler bile. Hayır. Kimsede olduğunu sanmam.

Yaşlı adam kapıyı açtı, çıktılar. Avlu dün geceki gibi yine çamurluydu. Etraftaki orman sanki alevlerle gizlenmiş gibiydi. Evler karanlığa gömülmüştü. Ama Yıldız Limanı'nın yüksek binaları sanki buz blokları gibi yükseliyordu. Kırmızı gecenin karanlığında bile görünebiliyordu.

— Devam et, dedi yaşlı adam. Belki liman kumandanında vardır. Gidip onu görmelisin. Belki de Yıldız Limanı'nın kilerlerinde bir kutu zotl olabilir. Onda olabilir, çünkü Püriten dünyaların birinden geldi. Ama istediğinde sana verip vermeyeceği konusunda bir bilgim yok. Karşılığında ona verebilecek bir şeyin var mı? Ha, ona benim gönderdiğimi söyle.

— Tamam, dedi Algan. Ben yola koyulayım.

— Henüz erken değil mi? dedi yaşlı adam. Biraz bekleseydin.

— Yıldız Limanında gece ve gündüzün ne önemi var ki. Yeterince bekledim zaten. Zamanım kalmadı. Hoşçakal!

— İyi şanslar, dedi yaşlı adam, fakat sesinde endişe ve korku okunuyordu. Jerg Algan'ın çantasını kapamasını seyretti. Sonra onun arkasından kapıya çıkarak Yıldız Limanı'nın ana kapılarına doğru gidişini izledi bir süre. Ardından omuz silkti ve tekrar kabinine döndü.

* * *

— İçeri giremezsiniz. Gecenin bu saatinde olmaz. Ayrıca, sen bir yabancısın da...

Üzerindeki metal üniformanın etkisinden olacak soğuk bir havası vardı adamın. Hareketsiz parmakları bir cihaz paneli üzerindeki düğmelerde duruyordu. Kafasındaki başlığı parlıyordu. Betelgeuse'nin görevlisiydi ve öyle bir duruşu vardı ki, Betelgeuse'nin tüm yetkilerinin onda toplandığı sanılırdı.

— Ben galaksinin özgür bir vatandaşıyım, dedi Algan yüksek sesle. Gece olsun gündüz olsun yıldız limanarına girme hakkım var benim.

— Teoride öyle, dedi bekçi buz gibi bakışlarıyla. Fakat, gece, yöneticiler uyurken bu oanaksızdır. Sen de gidip yatsana. Yarın kaptanla konuşabilirsin.

— Ben burada yalnızca kuralların ışığında hareket ederim. Senin benim girmemi engellemeye hakkın yok! dedi Algan.

— Görüyorum ki kuralları biliyorsun, dedi bekçi gülümseyerek. Peki o halde, bana Galaksinin özgür bir vatandaşı olduğunu kanıtlayabilirsen seni içeri bırakırım.

— Ben bir insanım, dedi Alban. Bunun yeterli olması gerekir.

Nöbetçi başını salladı.

— Sen bir yabancısın. Nereden geldin? Buralarda gö-

rülen yerlilere benzemiyorsun. (Bunu söylerken yerli kelimesinin üzerine basmıştı) Daha önce de Yıldız Limanı'na hiç gelmedin. Buraya pek gelen olmaz. Yoksa seni tanırdım.

— Bunun önemi yok» dedi Algan. O halde nasıl oldu da sizin tarama ışınlarınız beni yakalamadı?

Nöbetçinin yüz ifadesi birden değişti:

— Olabilir, dedi. Belki haklısın. Fakat öyle olsa bile bana verilmiş emirler var. Onlara uymadığım taktirde beni cezalandırırlar.

— Eğer içeriye girmeme izin verirsen, kumandanının seni cezalandıracağını hiç sanmam. Ama eğer beni bırakmazsan sana hiçbir garanti veremem.

Nöbetçi bir kere daha Jerg Algan'a iyice baktı. Kirli elbiselerine ve traşsız suratına göz gezdirdi. Gözlerindeki yorgun ifade insana hiç de güven vermiyordu.

— Nogaro gönderdi beni, dedi Algan sonunda.

— Nogaro mu? Bu ismi nerden duydun? Nöbetçinin sesi emredici bir tona bürünmüştü.

— Beni o yolladı. Hepsi bu...

— Nogaro, dedi nöbetçi düşünceli düşünceli. Onun ölmüş olduğunu sanıyordum. Tamam. Sana inanıyorum. Fakat önce gidip kumandanı çağıracağım ve seni görüp görmeyeceğine o kendisi karar verecek. Aksi taktirde sabaha kadar beklemen gerekecek. Ben tüm bu işlerden elimi çektim.

Bir düğmeye bastı ve üzerinde gezegenin ismi, Glania yazılı olan büyük bronz kapılar açıldı ve yabancının içeriye girmesine izin verdi.

* * *

Kumandanın sırtı Algan'a dönüktü. Ofisinin karşısındaki büyük körfeze bakan pencerenin önünde duruyordu.

Yükselmekte olan güneşin ışıkları gecenin karanlığını yavaş yavaş azaltmaya başlamıştı.

Kumandan kısa boylu ve esmer biriydi. Yaşlı olduğu görülüyordu. Beyaz geniş bir kemer takmıştı ve limana bakıyordu. Hiçbir uzay gemisinin olmadığı ve Betelgeuse'den hiçbir mesajın gelmediği limana...

— Sizin bir teklifiniz varmış, dedi kumandan (Sesi pek memnun olmuş gibi çıkmıyordu) Sizi dinliyorum.

— Daha benim kim olduğumu bile bilmiyorsunuz, dedi Algan.

— Bunun önemi yok.

— Neyse, bunu sonra tartışırız.

— Bekliyorum, dedi kumandan.

Pencereden günün ilk ışıkları yavaş yavaş süzülmeye başlamıştı. Her gece ve her gündüz, gecenin kırmızı ışığıyla gündüzün beyaz yıldızı arasındaki yarışma yenilenip duruyordu. Ve Glania'da bitip tükenmeyen söylenceler anlatılmaya başlanıyordu.

— Buraya, size, Betelgeuse'nin ilgisini çekmeniz için bir yol önermeye geldim, dedi Algan yavaşça. Belki bazı terfiler alabilirsiniz ya da merkeze daha yakın bir gezegene transfer edilebilirsiniz.

— Ya? dedi kumandan ve gülmeye başladı. Fakat anlamsız bir gülüştü bu. Sonra birden durdu, döndü ve yukarıdan aşağıya doğru Algan'ı süzdü.

— Şu anda insan Galaksisinin en çok ihtiyacı olan şey nedir bilir misiniz? dedi Algan ve devam etti: Hemen hemen anında ulaşımı sağlayabilecek olan yıldızlararası araç. Uzay araçlarımızın, şu ana kadar elde ettiğimiz hızı artık bize yetmiyor. İnanıyorum ki, merkezi yönetim Betelgeuse, bu konuda yeni bir şey geliştiren kişiyi ödüllendirecektir.

— Sizi yani?

— Kim olduğu önemli değil. Diyelim ki ben şu anda bir deney aşamasındayım. Ve burada bulamadığım bir şe-

ye ihtiyacım oldu. Sizde var diyelim. Eğer ancak böylece araştırmamı sürdürebileceğim dersem, bana bundan biraz hazırlatıp da verir miydiniz? Bu durumda ben ve hatta bütün Galaksi size müteşekkir kalacaktır.

— Neye ihtiyacınız var? diye sordu kumandan Algan'a bakarak.

— Biraz zotl, dedi Algan yavaşça.

Uzaklara bakmakta olan kumandanın bakışları birden Algan'ın üzerine döndü. Ellerini masaya koydu ve ona doğru eğildi. Sonra yüzüne kan hücum etti ve birdenbire kahkahalarla gülmeye başladı. Öyle ki gülmekten gözünden yaşlar geliyordu.

— Zotl mu istedin evlat? dedi biraz sakinleştiğinde. Hepsi bu mu? Hepsinin bu olduğundan emin misin? Fakat bende olabileceği nereden geldi aklına? Sen deli misin? Bana aptalca bir hikâye anlatarak zotl koparmaya çalışıyorsun değil mi? Yıldızlar arasında dolaşabilmek için zotl değil mi? Bunu benden isteyenler çok oldu. Hatta çalmaya bile kalktılar, ama bu yeni. Gerçekten de anlattığın hikâyeye inanıyorsun değil mi? Sen bir paranoidsin, tam bir paranoid!

— Zotl, teknik bakımdan bir ilaç olarak kabul edilmiyor, dedi Algan soğuk bir ifadeyle.

Kumandan gülmeyi kesti.

— Senin gibileri çok gördüm, dedi. Şimdi defol git buradan!

— Zotl bir ilaç değil, diye tekrarladı Algan. Ve eğer sizde varsa, size onun karşılığında para bile ödeyebilirim. Bu tümüyle yasal bir muamele. Yalnız Püriten dünyalar onu narkotik olarak değerlendiriyorlar, ama şimdiye kadar da onun hiçbir zararlı etkisini saptamış da değiller. Ama burada tümüyle Betelgeuse tarafından kontrol edilen bir dünyadayız. Eğer sizde varda, bana zotl satabilirsiniz. Sanırım vereceksiniz. Ve günün birinde Betelgeuse bu iyiliğinizi mutlaka değerlendirecektir.

Kumandanın bakışları tekrar uzaklara kaydı.

— Evet zotl var bende, dedi sonra: Arada sırada biraz alırım. Bu körolası gezegende günler başka türlü geçmiyor ki. Bu yasalara aykırı da değil. Biliyorsunuz. Eğer Betelgeuse'nin gizli bir ajanı iseniz... O zaman bir şeylerden kuşkulanmam gerekirdi.

— Betelgeuse'nin gizli ajanı falan değilim ben, dedi Algan. Aslında sen bana sormadan söyleyecektim bunu. Betelgeuse'ye hiç ayak basmadım. Fakat zotla ihtiyacım var ve onun ücretinin on katı ödemeye razıyım. Kartlarımızı açık oynayalım, tamam mı?

— Tamam, dedi kumandan. Pekâlâ, paran var mı?

— Hayır.

Kumandan çok şaşırdı ve bozuldu.

— Sen delisin, dedi.

Masanın üzerindeki bir düğmeye doğru eğildi.

— Bunu yapma. Üzerimde para olmadığını söyledim, fakat bu zotla toplu bir para ödeyeceğim demek değildir ki. Aslında söylediğimi yerine getireceğim. Yaklaşık oniki zotl köküne ihtiyacım var. Fiyatı nedir?

Kumandan bir süre düşündü. Büyük bir rakam çıkıyordu ortaya.

— Beşyüz teklik!

— Ben sana beşbin vereceğim. Adım Jerg Algan. Başıma ödül kondu. Beşbin teklik. İnanmazsan son bültenlere bakabilirsin.

Bir an birbirlerine konuşmaksızın baktılar. Sonra kumandan sessizliği bozdu:

— Bakıyorum, her ihtimali göze almışsın. Peki ya zotlu vermeden seni gözaltına alırsam?

— Çok kolay. Başıma konan para yalnızca beni tutuklayana verilecek. Eğer ben gidip teslim olursam o zaman beni teslim alan Betelgeuse sorumlusuna verilmeyecek. Buna göre ancak iki biçimde yakalanmış olurum. Ya beni uzun bir kovalamacadan sonra siz yakalamış olursunuz

ya da ben kendim gelip size teslim olmuş olacağım. Bu ikinci durumda sizin hiçbi rkatkınız olmadığını söyleyeceğim, tabii.

— Sana inanmazlar, dedi kumandan. Bana inanırlar.

— Evet başlangıçta size inanacaklardır. Ama ya yalan tespit makinesi ne olacak? O zaman gerçek ortaya çıkmayacak mı? Eğer benim isteğimi kabul ederseniz o zaman gerçek ortaya çıkmayacak mı? Eğer benim isteğimi kabul ederseniz o zaman makineye girmeyi reddederim. Biliyorsunuz, yasalara göre bir suçlu suçu kabul ettiği takdirde makineye girmeyi reddedebilir.

— Tutuklandıktan sonra bana kazık atmayacağını nereden bileyim?

— Bilemezsin, doğru. Sana sözlerimden başka güvence veremem. Ama seni aldatmam, sana kazık atmam için hiçbir neden yok ki. Parayı ödeyecek olan ben değilim, Betelgeuse. Biraz riske gireceksin ama inan, değer buna.

— Beşbin teklik ha, diye yüksek sesle düşünmeye başladı kumandan. Nredeyse ikinci bir gezegen parası. Eğer bir Betelgeuse gizli ajanı isen, Allah belanı versin!

— Başıma konmuş bir para var, diye tekrarladı Algan. Kontrol edebilirsin.

— Pekâlâ.

Onun hakkındaki bilgiler ekrana yansıdı. Geminin konumu, sinyalleri, uyarılar, sonra film yavaşladı ve bir resime gelince durdu. Bu Jerg Algan'dı.

Portre canlı gibiydi. Algan'ın Dünya'da, Dark'dayken eğitim sırasında çekilmiş bir fotoğrafı olmalıydı. Fakat şimdi Algan'ın yüzü değişikti. Hatları daha sert, cildi daha koyu, gözleri ise daha derin ve parlaktı.

Ondan sonra onunla ilgili suç üzerine ayrıntılı bilgi verilmeye başlandı. Kaçırdığı geminin fotoğrafı ile birlikte olay ince ince anlatıldı ve başına ödül konduğu belirtildi. Galakside onu yakalayan bir yurttaş, bir asker, bir görevli, her kim olursa olsun ödüllendirilecekti. Ancak kırmızı

harflerle şu yazılıydı haberin sonunda: *Canlı yakalanmalıdır. Hiçbir surette ateş edilmemelidir. Tehlikeli olmayabilir.*

— Gerçekten de seni istiyorlarmış, dedi kumandan.

— Tahmininden de daha çok istiyorlar hem de. Benim zotla ihtiyacım olduğu kadar onların da bana ihtiyacı var. Ve aynı nedenden ötürü.

— Pekâlâ. Beni takip et.

Kumandanı izlerken Algan bir yandan düşünüyordu. Betelgeuse'deki adamlar gemi hırsızlığından başka bir suçlamada bulunmamışlardı ona karşı, bu da çok ağır bir suç değildi. Buradan da anlaşılıyordu ki, Algan'ın bir şey keşfeder keşfetmez Püritenler onu kapmadan geri döneceğinden emin olmak istiyorlardı.

Algan'ı bir dağ gelinciği gibi uzaya bırakmışlar ve onu istediklerinde tekrar elde etmek için her açığın karşısına adeta birer kafes koymuşlardı.

Fakat gözden kaçırdıkları bir açıklık vardı.

— Aslında burada benim emrim olmaksızın hiçbir şey yapılamaz diyordu kumandan yürürken. Anlattıklarının doğru olduğunu görüyorum. Eğer beni aldatıyorsan buradan sağlam çıkacağını sanmam.

— Buraya kavga etmeye gelmedim, dedi Algan sakin bir sesle.

Bir kapıdan geçtiler, sonra kapı arkalarından kendiliğinden kapandı. Girdikleri oda zotl sıkacaklarının bir köşede durduğu mahzen gibi bir yerdi. Bir kenarda da zotl kökleri üst üste yığılmıştı. Algan ıslık çaldı.

— Bunları benden önce burada bulunan kumandana borçluyum. Bir gün ani olarak Betelgeuse'ye geri çağırılınca bunlar da burada kaldı. Aslında bunlar burada gizli duruyordu. Tesadüfen buldum. Yasal olarak benim sayılır.

Sesi, kendini savunurcasına çekingen fakat inatçı çıkıyordu. Sanki hâlâ Algan'ın Betelgeuse'nin gizli ajanı olmasından kuşkulanıyor gibiydi.

— Sıkacağa bir kök koy, dedi Algan.

Satranç tahtasını çantasından çıkardı ve alçak bir masanın üzerine koydu. Masayla karşı karşıya gelecek biçimde bir koltuğa oturdu ve her iki elini birden satranç tahtasının üzerine koydu. Her parmağının bir kareye gelmesine dikkat etti. Sonra ellerini geri çekti ve tahtanın üzerindeki işlemeleri incelemeye başladı. Sanki titriyorlarmış gibi geldi. Başka bir şeyler düşünmeye çalıştı ama olmadı. Önemi yoktu. Bir şeyler düşünmeliydi. O sırada dönüp ezilmekte olan zotl köküne baktı. Bu ona Dünya'yı, Dark'ı ve Ulcinor'daki satıcıyı hatırlattı.

Dark'taki Yıldız Limanı'ndan ayrılalı henüz birkaç gün geçmiş olmasına rağmen Galaksinin bir ucundan diğer ucuna gitmişti. Hemen hemen ışık hızına yakın bir hızla çok uzun yollar aşmıştı. Oysa bu süre içinde Dünya'da onlarca yıl geçmişti.

Ve arkadaşları ölmüştü.

Kumandanın önüne koyduğu yarı dolu bardağa baktı ve onu eliyle itti.

— Başka bir kök daha sok, dedi. Duble olsun!

— Bu çok yüksek bir doz. Delirme tehlikesi var.

— Yok. Sadece bir söylenti o. Ne yaptığımı biliyorum.

— Umarım öyledir, dedi kumandan.

Merakla satranç tahtasını inceliyordu.

— Bu ne? diye sordu sonunda dayanamayıp.

— Sonra anlatırım, dedi Algan.

İkinci kök de sıkacağın altında ezilip kayboldu.

Zotlun en iyi miktarının ne olduğunu bilmiyordu. Denemek zorundaydı. On denemeden dokuzunda hata olsa bile onuncuda mutlaka bulacaktı.

Bardağı içip bitirdi ve masanın üzerine bıraktı. Sonra parmaklarını satranç tahtasının üzerine koydu.

Biri parmaklarını mı gezdiriyordu?

Kumandanın ona inanmadan baktığını farketti. Birden

adamın gözlerinin büyüdüğünü gördü. Kumandanın dudaklarının bağırmak üzere hareket ettiğini farketti.

Biçimler ve renkler yavaş yavaş kaybolmaya başladı.

— Hoşçakal, dedi son soluğuyla.

Sonra da gözden kayboldu.

Satranç tahtası da onunla birlikte yokoldu.

Sekizinci Bölüm

BU gri, hareketli bir evrendi. Değişen eğriler ve sürekli yer değiştiren yörüngelerden oluşuyordu. Sonra birden bazı doğrular belirmeye başlıyordu. Dümdüz doğrular. Ve karanlık ve aydınlık birtakım yerlerden de gri bulutlar çıkmaya başladı. Doğrular alanları bölmüşlerdi. Bu bir satranç tahtasıydı.

Algan hareket etmeye çalıştı. Hiçbir şey yoktu onu tutan. İlk zamanlar sürekli olarak düşüverecekmiş hissi vardı. Sonra, satranç tahtası belirmeye başladıkça bu duygu da yavaş yavaş kayboldu.

O, satranç tahtası üzerinde bir piyondu. Ve bir kareden diğerine atlayarak belli yönlerde hareket ediyordu. Kafatası şiddetli bir acıyla kırıldı. Neden kareden kareye atladığını bilemiyordu, ama mutlaka bunun bir nedeni vardır diye düşünüyordu. Ancak bu nedeni bir türlü hatırlayamıyordu. Sanki bilinç altına kazılmıştı.

Yoğun bir zihni faaliyet içindeymişcesine başı ağrıyordu. Belli birtakım verilere bakarak bazı hesaplamalar yapıyordu, ama ne yaptığını, niçin yaptığını bilmiyordu. Hesaplamaların sonucunu kullanmalıydı, ama bir kareden diğerine neden atladığını bir türlü anlayamamıştı.

Ya da belki hesaplamaları, migreni ve altmış dört kare üzerindeki gelişigüzel hareketleri arasında bir ilişki vardır. Algan ,altmışdört rakamının oldukça küçük bir rakam olduğunu hatırladı. Sadece altmışdört kareden ibaret bir satranç tahtası nasıl bu kadar büyük olabilirdi? Sanki yoğun bir sis içinde çırpınıp duruyordu. Hafızası uçup gitmişti. Hiçbir şey hatırlamıyordu.

«Benim adım ne?» diye sordu yüksek sesle. Ama sesi kulaklarına ulaşmamıştı. Kafasına bir problem takılmıştı. Şimdi hangi kareye gitmesi gerekiyordu? Çok düşündü,

sonra birden kafası çalışmaya başladı. O zamana kadar çalışmamış olan beyin hücrelerinin önemli bir bölümü de devreye girmişti. Kendini bir zafer kazanmış gibi hissediyordu, ama kime karşı zafer kazandığını bilmiyordu.

Çözümü buldu. Tekrar satranç tahtası üzerinde hareket etmeye başladı.

«Adım ne?» diye sordu kendi kendine tekrar.

Bu cevabı beklenmeden sorulan sorulara benziyordu. Adının ne olduğu konusunda en küçük bir fikri yoktu. Bütün bildiği, bir satranç oyunuyla karşı karşıya kaldığı ve en ideal hareketi yapabilmesi için çözmesi gereken bir yığın problemle karşı karşıya olduğuydu.

Şu anda bir adın hiç mi hiç anlamı yoktu. Yalnızca ideal çözümleri bulmanın bir anlamı vardı.

Altmışdört kare çok sayılmazdı. Fakat olası yolların miktarı çoktu. Bu da hesaplamayı gerektiriyordu.

«İnsan aklı bir hesap makinesi gibi çalışır,» diye düşündü. *«O, şeyin ortaya koyduğu problemleri çözer...»*

Kimin ortaya koyduğu?

Hiç kimsenin.

Benim, Jerg Algan'ın.

O problemi çözmüştü ve onun kim olduğunu biliyordu. Jerg Algan. Otuziki yaşında, Betelgeuse'ye karşı asi. Bir insan. Bir satranç tahtası yüzünden Glania'dan yeni kaçmış olan bir göçmen. Bir görev nedeniyle oradaydı.

Çok kötü başı ağrıyor.

Çok fazla zotl içtim, diye düşündü.

Çevresini saran gri şekildiz sis dağılmaya başlamıştı. Birden ışıklarla aydınlatılmış siyah renkli bir evrenin tam ortasında yüzmeye başladı. Uzay!

Satranç problemini çözmüştü. Galnia'dan ayrılıp uzayda yolculuk etmeliydi. Denklemin kökünü çıkarmıştı. Denklem: İnsan-artı-satranç tahtası-artı-zotl. Aklını da kaybetmemişti. Bir kez daha gerçekle burun buruna gelmişti. Emin olabilir miydi bundan? Şu anda yıldızlarla

dolu bir gökyüzünde yüzüyordu. Birden içine bir korku düştü. Fakat Dünya'dayken eğitim sırasında öğrendiklerine göre tekrar kendi kontrolünü sağladı.

Sanki düşüyormuş gibi gelmişti, ama aslında düşmüyordu. Gözlerini ayarladığında büyük, sert, soğuk bir koltukta oturmuş dinlenmekte olduğunu gördü. Önündeki masada satranç tahtası duruyordu. Parmakları tahtanın üzerindeydi. Hava soğuktu.

Havayı kokladı ve soluk almak için elverişli bir hava olduğunu gördü. Simsiyah gökyüzüne baktığında, sanki ona orada atmosfer yokmuş gibi gelmişti.

Ama, diye düşündü, belki de görülmeyen büyük bir kubbe uzayın derinliklerine yerleştirilmiştir ve içinde de solumak için hava vardır. Olamaz mı? Onun bu ziyaretinin önceden düzenlenmiş olması ve onun görebilmesi için büyük kaleler yapılmış da olabilirdi.

Tuhaf bir düşünceydi bu. İnsansı olamayan birtakım yaratıklar uzayın pek çok yerindeki gezegenlere, uzayın fethini kolaylaştırmak ve onlara yardım etmek amacıyla büyük kaleler yapmışlardı.

Koltuğundan kalktı ve yuvarlak odada dolaşmaya başladı. Yıldızların görülmesini engellemeyecek biçimde hafif gri bir ışıkla aydınlatılmıştı oda.

Odanın duvarları çıplak ve karaydı. Yalnızca birine, koltuğunun tam karşısındaki duvara kocaman bir satranç tahtası resmedilmişti.

Bu Algan'a garip gelmişti. Duvarda gördüğü resim kendi satranç tahtasının aynısıydı, yalnız serileri değişikti. Odanın karşısına geçti, satranç tahtasını alarak duvarın yakınına gitti ve karşılaştırmaya başladı.

Hiçbir fark yoktu. Hafızası onu yanıltmıştı belki de, ama onun satranç tahtası üzerindeki figürler hareket etmeye başlamıştı. Bu da satranç tahtasının evrenin bir yansıması olduğunu gösterir ve görüntülerin pozisyonundaki her değişme bir problemin çözümünü temsil ediyor. O hal-

de evrenle, ya da Galaksi ile satranç tahtası arasında bir ilişki var demektir. Ve satranç tahtasındaki herhangi bir değişiklik uzayda bir yer değiştirmeye tekabül eder.

Bu anında bir yer değiştirme miydi, yoksa belli bir zaman aralığına mı dağılmıştı? Bunu bilemezdi. Bütün bildiği bu gezisinin çok kısa bir zaman aralığına girdiğiydi. Eliyle yüzünü yokaldı ve sakallarının pek uzamamış olduğunu gördü. Fakat Dünya yaşlanmamış mıydı acaba. İşte problem buydu. O bu mesafeyi katederken Betelguese'de binlerce yıl geçmişti. Yoksa yalnızca on saniye miydi geçen? Eğer tekrar insan Galaksisine dönebilirse Nogaro'yu görebilecek miydi? Yoksa pek çok kişi onun ismini bile hatırlayamayacak mıydı?

Bu odadan hiçbir çıkış yoktu. Duvardaki satranç tahtası şekli bir kilit olmasın dı? Parmaklarını gelişigüzel karelerin üzerine koydu. Aklında belli bir soru yoktu. Parmakları ortadaki karelere değdiği sırada gözüne bir ışık geldi. Duvarın küçük bir kısmı açılmıştı.

Çekinerek içeri girdi. Gördüğü tek şey siyah bir temel üzerinde gri bir küreydi.

Yanına yaklaştı ve kürenin amber kokulu bir sıvı ile doldurulmuş bir tür tekne olduğunu gördü. Bu amber kokulu sıvı ise bir zotl kökünden çıkarılmıştı.

O halde, siyah kaleler insan, satranç tahtası ve zotldan oluşan problemin çözümüydü. Zotl insanı bir büyü ortamına sokuyor, öyle ki buradan diğer evrenleri, diğer dünyaları görebilmek ve yeni yeni yönlere bakabilmek olanaklı oluyordu. Satranç tahtası ise, insanın bu dünyalara doğru hareket edebilmesini olanaklı kılıyordu.

Belki de siyah kaleler yıldız limanlarından daha gelişkin yerler. İnsan Galaksisinin ortasında, kalbinde eski ve yabancı bir uygarlık bekliyor, kararlar veriyor ve bu labirent içinde gitme tehlikesini göze alan insanları izliyor.

Fakat zotlun hangi etkisiyle satranç tahtası üzerinde, Galaksinin hangi kısmına gittiğini bilmiyordu. Yıldızların

parlaklığına ve gökyüzünün siyahlığına bakılırsa Galaksinin kenarlarında bir yerlerde olmalıydı. Gördüğü güneşler ölü güneşler gibi geldi ona. Fakat birden ona Galania' da söylenenleri hatırladı. Yaşlı pilot, kaybolan kâşiflerin söyledikerini hatırlayarak ölü güneşlerin Galaksinin merkezine yakın yerlerde olduğunu söylemişti.

Galaksinin ne kadar büyük olduğunu anlamak insanı gerçekten şaşkına çevirtiyordu. Galaksinin merkezinden güneş takımlarının bulunduğu bölgenin kenarına kadar olan uzunluğu katedebilmek için ellibin ışık yılı gerekiyordu. İnsanlar galaksinin ancak çok küçük bir kesimini fethedebilmişlerdi. Yalnızca birkaç bin gezegen keşfedebilmişti. Oysa onları çeviren milyonlarca yıldız vardı. Gözünün önünden pırıl pırıl yıldızlar geçiyordu. Gözlerini kapadı. Fakat birden insanların pek çok şeyi çözmeyi başardıklarını hatırladı. İşte çözmesi gereken bir problem daha. Eline bir araç verilmişti ve ona kullanmasını söylemişlerdi. Nasıl ve niçin olduğunu bilmeliydi.

Küreyi iki eline aldı ve zotlu içti. Sıvı boğazını serinletti. Odayı bir baştan bir başa geçerek koltuğunun yanına geldi ve oturdu. Parmaklarını satranç tahtasının üzerine koydu. Sonra gökyüzünü seyretmeye başladı. Yıldızlar parlak ve sabit görünüyorlardı.

Bu kere geçiş ilkinden daha kolay olmuştu. Başındaki migren de yoktu. Parmakları bilinçsiz olarak satranç tahtasında dolaşırken gövdesi de uzayda yüzmeye başladı. Gelişigüzel hareket ediyordu. Hedefi siyah kalelerin ve satranç tahtasının yapıcılarının kaynağını bulmaktı. Dünya' dan dünyaya atlayarak sonunda buna ulaşacağını umuyordu: Yaşlı pilotun dediği gibi, Efendileri bulacaktı.

Fakat milyonlarca yıldız ve güneş vardı Galakside ve bir bu kadar da siyah kale. Galiba bu umutsuz bir yolculuktu.

Kalelerin hepsi birbirine benziyordu ve her yolculuğun sonunda kendini içinde bulduğu oda, yuvarlak ve görün-

mez bir kubbe ile örtülü oluyordu. Fakat kubbeden giren ışıklar ve gökyüzünün rengi her seferinde değişikti.

Bir keresinde yukarıdaki renk o kadar alçakta ve yeşildi ki kendini bir denizin dibinde zannetti. Hiçbir yıldız görünmüyordu, yalnızca büyük güneşin grimsi ışığı görülüyordu. Gezegen o kadar büyüktü ki, bulunduğu odanın kubbesinden hiçbir ufuk göremiyordu. Uzakta görünen mavi tepelere baktı. Hiçbir yerde herhangi bir hareket gözlenmiyordu. Burası hayatın henüz başlamadığı bir gezegen, diye düşündü Algan. Kalın bulut tabakalarıyla çevrilmiş yabancı bir dünya.

Oradan ayrıldı ve Galaksinin merkezine doğru yaklaşmaya başladığını sandı. Çünkü yıldızlar çok fazla sayıdaydı orada. Sanki birbirlerine değecek kadar yakın.

Hareket ettikçe merakı daha çok artıyordu. Şimdi satranç tahtasının sınır bölgesine gelmekteydi. Hâlâ altmışdört kare üzerinde kafasını nasıl kontrol etmesi gerektiğini ve beyninin hangi kısmını kullanması gerektiğini bilemiyordu. Fakat buna pek de önem vermiyordu. Şimdi tüm isteği tüm Galaksiyi dolaşabilmekti. Şu sıra siyah kale olmayan bir başka gezegene inip, stratosferde uçuşunu düzenleyebilirdi. Sonra da normal uzaya dönüp bir yıldızın ortasına ya da terkedilmiş bir gezegene inebilirdi. Gezdiği sürece kendisi ile tehlike arasında her zaman bir bölme vardı.

Yolculuk yaptığı sürece kendini acıkmış, susamış ya da yorgun hissetmedi hiç. Zamanın dışına çıkmıştı. Kendini, hiç daha önce olmadığı gibi hissediyordu. Sonunda kendi yarattığı bir görevi yürütüyordu. Uzayın ve yıldızların efendisiydi. Betelgeuse'deki adamlardan da On Gezegen'in ve Ulcinor'un Püritenlerinden de daha kuvvetliydi o. Siyah kalelerin değişmeyen kubbelerinden gördüğü manzaralar: buzdan ve ateşten gezegenler, elmas dünyalar ve kumlu gezegenler, öller, fırtınalar ve bulutlar, sisler vb. Kalelerin dev uzay uçakları olup olmadıklarını

düşünmeye başladı. Çünkü evrenin satranç tahtası üzerinde dolaştıkça onlar da onunla birlikte geliyorlardı.

Gezdiği dünyalardan pek çoğu isimsizdi. Bunlarda insan da yaşamıyordu. Kolonileştirilmemişti henüz. Fakat kitaplarda okuduğu diğer fethedilmiş olan tüm gezegenlere göre bunların daha saf bir güzelliği vardı.

Gökyüzüne gözlerini dikmiş oradan oraya geziyordu. Bir keresinde, Galaksinin merkezine vardığında gaz ve toz dolu bir bölgeye girdi. Burada gördüğü halkalı yıldızların parlaklığı unutulacak gibi değildi.

Yalnız uzayda değil zaman iinde de gezdiğini anlayarak, siyah kaleleri yapanlara olan hayranlığı gittikçe artıyordu. Dünyadan güçlükle seçebildiği bu yıldızlara kadar gelerek kalelerini bile kurmuşlardı.

«Ve onlar ölmüşler,» diye söylendi kendi kendine.

Uzun süre onların izlerini bulabileceğini sanmıyordu. Boş odalar en küçük bir ipucu bile vermiyorlardı. Bunlar yıllarca önce terkedilmiş bekleme odalarına benziyorlardı. Ya da amacı belli olmadan inşa edilmiş olan odalardı bunlar.

Fakat bunların hepsi, düzensiz bir spiral gibi, galaksinin merkezine yaklaştıkça değişmeye başlıyordu.

Bir keresinde oda şiddetli bir sarsıntıya tutuldu. Algan, bekledi ama başka bir şey olmadı. Saatler geçti, şimdi artık kendini biraz yorgun hissediyordu. Bir daha titreşimi duymadan oradan ayrıldı. Kaybolmuş olmaktan endişe duymuyordu. Dünyaya geri dönmek düşüncesi pek doğal görünmüyordu.

Fakat yolculuğun bitmekte olduğunu gösteren o kadar çok işaret vardı ki. Parmaklarını gelişigüzel satranç tahtasının üzerine koyduğunu sanıyordu, oysa gerçekte -öyle olduğunu farketti- karşısına çıkan problemleri çözmek üzere oturmuştu oraya.

Birdenbire kendini farklı bir odada buldu. Dışarı çıktı ve altın sarısında bir gökyüzü gördü. Lavanta kokulu tar-

lalar, Dünya'da gördüklerine pek benzemiyordu. Alçak tepeler gördü. Cildini binlerce güneş ısıtıyormuşcasına sıcak hissetti. Yorgunluğa daha fazla dayanamadı ve menekşe rengindeki çimenlere düştü.

Aradığı dünyaya geldiğini biliyordu. Yolculuğunun da sonuna gelmişti. Bir ses duyarak başını hafifçe kaldırdı.

— Selamlar, robot dedi derinden gelen ve Algan'ın dilinde konuşan müzikal bir ses.

— Ben bir robot değilim, diye itiraz edecek oldu Algan. Ben bir insanım!

— Bizim dilimizde, dedi ses. İnsan, robotun eş anlamlısıdır.

Dokuzuncu Bölüm

ODA büyük ve çıplaktı. İçeriye giren ışık odanın duvarlarından yansıyordu. Bir cam masanın çevresine oturmuş sekiz adam hem konuşuyor hem de içiyordu. Giysileri gümüşten yapılmıştı. Parmaklarında parlak yüzükler vardı. Sustuklarında odaya koyu bir sessizlik çöküyordu.

Oda, Betelgeuse yakınındaki bir gezegenin yüzeyinin üçyüz yarda altındaydı. İkiyüz elli yarda sert kayalık ve elli yarda çelik bölüm, burayı Yönetim Sarayı'ndan ayırıyordu. Bu sekiz adam, insan Galaksisinin kaderini ellerinde tutan kişilerdi.

— Sen oldukça gençsin Stello, dedi esmer adam. Bu tür ayaklanmaların her türünü biliriz biz. Kuvvet kullanılmasının yararına inanmıyoruz. Zaman bizden yana.

— Peki, dedi esmer adamın sağında oturmakta olan Stello. Fakat, bir haftadan daha az bir sürede üç ayaklanma ile karşılaştık. Olgane gemisinin tayfası başlarında kaptanları olmak üzere trafik kurallarına açıkça uymadılar, Oldeb V istasyonunda ajanımıza uyulmuyor ve bazı tayfalar da bizim keşif için gönderdiğimiz gezegenlere gitmemekte direniyorlar. Yakında filomuzun da Galaksinin bir başka yerinde olmaktansa burada kalmayı dayattıklarını duyduğumuzda ne yapacağız? Hiç düşündünüz mü? Filoya ilişkin olarak bazı eylemlere geçilmesi gerektiğine inanıyorum.

Gümüş elbiseler içindeki yedi adam Stello'ya doğru döndü. Gözlerinde belirgin bir şaşkınlık vardı.

Siyah gözlü adam: «Benim oyum hayırdır,» dedi. «Hayırdır, çünkü, zor kullanılması her zaman beni korkutur. Tahrip boşuna ve insani olmayan bir davranıştır. Hayır Stello, inan bana. İnsan Galaksisinin geleceği hakkındaki korkum bir başka şeyden kaynaklanıyor. Sen henüz de-

neysizsin. Biz diğer dönemleri de gördük. Biz bütün yıldız sisteminin bizim merkezi yönetimimizden ayrıldığı, çekildiği dönemleri yaşadık. Ve zaman herşeyi onardı, geri getirdi. Bu tür şeylerin üstesinden gelebilmek için üzerlerine savaş filosu göndermekten daha iyi yöntemler vardır. Bir gemi personelinin uzak bir başka gezegende yerleştirilmesinin iyi bir şey olmayacağını nerden biliyorsun? İleride çocukları ve torunları bize gelip yardım ve korunmalarını isteyeceklerdir.

— Olabilir, dedi Stello. Bardağını kristal masanın üzerine koydu. Gözleriyle diğerlerini taradı.

— Elimizin altında sınırsız olanaklarımız var gibi görülebilir ama, diye söze başladı Albrand. Stello, henüz silahsız sayılırız. Bizler Galakside düzeni sağlamakla yükümlüyüz. Tarihte bizim bu yaşadığımız döneme ne denecek bilemiyoruz. Belki garip bir dönem olarak kabul edilecek. Umarım hedeflerimiz dışına çıkmayız. Bizler, Galaksinin insanlarca yönetilmesini istiyoruz.

— Bunları biz de biliyoruz, dedi buz gibi sesiyle Olryge. (Kızıl saçlı adam, ateş saçan gözleriyle çevresine bakındı ve sözlerine devam etti) Ayrıca sizlerin kral, imparator ya da geçmişin diktatörleri gibi hiçbir sanınız olmadığı halde, bu Galaksi İmparatorluğunu yönetmektesiniz. Sizleri üç yüzyıldan beri tanıyorum ve sizin göreviniz üzerine epey konuştuk. Şimdi burnunuz mu büyüyor?

— Yavaş olun, dedi fısıltıyla Albrand. Ben senin kadar haris değilim. Bir yönetici olmaktan da çok memnunum. Tüm istediğim insanlığın huzurudur. Kral, imparator vb. gibi etiketlerin benim için önemi yok.

— Yani bu Galaksinin tüm güçlü efendilerinin ünvanlarını bir çuvala koyup ırmağa mı atalım?

— Kendi düşüncelerinizle beni yargılıyorsunuz Olryge.

— Kesin, dedi koyu renkli gözlü adamı. En büyük tehlikenin nerede olduğunu görebiliyor musunuz? Aramızda. Kendi aramızda! Bu kadar uzun hayatınız süre-

since hiçbir şey öğrenmediniz mi? İdealleriniz mi yoksa hırsınız mı sizi yönetiyor? Bunlar üzerinde kontrolünüzü kuramıyor musunuz? Fethetmekte olduğumuz uzayda hepimizin eşit olduğunu öğrenmediniz mi daha? Bizler Yönetim Sarayını dolduran başlarız yalnızca. Asıl yöneticiler, orada burada uzay fetihleri için dolaşanlardır. Ve siz şimdi kalkmış kendi anlamsız tartışmalarınızla bu gerçeği zedelemeye çalışıyorsunuz. Albrand, ben senin barıştan başka hiçbir şey konuşmadığın zamanları hatırlıyorum. Ya sen Olryge, insanlığın sahip olmasını istediğin güç ve özgürlükle ilgili olan düşlerini hatırlasana.

— Şimdi onlar çok uzakta kaldı, dedi Stello. Kimi zaman herhangi bir şey başarıp başarmadığımızı merak ediyorum. Kullandığımız gizli gücün yararını, ya da fetihlerin en başında egemen olan anarşinin, bizi kuvvet kullanmaya zorlayan bu demir yönetimden daha iyi olup olmadığını düşünüyorum.

— Şimdi fikrini değiştirdin Stello. Birkaç dakika öncesinde sen ceza gerektiren gezilerden, baskıcı yöntemlerden söz ediyordun. Şimdi ise kuşkularından söz ediyorsun, dedi siyah gözlü adam.

— Bilmiyorum. Hep imparatorluğumuzun parçalanacağından korkuyorum. Buna dayanabilecek miyim? Aslında bunun pek anlamı olmayacağını biliyorum. Varlığım tümüyle buna bağlı. Yalnızca onun için yaşıyorum. Yıllar önce eyaletlerimize yaptığım gezilerde tanıdığım en alt düzeydeki uzay adamına göre ben kendi kaderimin daha az efendisiyim. Bu düşünce uykularımı kaçırıyor. Bizler büyük bir cismin başıyız, ajanlarımız ise gözleridir. Bunu biliyorum, ama sanki bu gövde yavaş yavaş çürüyor gibi geliyor bana. Sanırım bu gövdenin çürümesine yardımcı olmuyoruzdur. Ve korku şiddeti doğurur, değil mi Olryge?

— Bu günlerde çok felsefe kitabı okuyorsun galiba,

dedi Albrand. Diğerleri seslerini çıkarmadılar. Düşünceye dalmışlardı.

— Stello'nun söylediklerinde bir şeyler var, diye söze başladı Fuln ve ellerini soğuk masanın üzerine koydu. Evet bizler efendileriz. Ama gücümüz bütün insan Galaksisini dolaşan birkaç milyon ölümsüzden ve bize sürekli veriler aktaran ve bizden daha az tahrip edilebilecek yapıda olan elektronik bilgisayarlardan alıyoruz. Bunlar olmaksızın bizim gücümüzün de bir anlamı yok. Ama o halde bizler bu makinelere fazla tutsak olmuyor muyuz?

— Bir düş aleminde yaşıyorsun, diye bağırdı Albrand. Makineler yalnızca teklifte bulunurlar, kararları veren biziz. Milyarlarca insan, kendi varlıklarının Makinelerin verdiği kararlara bağlı olduğuna inanıyor. Fakat, senin daha henüz doğmadığın çok eski dönemleri, bu işe ilk başladığımız dönemleri bir düşün. Bu işe başlayan ilk ler, çünkü insanların, insanlardan çok bu mekanize yöneticilerin aldığı kararlara daha kolay uyacağına inanıyorlardı. Betelgeuse'nin Makineleri insan Galaksisin sürekliliğinin sembolüdür ve aslında bu süreklilik bizden başkası da değil.

— Belki de, dedi Fuln. Belki de haklısın. Peki ama kararlarımızı neye göre veriyoruz? Makinelerin bize verdiği verilere göre değil mi? Diyelim ki, bu veriler dikkatli seçiliyor. Ve yine diyelim ki bu Makineler başka biri tarafından kontrol ediliyor. Kimin tarafından? Bizim birimizin tarafından değil mi?

— Bu çok çok eski bir problem, dedi koyu renk gözlü adam yavaşça. Bu sorunun sorulmadığı hiçbir toplantı hatırlamıyorum. Ve çözümü de hâlâ bulunmadı bu problemin. Deneyler, ölümsüzlerin giderek daha kuşkucu olduklarını ve herşeyi öğrenmek istediklerini ortaya koyuyor. Fakat bu imkânsız tabii.

— Kararları kimin verdiği önemli değil, dedi Stello. Biz bir hedefe doğru gidiyoruz. Problem burada.

Hiç kimse bir şey söylemedi.

— Oraya hiçbir zaman ulaşamayacağız, dedi Olryge soğuk bir sesle.

Herkes birbirine baktı ve beklemeye başladı.

— Gerçekten ona ulaşmayı istiyor muyuz? diye sordu siyah gözlü adam. Merkezi yönetim Betelgeuse'nin yakınında kurulduğu ve başına ölümsüzler getirildiği zaman, kesin hedefimiz olarak; tüm insanları ölümsüzlüğe dönüştürmeyi ve uzayın en uzak köyleri de dahil tüm uzayı fethetmeyi, karşımıza koymuştuk. Bu hedef değiştirildi mi?

— Hayır, dedi herkes birlikte.

— Gerçekte istediğimiz bu muydu? Hâlâ aynı şeyi istiyor muyuz. Hâlâ bütün insan soyunun bizim gibi olmasını istiyor muyuz? Ben bundan emin değilim. Bir şeyler olduğunu ve merkezi hükümetin bunu önceden göremediğini düşünüyorum. İnsanlık uzayda dev bir organizma gibi gelişti ve Stello'nun dediği gibi ,her gezegen bir hücre ve başını da Betelgeuse'nin oluşturduğu bir organizma. Ve bizler bir bakıma hedeflerimiz ve amirlerimizle bu organizmayı sağlamaktan memnunuz. Onun çözülmesini ya da daha üst düzeye gelişmesini de istemediğimiz gibi, onun ölmesini de istemiyoruz. Çünkü biz de onunla öleceğiz. Onu mümkün olduğu kadar uzun süre canlı tutmaya çalışıyoruz.

— Tamam, dedi Olryge. Fakat sana hedefimizin neden anında farkedilmediğini de hatırlatmak isterim. Sonuçta bazı ikincil hedeflere öncelikle ulaşmamızın gerektiği çıktı ortaya. Bütün insan türlerine bağışlanacak olan ölümsüzlük, insanlığın geleceği açısından tehlike oluşturacaktır. Bizim öncellerimiz aşırı nüfus artışından, kıtlıktan, savaştan ve bilemediğimiz pek çok şeyden korkmaktaydılar. İnsan Galaksisi tahmin ettiğimiz kadar geniş değil, insanlık da yeteri kadar olgunlaşmış değildi. Şimdi öyle mi?

— Emin olamayız, dedi siyah gözlü adam gülümseyerek. Hiçbir zaman emin olamayız. Tek bildiğimiz fethedilmiş ve keşfedilmiş pek çok sayıda gezegen olduğudur. Ve insanlar yıldızlar arasına yayılmış seyrek bir peçe gibiler. Buna göre, fetihlerimiz, çok sayıda insanı silah altına almadıkça -görevlendirmedikçe- bu fetihler bitmeyecektir.

— İnsanlık olgun değil mi? diye bir kez daha sordu Olryge.

— Bunu daha sonra tartışırız, şu anda bilemeyiz, dedi koyu renkli gözlü adam. Bir kez daha karar verildi ki, Ölümsüzler ölümsüzdür, diğer insanlar ise değildir. Bu düzenlemenin bugünler için mümkün olduğunu pek sanmıyorum. Yeni ölümsüzler toplama sorunu ortaya çıktığında aynı kriterleri kullanmalıyız. Ölümsüzlük sorunu gizli kalmalıdır, hem de çok iyi korunmalıdır. Bu gizi ebediyen saklayabilir miyiz? Başka biri onu ortaya çıkarmadan duyurmak daha mı iyi olacaktır?

— Ne demek istiyorsun? diye sordu Stello.

— Şimdiye kadar ölümsüzlük sırrımızı Drakonian ölçüler pahasına koruduk ve zaman geçtikçe de varlığımız kendiliğinden örtülüp gitti. Fakat bunu daha fazla koruyabilir miyiz? Bundan kuşkuluyum. İnsan Galaksisinin ortasında zamanla bir başka ölümsüzler grubunun çıktığı ve bizim gücümüze meydana okumaya kalktığında ne olacağını bir düşünün.

— Bildiğimiz kadarıyla, insanlık ölecek dedi Fuln.

Duygusuz görünen yüzlerinde bir an korku dolaştı.

— Bu tür krizlerin üstesinden gelebiliriz, dedi Olryge.

— Şimdiye kadar öyleydi, dedi siyah gözlü adam. Ve devam etti. Fakat bu daha ne kadar sürecek?

— Peki ne önerirsin, dedi Albrand.

— Tüm insanlar için ölümsüzlük!

Hiç kimse konuşmadı. Stello bardağını masanın üzeri-

ne koydu. Olryge'nin parmakları sinirli sinirli titremeye başladı.

— Benim oyum hayırdır, dedi Olryge. Henüz böyle bir tehlike görmüyorum.

— Emin misin? diye sordu kara gözlü adam.

— Ona inanmadan önce bunu kendi gözlerimle görmek isterim. Galaksi emniyette. Bütün veriler bunu doğruluyor.

— Verileri makineler sağlıyor. Biraz önce Fuln'un ne söylediğini unuttun mu yoksa?

— Hayal ürünleri onlar.

— Gerçekten emin misin?

— Bizim düşmanımız yok!

— Hem de bir yığın var, Olryge. Sen nerelerdeydin? On Gezegen'den Püritenleri nasıl unutursun?

Olryge güldü.

— Hayaletler. Biz elli yıl önce onları dize getirdik. Artık kuvvetin kimde olduğunu ve tarihin kimden yana olduğunu biliyorlar.

— Elli yıl unutmak için yeterli bir süre. Tartışma artık Olryge. Her zaman bir ölümsüz gibi düşünmekle hata ediyorsun. Bir insanın hayatında on yılın uzun bir zaman olduğunu unutma. Elli yıl ise birçok nesli kapsayabilir. Biz ölümsüzlerin insanlar kadar iyi savunma yapabileceğimize de inanmıyorum. Ne zaman bir dalgalanma olsa ardından başkalarının geldiğine bilmem hiç dikkat ettin mi? Diğer taraftan bizler aldığımız dersleri de unutmamalıyız. Ulcinor eski hegemonya düşünü daha unutmadı. Son zamanlarda yabancılara ait düzenlemelerini sıklaştırdılar. Kimi zaman bizim unutmuş göründüğümüz şeyleri çok iyi hatırlıyorlar. Bir imparatorluğu devirmek çok zaman almayacaktır.

— Bizimkiyle karşılaştırıldığında onların gücü hiç kalır.

— Tamam, doğru, ama yıllar öncesi için geçerli bir

doğru. Bugün için, aradan geçen bu kadar zamana rağmen aynı şeyi söyleyebilir miyiz?

— Onları yine durduracağız.

— Belki de bu sefer kaybedeceğiz.

— Saçma!

— Senden beklediğim buydu zaten Olryge. Ne herşeyi bilenleriz ne de herşeye kadir olanlarız. Yenilebiliriz. Ve ümit ederim ki bu yenilgi bütün İnsan Galaksisine yayılmasın. Tüm insanlığa ölümsüzlük verilmesinden yanayım. Oh, sana karşı kazanmak gibi bir isteğim yok Olryke. Biraz önce Stello'nun ne dediğini hatırla: Yönettiğimiz insanların öldüğünü görmekten korktuğunu söyledi. Sen de aynı şeyi hissedersin. Hepimiz aynı duyguyu paylaşmalıyız. Fakat eğer gitmmeiz gerekirse, onu da yapmalıyız.

— Bırakalım bütün Galaksiyi insanlık yönetsin, dedi Stello. Uzayın bu adasının dış sınırlarına ulaşabilmemiz için yıllar ve yıllar geçmesi gerekir.

— Zaman bize garanti verirse mutlaka ulaşacağız, dedi kara gözlü adam. Belki de bunu başarmak için insanları ölümsüz yapmamız gerekecek. Fakat problemin bu yüzünü şimdi bir kenara bırakalım. Zamanımız olduğuna ben de inanmıyorum. İnsan Galaksisi içinde düşmanlarımız vardır. Hatta belki dışında bile olabilir.

— Anlamadım, dedi Stello, Fuln ve Albrand aynı anda.

— Diyelim ki bütün gayretimize rağmen Püritenler ölümsüzlüğümüzün sırrını öğrendiler. Bu feci olur değil mi? Bütün olanlarımız yatar. Ve On Gezegen'in içinde en zayıf olanı bile en az yüz yıl bize karşı ayakta durabilir. Şimdiye kadar Püritenler ölümsüzlük için en iyi bilineni yaptılar; uzayda yolculuk. Bazı uzay adamlarını ışık hızıyla birkaç aylığına ya da birkaç yıllığına uzaya gönderdiler ve geri döndüklerinde bu kişiler onlarca yılın, bazı zaman da asırların geçmiş olduğunu gördüler. Ve bunlar insanların hayatına öncülük ettiler. Çok kısa süre sonra

onlar da öldüler. Şimdi başka bir amaç peşindeler. Ölümsüzlüğün daha olumlu bir biçimini bulmak. Geçmiş ile gelecek arasındaki sürekliliğe doğru gidiş bizimkine çok benziyor.

— Bunu nereden sağlayacaklar? Laboratuvarları tahrip edilmiş durumda. Bilim adamları ise yanlış izlerin peşindeler.

— Hiç merak ettin mi Stello, şu ölümsüzlük sırrının bu kadar uzun süre bir sır olarak kaldığını? Öyle bir an gelecek ki bu tür sırları daha fazla koruyamayacağız. Bu çok uzun zaman almayacak. Bu zamanla bizimki arasında ne var biliyor musunuz? Uzay, başka hiçbir şey değil. Biz sırrı koruyabiliriz çünkü dünyalar arasında büyük bir uzay engeli var. Ve bizim iznimiz olmaksızın uzayda hiçbir seyahat edemez. İşte bu nedenle Betelgeuse'ye ulaşmak ya da onu terketmek zordur. Zaman zaman bazı söylentiler oluyor, ama uzayla ilgili o kadar çok söylenti vardır ki, bu da zamanla unutulur gider. Fakat bizim müttefikimiz gibi görünse de yine en büyük düşmanımız uzaydır. Bizi, tabii diğer dünyaları da birbirinden yalıtlıyor. Belki Püritenden dışarıdan yardım sözü aldılar ve ümitleri de bundan kaynaklanıyor.

— İnsan Galaksisinin dışından bir yardım mı?

— Evet öyle. Jerg Algan adı sizin için bir şey ifade ediyor mu?

— Hemen hemen hiçbir şey, dedi Stello. Fakat sanırım Püriten mitolojisinde önemli bir faktör.

— Elli yıl önce savaşmaya başladıklarında ondan, onun bilgilerinden yararlandılar, dedi Olryge. Fakat yanlış hatırlamıyorsam, ikiyüz yıl kadar önce öldü.

— Bundan emin olmak isterdim doğrusu, dedi kara gözlü adam. Püritenler hareketlenmişler, çünkü Algan'ın geri döndüğünü söylüyorlar.

— Saçma söylentilere kendilerini inandırmak istiyorlar anlaşılan, dedi Olryge.

— Belki de, dedi kara gözlü adam. Fakat Jerg Algan birkaç gün önce Betelgeuse'de görülmüş.

— Söylentilere çok önem veriyorsun. Tam bir hayalcisin Nogaro dedi Olryge.

Nogaro'nun siyah gözleri bu gizli yeraltı odasının gri duvarlarını taradı. Duvarlara bazı önemli kişilerin isimleri kazılmıştı. Sanki İnsan Galaksisinin geçmiş tarihi bu duvarlarda yazılıydı. Tüm ölümsüzlerin başarıları, geçmişi okunabilirdi burada. Ama Ölümsüzlerin geleceğinin olduğuna inanmak oldukça zordu.

— Beni inandırmaya çalışmalısın, Olryge, dedi Nogaro.

* * *

Betelgeuse, Jerg Algan uzayın donmuş bir akşamında buraya geldi. Büyük cam bir duvarın karşısında durdu. Burada birtakım matematik semboller işlenmişti. Camın arkasında ise gözlerini açıp kapayan dev bilgisayarlar duruyordu. Yönetici Sarayı'nın tam ortasındaydı. Başının tam üzerinde Betelgeuse'nin İnsan Galaksisini yönetmesinin sembolü olan büyük kırmızı bir küre asılıydı.

Oda boştu. İlk geldiğinde burası yüzlerce dünyadan gelmiş pek çok kişi ile tıklım tıklımdı. Fakat bu onun Betelgeuse'ye ikinci yolculuğuydu ve Efendiler onu problemin tam ortasına yollamışlardı.

Gece bastırmıştı. Fakat dış bronz kapılar kapanmasına rağmen bu oda yine de bomboştu.

Detektörler Jerg Algan'ın orada olduğunu tespit etmişlerdi ve Makineler savunma planlarını hazırlamışlardı. Ama Algan'ın tüm bunlara pek aldırdığı yoktu. Yere baktı ve kaplamaları inceledi. Yönetim Sarayı'nın yapılmasından bu yana çok zaman geçmesine rağmen, hiç kimsenin zemindeki siyah ve beyaz taşlarla ilgilenmemiş olması çok garipti.

Bu altmışdört büyük karesi olan bir satranç tahtasıydı.

Her karede birtakım şekiller vardı, fakat bunlar pek farkedilebilecek cinsten değildi. Üzerinden insanlar geçtikçe de silinmişti.

Algan onları çözmeye falan da kalkmadı. Daha önceki gelişinde onları iyice incelemişti. Onu endişelendiren bir başka şeydi! Nefret ve zafer; kafasında birbirini itip duran iki olgu. Başka bir şey daha vardı: Bağlılık.

Betelgeuse'ye ilk yolculuğu sırasında, kenti çeviren parklardan birinin sonundaki boş bir alana gelmişti. Gözlerinde hâlâ Galaksinin ortasında gördüğü insan kentlerinin en büyüğünü görmenin ışıkları vardı. Yıldızların derinliklerinde görmüş olduğu siyah büyük kalelerle karşılaştırdığında Betelgeuse'nin insan dehasının en büyük başarısı olduğunu gördü. Buraya gelen Yönetim gemileri de Galaksinin en iyilerindendi.

Algan rahatladı. İki yüzyıllık deneyimi ona korkusuzca uzaya gitmeyi öğretmişti. Ciğerlerini temiz havayla doldurdu. Çimenlerin kokusunu ciğerlerine çekti, sonra ayağa kalktı ve ağaçların arasından geçerek kente doğru yollandı.

Bir insan gibi görünüyordu. Oysa artık tam bir insan sayılmazdı. Efendiler, yıllar önce insanı yaratmışlar, onu değiştirmişler ve bir anlamda da onu geliştirmişlerdi. Kalp atışları bir insanınkinden daha yavaştı. Bu nedenle daha az yoruluyordu. Metabolizmasını değiştirip, güç koşullar altında uzun süre yaşayabilirdi. Bir yarasının çabucak iyileşmesini de sağlayabilirdi. Mikroplara ve bakterilere karşı bağışıklığı vardı. Ölüm bile onu etkileyemezdi. Çünkü o ölümsüzdü artık...

Ağaçların arasından kentin kubbelerini ve bunların kırmızı güneşin altında pembe ışıltısını gördü. Gökyüzünde zaman zaman uzay gemileri gidip geliyor ya da komşu yıldız limanlarından yeni gemiler kalkıyordu. Onların biçimleri de tümüyle değişmişti. Bunların gücü de artmış olabilirdi, ama Algan buna pek şaşırmıyordu. Asıl

sürpriz Betelgeuse'nin kendisinde ve onun içerdiği her şeydeydi.

Tümüyle zaman içinde yol almıştı. İnsan Galaksisinden ayrılmasından o zamana kadar ikiyüz yıl geçmişti. Eğer ince zaman hesapları gözönüne alınırsa; Dünya'da iki yüzyıl ve Betelgeuse'de iki yüzyıl geçirmişti. Fakat ışık hızında gidebilen gemiler bulunduğundan beri bütün insanlar uzayda yolculuk yapabiliyorlardı artık.

Buna rağmen Betelgeuse'ye ancak birkaç kişi ulaşabilmişti... İnsan ölçülerine göre Betelgeuse zamanın dışında kalıyordu.

Algan baş parkın içinde yavaş yavaş yürüyordu. Herhangi bir kimsenin kendisiyle ilgilenip ilgilenmediğine de bakamıyordu. Onun tanınması hoş olmazdı aslında. Bunu Efendiler kararlaştırmıştı. Bu nedenle de Glania'dan ayrıldığında giydiği aynı elbiselerini giyiyordu. Tanınması için küçük bir ihtimal vardı.

Parktaki garip bitkilere baktı. Bunlar yeşil yapraklıydılar. İki yüzyıldır hemen hemen hiç ağaç görmemişti. Betelgeuse'nin kurucularının Dünya'da doğmuş olduklarını hatırladı.

Dark'ı hatırlamaya çalıştı. Dünya'nın ovalarını, okyanuslarını, ormanlarını, arkadaşlarını, kirli sokaklarını, sıcak bir günün yakıcılığını ve bir kış gecesinin buzlu soluğunu hatırlamaya çalıştı.

Tüm bunların hepsi bitmişti, yoktu artık.

«Bir zamanlar tüm bunların varolduğuna inanmak çok zor,» diye düşündü. *«Düşleri...»*

Ayaklarının altındaki kum gıcırdıyordu. Bu sinir bozucu ses hiç değişmemişti. Bu ses ona Dünya'da, çöllerdeki avını ve sahildeki uzun bekleyişlerini hatırlatmıştı. İki yüzyılda toprak hiç değişmemişti. Hangi gezegende olursa olsun hep aynıydı. Fakat o, Jerg Algan değişmişti...

Dark ve Dünya, Ulcinor ve Püritenler, ayaklarının altındaki kumların ıslak seslerinin yarattığı karanlık sisin

altında kalmıştı. Bir keresinde tekrar insanları görmek, Dark'ın sokaklarında yürümek ya da Ulcinor'da maskeli dolaşmak istemişti.

Bunu yapmıştı da. Galakside bir noktadan bir diğerine dolaşıp durmuştu. Fakat bunlar bir geziden çok bir inceleme olduğundan ötürü hiç zevk vermemişti ona.

Dark uzayın ucundaki bir fare deliğinden ve Ulcinor' da bir ayı ininden başka bir şey gibi gelmemişti ona. İki yüzyıl içinde dünyalar ve kentler pek çok değişmişti. Fakat hangi noktada değiştiklerini pek de anlayamıyordu, çünkü kendisi çok değişmişti.

O şimdi, biliyordu ki, bir uzay adamıydı. Onun şehirleri gökyüzünde parlayan yıldızlardı artık. Evlerin sıkıcı bir atmosfer okyanusunun altında kuran insanlara acıyordu. Ulcinor'da kaldığı sıralarda adının On Gezegen'in satıcıları tarafından sembolik olarak kullanıldığını duymuştu, ama bunun neden böyle olduğunu da pek merak etmemişti doğrusu. İnsanların problemleri onu ilgilendirmiyordu artık. O bir uzay adamıydı ve bundan da gurur duyuyordu. Sıradan bir arstronot değil gerçek bir uzay adamıydı. Yıldızlardan oluşan satranç tahtasının bir noktasından diğer noktasına kolaylıkla atlıyor ve kralın rakibini; Betelgeuse'yi mat etmek için en zor problemleri çözmeye çalışıyordu.

O, aslında böyle olmaktan gurur da duyuyordu, yıldızların satranç tahtasında bir piyondu. Galaksiyi yöneten siyah şahın bir piyonu. Diğer tarafın piyonu olduğu dönemleri artık güçlükle hatırlayabiliyordu. Çok zaman önceydi, çok karmaşık, çok gerçek dışıydı.

O zamanlar o bir insandı.

Şimdiyse bir robot.

Ağaç dallarının arasından kentin kubbelerinin ışıkları sızıyordu. Fakat merkezi Yönetim Sarayı'nın yoğun ışığı onları silip geçiyordu. Algan hiç kimseyle karşılaşmadan parkın öteki yakasına geçti. Birden kendini kentin içinde

buldu. Yıllar sonra tekrar insanlarla karşı karşıyaydı. Onları yüzlerinde mutluluk, korku, endişe, üzüntü ile sokaklarda koşuştururken gördü tekrar. Hepsi kalbini acıma duygusuyla doldurdu.

İşte bunların, böylesine koşuşturan insanların robotlardan ne farkı var, diye düşündü Algan. Bu kadar zaman içinde bunca değişen şeye karşılık değişmeden kalan buydu.

* * *

İnsanlar tarafından farkedilmemesi gerekiyordu. Kalabalığa karıştı. Yönetim Sarayı'na yaklaşmıştı. Yol boyunca büyük apartmanlar yapılmıştı.

Yönetim Sarayı'nın önündeki alan şaşılacak kadar büyüktü. Biraz ileride Yıldız Limanı görülüyordu. Araçlarını gökyüzüne dikmiş, uzay gemilerinin gidiş gelişlerini kontrol ediyordu. Yolun biraz ilerisinde ise garip heykel parçaları vardı; soyut olanlar, insanın evrendeki aklını temsil eden ışık ve eğriler, renkli, karmaşık, matematiksel yapılar... Betelgeuse sarayına giden yolun üzerinde insanın evrende fethettiği yerleri sembolize dn bazı oymalar gördü.

Büyük kapıdan geçerken bilinçsiz olarak gözlerini kapadı, bunu kristal kubbenin üzerinde sallanmakta olan ve Betelgeuse'yi temsil eden büyük ateş küresi ile karşı karşıya geldiğinde yapmıştı.

Gülümsedi. İnsanlar daha uzun süre Galaksiyi idare edeceklerini sanıyorlar, diye düşündü. Geleceğin zaferine kendilerini alıştırmışlardı şimdiden.

Yürüyen merdivenler büyük holün girişinde durdu. Algan büyük siyah-beyaz tuğlalardan yapılmış bir yere girdi. Karşısında ziyaretçileri makineden ayıran kristal duvarı gördü.

Büyük holdeki herşey ziyaretçileri etkileyecek biçimde

düzenlenmişti. Saray, merkezi hükümet Betelgeuse'nin çevresinde dönmekte olan gezegenlerden üçüncüsüne yerleştiği zamandan çok önceleri, yüzyıllar önce yapılmıştı. O zamandan beri, insan Galaksisinin arşivlerinin biriktirildiği ve sonsuz verileri sunan makinelerin bulunduğu yer olarak kullanılıyordu.

Burayı görmeye galaksinin her bir yerinden pek çok ziyaretçi geliyordu. Bunların arasında; uzak bölgelerden gelen barbarlar, eski dünyalardan bilginler, astronotlar, savunmakla yükümlü oldukları bu önemli yeri tanımaya gelen Betelgeuse'i askerler, mimarlar, ücretli askerler, tüccarlar, her türden ve renkten bir yığın insan... İnsanlar büyük bir ilgiyle izledikleri Makineye sorular soruyorlar ve onun vereceği cevapları beklerken büyük bir saygıyla sessiz duruyorlardı.

Makinenin yarattığı mucize şuydu ki, o herkesi tanıyor, herşeyi biliyor ve her soruya cevap verebiliyordu. Bu gerçek bir mucizeydi! İmparatorluğu yöneten ve yanılmaz bir güçtü.

Tarihçiler çok eski zamanlarda insanların karar vermelerine yardım eden Makinelerden söz ediyorlardı. Betelgeuse Makinesi, hafızaya yardımcı olması amacıyla insanların başardıkları bir dizi icadın mantıksal bir sonucuydu. Fakat, diye devam ediyordu tarihçiler, bu Makineler insana yardım etmekten çok onların yerine geçmeye başladılar. Bunu da, başka insanlardan emir almak istemeyen insanlar gönüllü olarak kabul ettiler.

Kristal duvarın arkasından Makinenin yalnızca bir bölümü görülüyordu ki bu da holü ikiye bölmüştü.

Turistlerin bazıları, gördükleri dev hafıza tüplerine, hafıza bankalarına, dönen silindirlere, ekranlara ve bakır kablolara bakarak tüm Makinenin bundan ibaret olduğunu düşündüler. Diğer bazıları daha bilgili olanlar ise, gördüklerinden daha çok bölmelerin olduğunu düşündüler. Öyle ki bunun tamamının sarayın büyük holünde bir baş-

ka odada bulunduğunu ve onun kararlarının insanların gözünden uzak bölmelerde, yeraltında bağlandığını düşündüler.

Algan siyah-beyaz karelerin üzerinde yürüyerek ve omuzuyla kendine yol açarak ilerlemeye başladı. Kristal duvara geldiğinde, Makineye sorular sorulan hücreleri gördü. Bunlar bütün Galaksıde en ünlü olanlardı. Buraya çocuklar bile gelip Makineye sorular soruyorlar ve cevabını alıp gidiyorlardı. Bu herkes için bir düş haline gelmişti artık. Ancak bu düşe erişemeden ölenler de vardı. Gezegenlerden milyarlarca insanın Betelgeuse'ye gelip Makine' yi görmeleri nedeniyle Yönetim Sarayı onun büyülü havasını korumak için ayrı bir çaba göstermekteydi.

Hücreler kristal duvar içine gömülüydü. Aynaya benzer yüzeyleri olan bu hücrelerden yüzlerce vardı. Algan birine girdi. Görüntüsüyle karşı karşıya geldiğinde gözlerinin içine baktı. Makine'nin parolası şöyleydi: «Cevabı kendi içinde aramalısın.»

Dünya'nın bütün sesleri duyulmaz oldu. Bu ışıklı boşlukta kendi görüntüsüyle yalnızdı. Uzun, ince, kemikli yüzüne ve parlak, soğuk gözlerine baktı. Daha önce hiç kendini böyle görmemişti. Daha önce soluğunu da böyle hissetmemişti hiç. Dudaklarını ıslattı ve konuşmaya başladı. Fakat sonra durdu ve Makinenin kendisine soru sormasını bekledi. Birdenbire orada bir makine olmadığını, daha önce de hiç olmadığını ve onun görüntüsünden başka hiçbir şeyin orada bulunmadığını anladı. Yalnızca onun görüntüsü cevap verecekti.

Bir insanın reaksiyonunun ne olacağını görecekti.

— Peki, neyi bilmek istiyorsun? diye sordu Makine.

Ses düz ve ton değişikliği olmayan bir sesti.

Algan düşündü. Sıradan bir soru sormaya karar verdi, milyonlarca insanın sorduğu türden bir soru.

— Hangi engeli yenmem gerekir? diye sordu.

— Yalnızlığı, dedi Makine tereddüt etmeksizin.

Bu, acaba bu tür sorulara verilen sıradan yanıtlardan mıydı? Yoksa Algan'ın durumuna en uygun cevap mı verilmişti?

— Benim adım Jerg Algan, beni tanıyor musun? diye sordu bu kez.

Bir an bir duraksama oldu.

— Evet, dedi Makine bir süre sonra. Dünya'da doğdun. Şu anda burada olmaman gerekirdi.

— Haklısın. Peki benim nereden geldiğimi söyleyebilir misin?

Bu sorunun Betelgeuse'de karışıklık ve korku yaratacağını biliyordu.

— Hayır. Bilmiyorum. Bir dakika bekle. Kontrol edeceğim .

— Üzülme. Yalnızca nereye gideceğimi bil yeter, dedi.

Aynaya benzer duvardaki görüntüsüne gülümsedi ve gözden kayboldu.

* * *

İkinci kez Makinenin önündeydi. Fakat Makine uykuda gibi görünüyordu. Kristal bölme hemen hemen tümüyle karanlıktı. Yalnızca bir iki tüpten ışık geliyordu. Camın yüzeyine kazınmış olan matematiksel işaretler hafifçe ışıldıyordu.

İçinde nefret ve zafer duygusu birbiriyle mücadele ediyordu. Hiç acele etmeksizin Makine'nin hücrelerinden birine doğru yürüdü.

— İKİYÜZ yıl, dedi Stello.

— Evet, ikiyüz yıl, diye tekrarladı Nogaro.

Yüzü sertleşmişti. Ellerini masaya koydu ve yedi adama teker teker baktı.

— Ölümsüz olmalı, dedi Stello.

— Sanırım haklısın, dedi Nogaro.

Sessizlik. Birden bir korku doldu içlerine. Hiçbir uyarı yapmadan ikiyüz yıl sonra uzaydan çıkıp gelen bir yabancıya, ölümsüz bir yabancıya karşı duyulan bir korkuydu bu.

— Uzayda uzun bir yolculuğa çıkmamış mıydı? diye sordu Albrand. Işık hızına yakın bir hızla uzayda harcanan birkaç yıl, belki de...

— Hayır, dedi Nogaro. Makine bu konu hakkında pozitif verdi. Algan Glania bölgesinden yaklaşık ikiyüz yıl önce kaybolmuş.

— Bir daha hiç görünmemiş mi?

— Hiçbir zaman. Elli yıl kadar önce Ulcinor halkından bazıları onu gördüklerini söylemişler. Fakat bu hiçbir zaman kesinlik kazanmadı.

— Püritenler, onu, gerektiği zaman kullanabilmek için kış uykusuna yatırmış olmasınlar?

Nogaro başını salladı.

— Peki Betelgeuse'ye nasıl gelmiş, diye sordu Nogaro'dan bile yaşlı olan biri. Makine biliyor mu?

— Hayır, dedi Nogaro. Bütün bildiği bir uzay gemisiyle gelmediği. En azından bizim bildiklerimizden biriyle gelmediği. Yani, insan yapımı uzay gemileriyle demek istiyorum.

Tekrar sustular. Asırlardır başardıkları her şey sanki

buhar olup uçuyordu. Hayatlarında ilk kez gelecekten endişe duyuyorlar ve olabileceklerden korkuyorlardı.

— Dış yardım, dedi Olryge. Gözleri ateş saçıyordu. Sanki hemen gerekiyormuş gibi söz ediyorsunuz bundan.

— Tek mantıki çözüm bu, dedi Nogaro soğuk bir sesle. İçinizde Jerg Algan'ı tek tanıyan kişi benim. İkiyüz yıl öncesinde de garip bir adamdı. Bütün bu geçen zamandan sonra, onun hâlâ bir insan olup olmadığını merak ediyorum doğrusu.

Dönüp diğerlerine baktı. Yüzünde merak ifadesinden çok tüm olanları bilen birinin düşünceli ifadesi vardı. Algan'ın neden gittiğini biliyordu, onun başarılarının nedenini de. Galaksinin ortasında ne bulmuştu?

— Ne biliyorsan bize anlat Nogaro, dedi Stello.

Nogaro dönüp onlara baktı. *«Onlara anlatsam mı acaba?»* diye düşünmeye başladı. *«Onlara ikiyüz yıl önce tüm insan Galaksisini tehlikeye atmak için kendi inisiyatifimi kullandığımı anlatmalı mıyım? Onlara Galaksinin huzurundan da daha önemli problemler vardı, o nedenle de haklı olduğumdan emin olduğumu anlatsam mı acaba? Yoksa, hiçbir şey söylemeyeyim de, bırakayım teoriden teoriye dolaşıp dursunlar mı? Makine biliyor mu acaba?»*

Fakat konuşsun mu yoksa sussun mu diye düşünürken, Galaksinin geleceğinde hiçbir şeyin değişmeyeceğini düşündü. Onun yapması gerekeni başka biri yapmalıydı. Jerg Algan'ın ne keşfettiği ve onun kimin için çalıştığı bir başka hikâyeydi.

— Onun ölümsüzlük sırrını Püritenlere verdiğini mi düşünüyorsun? diye sordu Stello.

— Bilmiyorum, dedi Nogaro. Yüzündeki yorgunluk izleri şimdi daha belirgindi. İyi bir hayat geçirmişti bu geçen yıllar süresince; sorular sorarak, kararlar vererek ve öğrenerek. Sonra bir yorgunluk çökmüştü üstüne, gri,

koyu bir yorgunluk. Eğer dünya aynı, barışçı, sakin kalsaydı, o yine iyi olacaktı.

İçinde bir tür dehşet, terör gelişmeye başladı. *«Şu ihtiyar ben miyim?»* diye düşündü. *«İnsanları hareketsizliğe mahkûm eden bizler miyiz? Bizler miyiz, Galaksiyi Galaksiyi durgunluğa iten?»*

— Bilmiyorum, diye tekrarladı. Bunun en küçük bir önemi yok şimdi, bunu göremiyor musunuz? Bir süre önce sizin dikkatinizi Püritenler üzerine çekmeye çalışmıştım. Ama artık onların hareketlenmelerinin önemi olmadığını göremiyor musunuz? Gemilerimizin kullanışsız olduğunu? Anlamıyor musunuz? Ölümsüz olan bir başka ırk, bir başka uygarlık kapımıza dayanmış ve bizler farkında bile olmadan uzayda dolaşabiliyorlar...

Belki de bu bizim için iyi olacak. Şimdi anlıyor musunuz, neden tüm insanlar için ölümsüzlüğü savunduğumu?

— Ben oyumda direniyorum, dedi Olryge. Bizim gücümüz büyük, henüz saldırıya da uğramadığımıza göre burada hâlâ güvenlikte sayılırız.

— Ben savaşı düşünmüyorum, Olryge, dedi Nogaro. Rekabetin diğer biçimleri de vardır.

— Bu Jerg Algan kimdi? diye sordu Voltan kalın sesiyle.

— İkiyüz yıl önce, belki daha da az, diye söze başladı Nogaro. Ben henüz Konsey üyesi değilken ve henüz Betelgeuse'de bile değilken Jerg Algan ile karşılaştım. Betelgeuse'nin en uzak gezegenlerdeki milyonlarca ölümsüzlerinden biri, bir elçiydim o zamanlar. Görevim Betelgeuse'nin oralarda gözü, kulağı olmaktı. Karşılaşmamızdan kısa süre sonra ortadan kayboldu Jerg. Onunla ortak arkadaşlığımız vardı. Otuzüç yaşlarındaydı ve o zamana kadarki hayatının tümünü Dünya'da geçirmişti. Tam o sıralarda, yani onunla karşılaştığım sıralarda, Dark limanında ücretli asker olara kalınmıştı. Onu ilk kez bizi Ulcinor'a götüren gemide gördüm. Onun durumu beni etkiledi. Çok

enerjik ,inatçı, kültürlü biriydi. Zekiydi de ,ama hayatından hoşnut değildi. Onun bizlerden biri gibi olabileceğini düşündüm. Geçmişi geleceğinden daha önemli olan eski gezegenlere ait biri olduğu için Betelgeuse'den nefret ediyordu. Anlıyorsunuz değil mi? Onun için Betelgeuse adı zulüm ile eşdeğerdi.

O sıralarda hazırladığım bir plan için birini arıyordum. Algan'ın güven mektubuna baktım ve onu uygun buldum. O zaman da bugünkü problemlerin aynısı vardı, ama koşullar daha değişikti. Başka bir uygarlığın izlerini arıyorduk. Galaksinin merkezinde bu konuda ilginç olduğunu tahmin ettiğimiz bir bölge ile ilgili veriler vardı elimizde .Oraya bir gezi düzenlemeyi planladım ama Ulcinor' daki Püritenlerin gözü bizim üzerimizdeydi. Çünkü onları mali yönden silip yok edeceğimizden korkuyorlardı. Bizim için eksik olan bilgiler onlarda mevcuttu. İşleri öyle düzenledim ki, Jerg Algan'ı her iki tarafın yolladığı sanılacaktı. Böylece On Gezegen'in ve Ulcinor'un tüccarları da onu destekleyeceklerdi.

Galaksinin merkezine pek çok gezi düzenlemiştik ama hepsi başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Birkaçı da ortadan kaybolup gitti. Bunun üzerine de pek çok söylenti çıktı. Tüm bunlara bir son vermenin zamanı gelmişti.

Fakat dediğim gibi ben bir elçiydim ve Jerg Algan'ı böyle bir gezi için her yönüyle görevlendirmek için yetkili değildim. Bunu yapabilmek için Konseyin ve Makinenin onayını almam gerekiyordu, ama bu çok zaman alacaktı. Bunun üzerine Algan'ın bir gemiyi çalmasını kararlaştırdım. Yıldız Limanı yetkililerinin ben ne dersem onu yapacaklarını biliyordum, bu nedenle Ulcinor'a indiğimde hazırlıklara başladım.

Bir gece Jerg Algan kaldığı kamarasından çıktı, bir teknisyene vurdu, bir roketi çaldı ve gezegenden ayrıldı. Onun önce Glania'ya gideceğini biliyordum; çünkü ona verdiğim bir izin ucunu orada yakalayabilecekti. Oraya

gitti ve ortadan kayboldu. Galaksinin orta bölgelerinin sınırındaydı ortadan kaybolduğunda.

— Hangi koşullar altında? diye sordu Stello.

— Hiç kimse bilmiyor, dedi Nogaro. Hayır, Galaksinin bu yakasında kimse bilmiyor. Glania'ya indiğinde gemisini kaybetmiş, gezegenin Yıldız Limanı'na kadar yürüyerek gitmiş, daha sonra da Yıldız Limanı'nın kumandanı ile görüşmüş. Ama kumandanın özel dairesinden çıktığı da görülmemiş. Ya da öyle biçimde ayrıldı ki kimse göremedi.

— Kumandan onunla yaptığı görüşme hakkında ne diyor? diye sordu Olryge.

— Hiçbir şey. İntihara kalkıştı. Bir mahkûmun kaçmasına izin verdiği için suçlu olduğunu düşünmüş. Bir düşünün: Ne gemisi, ne yiyeceği ne de özel bir bilgisi olan biri birden ortadan yok oluyor. Ve kaybolup gidiyor, en küçük bir iz bırakmaksızın.

— Glania'nın karanlık köşelerinden birinde öldürülmüş olamaz mı? dedi Albrand.

— Hayır, dedi Nogaro. Bir süre sonra bir soruşturma yaptım. Gezegende ondan en küçük bir iz bulamadım. Yalnızca içinde zotl olan bir bardak üzerinde parmak izlerini bulduk.

— Bardak neredeydi?

— Kumandanın ofisinde. Görevliler onu intihar olayından sonra orada bulmuşlar. Ve incelediklerinde parmak izlerinin Jerg Algan adında birine ait olduğunu saptamışlar. Fakat bunun üstünde durmamışlar. Bu nedenle ben epey geç öğrendim bunu.

— Zotl mu? dedi Fuln. Kumandan uyuşturucu madde etkisi altındaymış. Algan'ı bunu anladığı için öldürmüş olmasın.

— Hayır. O dönemlerde zotl içmek yasalara aykırı bir davranış değildi. Bu birbuçuk yüzyıl kadar önce yasak-

landı. On Gezegen'in ekonomik gücünü kontrol altında tutmaya mecbur olduğumuz için bunu yasaklamıştık.

— Garip bir hikâye, dedi Voltan. Bu kadar tuhaf hikâyeleri de hiç sevmem, çünkü arkasından iyi bir şeyler çıkmaz. Fakat bu anlattıklarının ne önemi var? Olmayacak bir şeyden mi endişeleniyoruz yoksa? Ölümsüz bile olsa tek bir kişinin insan Galaksisini tehlikeye sokabileceğine inanmıyorum. Bugünlerde yok böyle şeyler. Olamaz. Eskiden olsa evet. Çok tehlikeli adamlar gördüm. Ama bugün için geçerli değil bunlar.

— Seni ne inandırıp da endişelendirebilir acaba? diye bağırdı Nogaro. Çok yaşlandın artık. Hepimiz yaşlandık. Bundan sonra bizi hiçbir şey korkutamaz. Artık tehlikeye de inanmıyoruz.

«Ne olacaksa olsun», diye düşündü Nogaro. *«Biz elimizden geleni yaptık. Bundan sonra insanlar yapsın artık gerekenleri.»* Sonra Algan'ı düşünmeye başladı. Bir adam kayboluyor, sonra ölümsüzlerin arasına karışıyor. Başka ne oluyor acaba? Yoksa hayatın merkezi, Galaksinin merkezinde miydi?

—Ekleyecek başka bir şeyim yok, dedi. Bütün insanları ölümsüz yapacak olan planımız olabildiğince çabuk işleme koymanızı istiyorum sizden. Umarım çok geç kalmamışızdır.

Hepsinin yüzüne teker teker baktı. Yüzlerde korku, endişe, yorgunluk, can sıkıntısı okunuyordu.

— Benim cevabımı biliyorsunuz, dedi Olryge.

— Yapamam, dedi Stello.

— Zamanının geldiğine inanmıyorum, dedi Albrand.

— Hayır, dedi Fuln.

— Hayır, dedi Aldeb, Voltan ve Luran koro halinde, birlikte. Bunlar kendi hatıralarına gömülmüş, çok az konuşan insanlardı.

— Belki de siz haklısınız, dedi Nogaro. Doğrusu böyle olmasını dilerim. Umarım hata yapmıyorsunuzdur.

— Biz de öyle ümit ediyoruz, dedi diğerleri.

— Tartışma bitti mi? Toplantıyı kapatalım mı? diye sordu Olryge.

— Aslında, senin vermiş olduğun kararda direnmek belki de daha iyi olacaktı, dedi Nogaro. Daha kötüsünü de yapabilirdin.

Albrand hareketlendi:

— Belki de bu adamı, bu Jerg Algan'ı aramamız gerekirdi, dedi.

— Bizim yakalayabileceğimiz bir yerde değil, dedi Nogaro.

— Ya makine?

— Makine hiçbir şey bilmiyor. İnsan Galaksisinin dışında neyin olduğu merakının beni yiyip bitirmediğini mi sanıyorsunuz.

— Meseleyi böyle alma Nogaro, dedi Voltan. Herşeyden önce bizi bugün tehdit eden tehlikeyi başımıza saran da sen değil misin?

— Evet, çünkü o zaman öyle yapılması gerekiyordu.

— Bu değil önemli olan.

— Hiçbir şey farketmez, dedi Olryge. Oylama bitti çünkü.

Voltan ona döndü.

— O kadar aceleci olma, Olryge. Önünde sonsuzluk uzanıyor. Nogaro'ya bir iki soru daha sormak istiyorum.

— Dinliyorum, dedi Nogaro.

— Biraz önce anlattığın hikâyeler neydi?

— Onları burada anlatıp anlatmamak konusunda kararsızdım. Herşeyden önce bunlar hikâye işte.

— Peki öyle kabul edelim.

— Bir kere bunlar bizim sınırımızdaki bir imparatorluğu dev kaleleri anlatıyor, ama onları hiç görmedik şimdiye kadar. Efendilerden söz ediyor ama şimdiye kadar hiç gelmediler. Bir satranç tahtasından söz ediliyor, aynı zamanda dünyaların orijini anlatılıyor, fakat, dedim ya,

tüm bunlar hikâye. Uzun süre bunları büyük bir ilgiyle dinledim, bir kısmına inandım da. Fakat orada anlatılanların hiçbiri olmadı, hiç kimse gelmedi.

— Yani, dedi Voltan. Sen bunlara hiçbir şey diyorsun; ölümsüzlüğe de?

— Bunlarda insanlardan önce ne olduğu anlatılır ve ondan sonra ne olacağı da, dedi Nogaro. Bunlar lanetlenmişlerdi. Ve yine bu hikâyelerde, Galaksinin merkezinde bizim kimlerle karşılaşabileceğimiz de anlatılır.

— Kimlerle? diye sordu Olryge.

— İnsanları yaratanlar, dedi Nogaro. Güneşten saraylarına oturmuş oradan Galaksiyi yöneten, yıldızların Efendileri. İşte Jerg Algan'ı onların bulunduğu yere yollamıştım ben. Ve geri döndüğü zaman, bu kez onun oradakiler tarafından gönderildiğinden emin olabilirsiniz.

* * *

— Ben kimim? diye sordu.

— Jerg Algan, dedi Makine.

— Tamam, dedi Algan.

Parlak bir bölmede yansımış olan görüntüsüne bakıyordu. Ellerinin titremesine engel olamıyordu. Arayışının sonuna yaklaşmıştı artık. Yıldızlar ve Efendileri, uzay ve zaman, onu buraya, Betelgeuse'nin içine, tüm insanlığın tarihinin yönlendirildiği yer olan bu saraya kadar getirmişlerdi. Şimdi tüm insanların tüm ümitlerini kendinde toplayan Makine ile karşı karşıyaydı.

Çok uzun bir arayış olmuştu. Ve sonra da birdenbire -Makinenin de dediği gibi- yapayalnız kalıvermişti. Çok çok uzun yıllar geçmişti. Kendi başına zamanı aşmayı başarmış ve uzayı tek başına dolaşmıştı.

Kendi kendine Makinenin ne olacağını düşündü. Betelgeuse'deki bu saray, bu kocaman alanlar ,uçaklar ne olacaktı?

— Bana başka bir soru sormak ister misin? diye sordu Makine.

Hemen cevap vermedi. Görüntüsüne baktı ve uzun bir arayıştan sonra nihayet kendi kimliğini bulduğunu anladı. İşte bu derin bakışlı, ince yüzlü kişi kendisiydi. Bir an Makinenin kendisini güzel bulup bulmadığını düşündü.

Sonra ona sordu:

— Senin efendilerin, sahiplerin kim Makine?

Bu soru bir an havada asılı kaldı sanki. Sorarken onun dudaklarını yakmıştı adeta ama sormadan da edememişti.

— İnsanlar, Algan dedi Makine.

«Bir Makine doğru söyleyebilir mi?» diye merak etti. *«Yalan söyler mi?»* Bunun cevabı otomatik olarak geldi. *«İnsanlar yalan söyler.»*

— Hayır, dedi Algan görüntüsüne.

Görüntü hiç kımıldamadı.

— Beni dinle Makine; sana gerçeği anlatmamı ister misin? Sen bir hiçsin. Sen bir dekordan başka hiçbir şey değilsin. Sonunda bunu kabul etmek zorundasın. Senin Efendilerini görmek istiyorum Makine. Onlara böyle söyle.

— Sana cevap veremem, dedi Makine.

Onun sesi hâlâ düz ve ifadesizdi. Algan, bir Makineye sorular sorup onu yanıltmaya çalışmanın ilginç bir deney olacağını düşündü. Fakat, insanlardan farklı olarak, bir Makine nasıl yalan söyleneceğini bilirdi. Ve onu yalan tespit cihazından da geçiremezdiniz.

— Beni dinle Makine, dedi. Bana cevap versen iyi olur.

Aynadaki soğuk yüzüne baktı. Bir kımıldama olmuştu, Makineye bir şey yapamazdı. En azından bu şekilde yapamazdı.

— Sana cevap veremem, dedi Makine.

— Efendilerine bir mesajım var Makine. Onlara ilet, Onlarla konuşmak istediğimi söyle. Galaksinin ortasın-

dan geldiğimi ve Nogaro tarafından gönderildiğimi söyle. Eğer bu ismi hatırlarsa tabii.

— Benim efendilerim insanlar, diye tekrarladı Makine.

«Farzet ki bu Makine gerçeği söylüyor,» diye düşündü. *«Öylesine yapıldı ki kimin ona emirleri verdiğini, onu kimin yönlendirdiğini blemiyor.»* Kendisi de bilmiyor ya. Efendiler onun kim tarafından, neden gönderildiğiyle ilgilenmediler bile.

Ya onu görmeyi ve sonuna kadar dinlemeyi reddederlerse?

— Sana bir soru soracağım Makine.

— Dinliyorum.

— Buraya, bu gezegene nasıl geldim?

— Bilmiyorum. Bekle, kontrol edip söyleyeyim.

Algan birkaç saniye bekledi.

— Biraz önce de aynı soruyu sordun bana. Neden bilmek istiyorsun bunu? diye sordu Makine.

— Yalnızca, sana, herşeyi bilmediğini göstermek istiyorum.

Bu söylediğini Makinenin mekanik beyninin anlayıp anlayamayacağını düşündü.

— Hiçbir mekanizma, hiçbir şey, herşeyi bilemez dedi Makine. Onların işlevi herşeyi bilmek değildir. Hatırlamaktır. Öğrenmektir. Ben sana bir soru sormalıyım. Bu gezegene nasıl geldin?

— Altmışdört kare vasıtasıyla, dedi Algan.

— Anlıyorum, dedi Makine. Bazı verileri kaçırabiliyorum. Uzayda benim gibi başka Makineler de var.

— Olabilir diye cevap verdi Algan.

— Satranç tahtası benim muhakememde zayıf noktalardan biri, dedi Makine. Ona belli değerler atfedebiliyorum ama hiçbiri üstün değil.

— Problem seni ilgilendiriyor mu Makine?

— İnsan duyularıyla ilgili hiçbir şey beni ilgilendirmi-

yor. Yalnızca birtakım problemleri çözmek için yapıldım. Bu da bunlardan biri.

— Ben çözümü biliyorum. Makine ve bunu senin Efendilerine vermek için buraya geldim. Onlara öyle söyle.

Birkaç saniye geçti. Bu son girişimi de sonuçsuz kalabilirdi. O zaman görevini yerine getirmek için başka bir yol bulması gerekecekti. Makinenin kendisiyle insan Galaksisinin iki yüzlü efendileri arasında bir bağ kurmasını umuyordu. Fakat bundan çok da emin olamıyordu.

— İnsanlardan başka efendi bilmiyorum, dedi Makine. Önüme koyduğun problemi de bu nedenle çözemem, insan. Böyle bir ihtimal için talimat verilmemişti bana. Onları anlamıyorum ama izlemek zorundayım. Belki haklı olabilirsin, belki de gerçekten insanlar arasından birkaç kişi benim efendim olabilir. Fakat bildiğim kadarıyla bunu kanıtlayacak hiçbir olay bilmiyorum. Bilincimin altında kalanları analiz edeceğim.

«İşte bir çelişki» diye düşündü Algan. *«Makine belirli faktörlere karşı cahil kalacak biçimde programlanmış. Buna göre bazı problemlerin çözümü de olanaksız. Çünkü bu programlamada ihmal edilmiş onun mucidinin bunun için bir şart koyup koymadığını merak ediyorum.»*

Aynı şey insanlar için de geçerliydi. Bazı şeyleri biliyorlar, fakat bazılarını bilinçli olarak hatırlayamıyorlar ve açıklayamıyorlardı. Sonuç: Çelişki, intihar ya da nevroz.

— Bu problemi sen kendi kendine çözmelisin, insan dedi Makine. Sana yardım edemem. Bana verilen talimatlara göre senin geçmene izin vermekten başka bir şey yapamam.

— Bu tür bir durum ilk kez mi başına geliyor?

— Benim hafıza kaydımda ilk...

Mümkün mü, diye düşündü Algan, Makinenin birçok yüzlerinin olması, böylece de hafızasının çok bölmeli olması? Onun büyük cüssesinin bir kısmının insanlara ce-

vap vermek üzere ayrılmışken diğer bir kısmının insan Galaksisinin ikiyüzlü Efendilerine ayrılmış olması mümkün müydü? Son kararın verildiği bir merkezi koordinatlama yeri mi vardı? Ya da Makinenin birçok bilinç kısımları iyi bilinmeyen, silik, keşfedilmemiş bölgelere mi ayrılmıştı?

Efendilerin Makinenin yalnızca bir kısmını kontrol etmeleri ve diğer kısmını tanımamaları mümkün olabilir miydi?

— Bol şanslar, insan dedi Makine.

Algan'ın görüntüsü titredi. Aynanın yüzeyi içine taş atılmış bir durgun su gibi kıpırdadı. Sonra, aydınlık bölmenin sonunda, bütün ışığı emen bir siyah nokta göründü. Şimdi koyuluk bütün aynayı kapladı ve bir derinlik belirdi .

Bu bir kapıydı.

İleriye doğru bir adım attı ve kendini hiçbir geçiş olmaksızın gecenin içinde buldu. Ellerini ileriye doğru uzattı ama parmaklarının ucuna hiçbir şey değmedi. Büyük, karanlık bir düzlüğün ortasındaydı.

— İlerle, dedi Makine.

Bu isteğe uydu.

Belki de bu bir tuzaktı. En küçük bir tehlikeye karşı bile milyonlarca mil uzaklaşmaya razıydı. Yalnızca birkaç kişinin ve bir de Makinenin bildiği bir yere gelmiş gibiydi. Ne olduğunu bilmiyordu. Birden Nogaro'nun Betelgeuse hakkında söylediklerini hatırladı. Orayı, iplikleri yıldızlara kadar uzatan ve zaman ile uzay içinde ağlarını ören bir örümceğe benzetmişti.

Örümceğin oturma odasına giriyor gibiydi. Ayağının altındaki zemin kaydı ve onu aşağı çekti. Ne kadar hızlı hareket ettiğini anlatacak kelime bulamıyordu. Bütün bildiği istediği yere gitmekte olduğuydu. Tam ikiyüz yıl öncesinde olduğu gibi.

Birden bir aydınlık yere geldi. Sanki bir koridorun duvarlarından çıkıyordu.

Onu taşıyan hareketli bant birden durdu. Yolun kalan kısmını yürümesi gerekiyordu. Sarayı yapanlar anlaşılan onun tamamıyla mekanize olmasını istememişlerdi. Belli koşullar altında makinelerin tehlikeli olabieceğini düşünmüş omalılar. Algan duvarları inceledi. Çok iyi paratılmıştı ve sert, beyaz, parlak bir malzemeden yapılmıştı. Kendi kendine, sarayın gerçek duvarlarının diğer tarafına geçmekte olduğunu düşündü.

Duvarlar yüzlerce metre kalınlığındaydı.

Saray gerçek bir kaleydi. Bunu yapanlar, onun içinde çok çok güçlü kişilerin kalabileceğini düşünerek yapmış gibiler.

Jerg Algan gülümsedi. İşgalci bir orduya benzetiyordu kendini ve kazanacağından da emindi.

Sarayı yapanlar gezegenlerin yarısını bir anda mahveden büyük bombalar konusunda epey şey dinlemiş olmalılar ki, bunları düşünerek sarayı çok muhkem yapmışlardı. Ama böylesine büyük bir düşman düşünenler tek bir kişinin saldırısına uğrayacaklarını nasıl düşünebilirlerdi ki?

Daha hızlı yürümeye başladı. Ayak sesleri yankılanıyordu. Işığın rengi gittikçe değişmeye başlamıştı. Beyazdan griye doğru dönüyordu. Galaksinin merkezinde gördüğü ve hayran olduğu gökyüzünün o gri rengini hatırladı.

Sonunda bir sıra büyük odanın bulunduğu bir yere geldi .Saray duvarlarının diğer tarafında olduğunu anlamıştı. Sarayın başka girişleri de vardı mutlaka. Fakat bu olabilecek ziyaretçiler için özel olarak yapılmıştı.

Büyük üçgen başlıklı iki sıra kolonla desteklenen kocaman bir kubbe vardı. Ayak sesleri artık zemin tarafından emiliyordu ve ortalık sessizliğe gömülüyordu.

Dünyada bulunduğu zamanlarda okuduğu kitaplarda

bu tip odalar bulunduğunu hatırladı. Bu, siyah kalelerde de kullanılan terkedilmiş bir mimari örneğiydi. Algan insanların da Efendilerin yaratabildiklerini başardığını gördü, ama insanların yaptıkları Efendiler için basit bir oyundu.

Birden hiç çıkışı olmayan bir odaya geldi. Bu daha küçük ve boş bir odaydı. Etrafına bakındı, fakat hiçbir açıklık göremedi. Sonra, odanın ortasında büyük bir daire çizili olduğunu gördü.

Onun içine doğru yürüdü ve tahmin ettiği gibi daire açıldı ve karanlığın içine düştü.

Düşüşün kaçınılmaz etkilerini pek hissetmiyordu. Yalnızca kuyunun derinliğinin ne kadar olduğunu merak ediyordu. Kollarını uzatarak kenarlara değmek istedi ama başaramadı.

Acaba, diye düşündü, buradan ilk inen kendisi miydi? Birden ayaklarının sert zemine değdiğini hissetti. Tam karşısına bir duvar gelmişti ve üzerinde ince bir ışık sızıntısı vardı. Işık hızla genişledi ve Algan çıplak duvarlı, gri ışıklı bir büyük holde buldu kendini.

Kalbi daha hızlı atmaya başladı. Odanın ortasında büyük, kristal bir masa vardı. Gümüşlü elbiseler giymiş sekiz adam masanın etrafında oturmuştu. Onlara doğru yürüdü. Yüzleri garip ve yorgun görünüşlüydü.

Hepsi sessizce onu izliyorlardı.

Algan'ın bakışları adamlardan birine takıldı ve hafızası karıştı. Gözlerine inanamıyordu. Bu derin bakışlı, akıllı gözleri tanıyordu. Oydu.

Konuşmaya başladı.

— NOGARO!..

— Seni bekliyordum Jerg Algan, dedi Nogaro.

Algan masanın önünde durdu ve gözleri parlayan ve gülümseyen bu kırmızı saçlı adama baktı.

Öyleyse, diye düşündü Algan, insan Galaksisini yöneten adamlar bunlar. Ulcinor'un tüccarlarına ne olduğunu merak etti. Efendiler, onları pek önemsememesini söylemişlerdi ona. Sonra tekrar Nogaro'ya baktı Algan. Mümkün olan tek bir çözüm vardı. Nogaro ölümsüzdü. Bu adamların hepsi ölümsüzdü. Bu nedenle Galaksiyi yönetiyorlardı. Ulcinor'un tüccarları uzayda ışık hızı ile dolaşılarak zamanın asıldığını ve böylece sürekliliğin sağlandığını savunmuşlardı.

Efendiler kadar güçlü bunlar da, diye düşündü. Sonra bu düşüncesi yok oldu. Efendilerin yapabilecekleriyle hiçbir şey karşılaştırılamazdı. Geçmişte, Nogaro'nun aktiviteleri ve etkileri hakkında görüp de şaşırdığı bazı gerçekleri hatırladı. Şimdi anlıyordu nedenini.

— Ve siz ölümsüzsünüz, dedi adamlardan biri öne doğru eğilerek.

— Tıpkı senin gibi, Nogaro dedi Algan. Bu yeterince açıklıyor mu?

— Tahmin ettiğinden de fazlasını, Algan dedi Nogaro. Bu uygarlığın kararlılığını ve tarihin karanlıklarına ilk dalanlar olunmasını da açıklar. Biz bir bireyin beyin hücrelerine benzeriz. Birey yaşadıkça canlı kalan hücreler gibi, bizler de toplum yaşadıkça yaşarız. Ve bizler Algan, tıpkı beynin kafatası içinde gizlenmesi gibi çok iyi gizlendik. Fakat, sonunda sen bizi buldun.

— Uzun bir aramadan ve dolambaçlı yollardan sonra.

— Niçin tüm bunları ona açıklamak gereği duyuyor-

sun Nogaro? dedi Olryge. Neden bunun yerine ona sorular sormuyorsun? Onun sırf bu hikâyeleri dinlemek üzere buralara geldiğini sanmıyorum.

— Bunları bilmenin ona yararı olabilir, dedi Nogaro.

— Ve bu süre içinde ölümsüzlüğünü gizli tutabildin, dedi Algan.

İçinde bir kinin doğduğunu hissetti. İçinde uzun zamandır taşıdığı nefret daha soğuk bir şeylerle karıştı.

— O halde sen de başardın? diye sordu Nogaro.

— Evet.

— Galaksinin merkezine mi ulaştın?

— Ulaştım.

Algan sekiz yüzün birden onun üzerinde odaklaştığını gördü, midesi bulanmıştı. Ağzının kuruduğunu hissetti.

— Ve dönüp geri geldin. İkiyüz yıl sonra. Neden?

— Size bir mesaj getirdim.

Üzerinde hissettiği bakışlar onu rahatsız etmeye başlamıştı.

— Kimden? diye sordu Nogaro.

— Çok zamanım var; hepsini yapacağız. Herşeyi öğreneceksiniz.

— Bizimle oyun oynamaya kalkma, dedi Albrand. Uzun ve tehlikeli bir görevi başardın. Bunun için sana müteşekkiriz. Ama bize oyun oynamaya falan kalkma sakın.

Algan gülmeye başladı.

— Oynamam, merak etmeyin, dedi.

— Değişmişsin Algan, dedi Nogaro. Sana ne oldu?

— Evet, değiştim, dedi Algan. Şimdi ben bir ölümsüzüm. Fakat ben buradan ayrıldığım zamanlar sen bununla pek ilgilenmiyordun. Benim uğrayabileceğim değişiklikler seni hiç düşündürmedi. Beni kullandın, değil mi?

— Başka seçeneğim yoktu. Sen gönüllüydün.

— Sana karşı hiçbir şey yapmadım. Sana karşı hiçbir kin taşımadım. Bir zamanlar oldu ama şimdi yok böyle

bir duygu içimde sana karşı. Aslında sana müteşekkirim bile. Senin hiç anlayamayacağın bir biçimde.

— Sanırım anladım, Algan dedi Nogaro. Ben de çok uzun yaşadım. Ve ben hâlâ da öyle, senin arkadaşındım.

— Bunun artık önemi yok. Bazı şeyler değişti, sen de biliyorsun bunu.

— Ölümsüzlük, dedi Olryge.

Algan ona meraklı bir bakış fırlattı:

— Ölümsüzlük ve başka şeyler de.

— Uzayda yolculuk yapmayı nasıl başardın? diye Olryge sordu. Bir uzay gemin vardı, değil mi? Bizimkilerden bile hızlı giden bir uzay gemisi olmalı; çünkü detektörlerimizden hiçbirine yakalanmadın.

— Uzay gemim yoktu, dedi Algan. Ve şimdi bunu nasıl başardığımı anlayacaksınız. Hiç merak etmeyin, çünkü anlatmaya geldim bunu. (Durdu) Size ve diğer insanlara anlatmaya...

Hiç kimse bir şey söylemedi. Sekiz ölümsüz birbirine baktı.

— Eğer onu yaparsan insan Galaksisi çökecek, dedi Stello. Anlıyor musun?

Algan başını salladı.

— Onu yapmana izin verdiğimizi sanma dedi Olryge. Kazandığını da sanma, ölümsüz olsan bile...

— Yalnız olduğumu mu sanıyorsunuz, diye sordu Algan. Olacakları düşünmeyecek kadar önemsiz mi benim hayatım sanıyorsunuz? Ben buraya yalnızca sizi dostça uyarmaya geldim. Hepsi bu!

— Bu bir ültimatom mu? diye sordu Voltan.

— Herhangi bir koşul ileri sürdüm mü?

— O halde söylenenler doğruymuş, dedi Nogaro.

— Yalan sayılmaz, dedi Algan. Yalnız bütün hikâye anlatılmıyor onlarda.

— Satranç tahtası mı?

— Size herşeyi anlatacağım; hçibir şey bırakmayaca-

ğım, dedi Algan. Sizler de benim olduğum gibi satranç ustası olacaksınız. Buraya gelişimin nedeni bunu size anlatmak. Size ve tüm insanlara.

— İnsanlar henüz hazır değil buna, dedi Luran. Hazır olur olmaz onlar da ölümsüzlüklerini kazanacaklar!

— Ne için? Ölümsüzlük ve satranç tahtası önemsiz. Önemli olan benim size anlatacaklarım!

— Dinliyoruz.

— Hiç sorunuz yok mu? Önemli sorularınız?

Birbirlerine baktılar. Algan onların gözünde korku olduğunu gördü.

— Galaksinin ortasında bir hayat biçimi var, dedi Nogaro.

— Evet.

— Ve bir uygarlık da?

— Evet.

— Bizimkinden daha gelişkin bir uygarlık mı?

— Bu senin uygarlık ve hayattan neyi kastettiğine bağlı. Sana göre hayat ve uygarlık, önceden tespit edilmiş bir program gereğince zamanla değişebilecek olan bir örgütlenme biçimini anlatır, dedi Algan ve devam etti: Orada olan şeyi asla hayal edemezsin.

— Şey... düşman mı... onlar?

— İnsanlara karşı mı düşman demek istiyorsun? Neden olsunlar? Eğer böyle düşünüyorduysan, o halde neden beni onlara yolladın?

Olryge ayağa kalktı ve elleriyle kristal masaya dayanarak Algan'a doğru eğildi.

— Sen bir düşmansın, dedi. Bir zamanlar insandın. Fakat seni değiştirdiler. Sen, bir yabancı tarafından içi doldurulmuş boş bir kabuktan başka bir şey değilsin. Bizi yıkmak için gelip aramıza girdin. Fakat bunu yapmana izin vermeyeceğiz.

Sağ elini elbisesinin yanındaki bir kıvrımın altına attı ve bir hançer çıkararak Algan'ın göğsüne dayandı.

— Hayır, dedi Algan. Bu tür bir saldırı benim sizlere karşı silahlanmama yol açar. Siz bana bir şey yapamazsınız. Ama ben, sizin silahlarınızı ele geçirip onları size karşı çevirebilirim. Sizin daha akıllı olduğunuzu sanırdım. Yılların size bazı deneyler kazandırmış olması gerekirdi. Sizin dengeniz bozulmuş. Ama merak etmeyin. Sizi tedavi edip iyileştireceğiz.

— Herhalde, buraya neden geri döndüğünüzü anlatacak kadar siz iyileşmiş olmalısınız, dedi Stello.

— Belki de, dedi Algan. Yalnız söyleyeceklerimi dinleyip dinlemeyeceğinizi bilmek isterim. Önce, size ne yaptığımı anlatacağım: Uzaya baktım çıplak gözle. Yıldızların parlaklığını izledim ve Galaksiyi gördüm. Onun, sizin hayal bile edemeyeceğiniz kadar derinliklerine daldım; hidrojenin müziğini dinledim; yanımdan sonsuz bir ırmağın dalgaları gibi akıp giden ışığı ve zamanı gördüm. Tüm bunlar sizin de olacak. Bunları denediğim zaman insanların karanlıkta yaşamak için yaratılmadıklarını çamurlu gezegenlerde binalar yapıp buralarda oturmaları için yaratılmadıklarını anladım. İnsan çevresindeki evrenle bir bütündür. İnsanın evreni fethetmesi gerektiğine ama yalnız kendi için olmadığını düşündüm.

— Kimin için peki? diye sordu Olryge yüksek sesle.

— İleride öğreneceksiniz, dedi Algan. Ve gördüğüm ve denediğim her şey de sizin olacak. Fakat bunu elde edebilmeniz için birçok şey öğrenmeniz gerekli.

Onların kristal masa üzerindeki ellerinin titrediğini gördü. Yüzlerindeki ifadenin gerginleştiğini ve gözlerinin parladığını farketti.

— Mesajımın ilk kısmı çok basit ve birkaç sözcükten ibaret. Fakat korkarım ki bunu anlamanız zaman alacak.

Birkaç adım geriye gitti ve derin bir soluk aldı.

— Tek bir cümle, dedi. İnsanlar robottur.

Nogaro'nun mırıldandığını duydu.

— Biliyordum, dedi Nogaro. Hep böyle bir şey bekledim.

— Ve seni buraya yollayanlar... yapıcılar, dedi güçlükle Stello.

— Nasıl istersen öyle kabul et, dedi Algan ve devam etti. Bir tür düşünün ki; yıllar, yüzyıllar hatta çağlarla konuşmuyor. Onun için zaman milyonlarca yılla anlatılabilir. Bir yıldızın doğması, yaşaması ve ölmesi için geçen zaman, onlar için bir insan ömrü kadardır. Bunların hayat merkezinin Galaksinin merkezinde olduğunu düşünün. Bunlar çevredeki uzayı doldurmak, hayatı bir ağ gibi evrenin her yanına yaymak istiyorlar. Bunun için de bizim fetih dediğimiz şeyleri başarmak istiyorlar ve bunun için bizimki gibi uzay gemileri kullanıyorlar. Aynı zamanda onların uzayda yolculuğunu sağlayacak, gerekli hesaplamaları yapacak makineler de kullanıyorlar.

— Bunun üzerine milyonlarca yılda yayılabilecekleri ve bütün Galaksi üzerinde kontrollarını garanti altına alabilecekleri bir plan yapıyorlar. Planı yavaş fakat emin olarak uygulamak istiyorlar. Bunun için geçen zamanı pek önemsemiyorlar. İnsan Galaksisi diye bilinen bir bütünü tekrar kurmak amacıyla kendi uygarlıklarının parçalarını yaymaya çalışıyorlar.

Bu türün, yıllar yıllar önce makineler yapmaya karar verdiklerini düşünün: Bunun için her yere, bütün dünyalara hayatın gelişmesine uygun koşulları ve hayat tohumları serpiyorlar. Ve beklemeye başlıyorlar. Hesaplamalarına göre bu kısa bir süre, ama insanlar, bizler için çok çok uzun bir süre bu. Bu tohumların filiz vermesini bekliyorlar. Onların bulunduğu Galaksi merkezinin çevresine saçılmış olan bu hayat kaynaklarının gelişmesini izliyorlar. Bazı aksamalar olsa da planları düşündükleri biçimde gerçekleşiyor. Buna göre hayat gelişiyor; çok hücreli biçimler protozoa üzerinde zafer kazanırken, hayvan-

lar bitkilerden türüyor. Memeliler büyük sürüngenler olarak gelişiyor. Günün birinde insan görünüyor, ama Galaksinin içinde tek bir yerde değil, milyonlarca yerde beliriyor. Ve, düşünün ki bizim ölçülerimize göre sonsuz gibi görünen bu süreç onlarda yalnızca bir saniyeden biraz fazla zaman alıyor.

— Bundan sonra insanlar artan bir hızla gelişmeye başlıyorlar. Tüm bunlar onların planına göre çok kısa sürelerde oluyor tabii. Daha sonra insanlar fetihlere başlıyorlar .Sonra oraya buraya Galaksinin tüm kesimlerine yayılmaya başlıyorlar. Ama tüm bu gelişmeleri sağlamalarına rağmen, hâlâ neden varoldukları, nereden türedikleri konusunda son derece bilgisizler. Uzayın her yerine yayılmakta, fakat kendilerinin Yaratıcılarının bulunduğunu sandıkları Galaksi Merkezine varamamaktadırlar. Artık programın sonuna gelinmiştir. İnsanlarla bilinmeyen arasındaki uzay bölmesi kalkar ve günün birinde bir insan, bir makine ya da bir robot bu bölgelere ulaşır ve plan tamamlanmış olur. Bu tür tarafından uzayda kurulan büyük organizasyon artık fonksiyon görmeye başlayacaktır. Uzaklıklar ortadan kalkacak ve insanlar gerçek işlevlerini bulacaklardır. Fakat bunu kabul edecekler mi? Problem burda. Küçük değişiklikler, planın yürümesinde önemsiz gibi ortaya çıkan bazı farklılıklar nedeniyle insanlar organize olmamış, ama özerk uygarlıklar kurmuşlardır. İnsanlar makinedirler, ama makineler de zaman zaman bozulabilir, hata yapabilirler. Onarıma ihtiyaçları olabilir. Bunu gidermenin yolu da onlara ölümsüzlük vermektir. Böylece uzayın genişliğinin neden olduğu problemler çözülebilir. Ve insanlar bu mükemmel yeni makineleri yarattılar. Birçok problemi çözülebilen bu makinelere müteşekkir olmamak elde değil. Ama bir problem var ki onu çözemiyorlar. Kim oldukları, nereden geldikleri, neden sürekli bir dünyadan diğerine sıçradıkları ve yarına ulaşmak için arkalarında bıraktıkları dünün nedenini

bilmiyorlar. Fakat ihtiyaç duyulan tek şey günün birinde birinin Efendilerce kontrol edilen bölgelere ulaşmasıydı. Böylece her şey tamam olacaktı. Kısa bir gecikmeden sonra plan şimdi tümüyle sonlandı. İnsanlar yarattıkları problemleri kendileri çözebilecekler, artık nevrozlar da olmayacak...

Algan durdu.

— Satranç oyunu dedi. Doğal olarak insanlar satranç oyununda ortaya çıkan problemlerden daha farklılarını çözebilirler. Bireyler olarak tek tek yaşayabilirler. Kendileri için uygun yaşama koşulları yaratabilirler. Hemen hemen mükemmel makinelerdir insanlar. Yaratıcılar üstün yetenek gösterdiler. Daha az hatayla daha gelişkin makinenele ricat edebilirlerdi. Bunun için bir seçim yapmaları gerekiyordu. Bunun üzerine kendi kendini onarabilen, kendi problemlerini bağımsızca çözebilecek, kendi kendine hareket edebilen bir makine sentzin karar vrdiler. Bazı kişilere yeni nitelikler d eklendi; belli ölçülere kadar satranç oynamayı bilmeleri de gerekiyordu. İnsanların en iyi kullanımını sağlamak için Efendiler, en hünerlilerini seçmek ve eğitmek ihtiyacı duydular. Bunu yaparken Efendiler, insanların makineleri için kullandıkları aynı kriterleri kullandılar. İnsanlar için gerekli uyuma olayı da Zotl denilen ilaçla sağlanabilirdi. Bu milyonlarca yıl öncesine uzanan ve tamamlanmakta olan plan üç şeye dayanmaktadır. Altmışdört karesi ve onun milyarlarca ihtimali ile satranç oyunuyla sembolize edilen ve uzayda hareketi mümkün kılan fizik kurallarına; uzayda hareketten kaynaklanan problemleri çözme imkânı olan insana; ve son olarak da, insana hava ve gıda kadar hayati fonksiyonlarına katkısı olabilecek olan garip ilaca, zotl'a. Efendiler, insan ve zotl'u aynı deneyin kısımları olarak düzenlediler. Zotl'un kullanılmasıyla Efendiler insanı kolayca kontrol edebilmektedirler. İnsanların fetihlerini yönlendirebilirler. Onların farklı dünyalara yayılmalarını sağ-

layabilirlerdi. Bu yapıldı, çünkü insanın kendi orijininin ve uzay yolculuğunun sırrını vakitsiz keşfetmesini istemiyorlardı. İnsanların hazır olmasını, uzayda sizin yaptığınız gibi uygarlıkların kurulmasını istediler ve bunu beklediler. Bunun için zotl onların işine yaradı. Satranç oyunu sadece bir sembol. Bunu insan Galaksisinde bulduğum antika bir satranç tahtası ile kendim keşfettim. Uzayda hareket olduğu sürece her seferinde bir satranç problemi çözülebilir. Bu bir büyü değil. İnsan uzayda dolaşmak için birtakım cihazlarla donatılmış, ama onların nasıl kullanıldığını bilmesi gerekir. Satranç oyunundaki kareler belli sayıdaki koordinatları temsil ediyor. Örneğin; sekiz kare sekiz boyut temsil ediyor. Bir satranç probleminin çözümü uzayda yolculukla ilgili bir problemin çözümüne tekabül ediyor. Seyahat programı belli olur olmaz, uzay araçlarının en mükemmeli olan insan vücudu yıldızların arasına dalacak ve çok büyük bir hızda, hemen hemen görünmez bir rotada gidebilecek. Bununla karşılaştırılabilecek hiçbir şey olamayacak. Bizim çok sonraları icat ettiğimiz ve gemilerde kullandığımız tkenikleri Efendiler çok eskiden beri kullanmaktalar. Hem de çok mükemmel bir biçimde. Bugün bizim Yıldız Limanlarımızın çok çok büyüklerine tekabül eden siyah kaleleri milyonlarca yıl öncesinden inşa etmişler. Bütün Galaksi satranç tahtasına yayılıp beklemeye koyuldular. Bu zamana kadar. Plan artık hemen hemen tamamlandı. Efendiler uzayda yolculuk yapabilecekler ve uzayın en uzak köşelerini keşfedebilecekler. Kurdukları ağlar yıldızdan yıldıza uzanacak. Ve insanlar, evrenin bir noktasından diğer noktasına sıçrayabilecekler.

— Ama bu insan değil ki, dedi Stello farklı bir ses tonuyla.

— Merak ediyorum doğrusu, dedi Algan. Küçük imtiyazlı bir gruba ölümsüzlüğü ayırmakla siz insanları daha mı çok düşünüyorsunuz? Zorla topladığınız insanları kul-

lanarak güç alanını genişletmek mi insanlık? İnsan Galaksisini genişletmek isterken bilinmeyen bir gezegenin, bilinmeyen bir köşesinde bir sepet içinde zehirlenerek ölmüş insanları bile bile bu işlere devam etmek mi insanlık? Ben aksini düşünüyorum. Bizler gerçek birer insan olmaya çalışmalı ve yarattıklarımızı korumayı bilmeliyiz. Hepimiz uzay adamıyız, ama bu zamana kadar bütün yaptığımız uzayla savaşmak oldu. Yarın o gerçekten bize ait olacak.

— Artık daha fazla kendimizin efendileri olamayacağız, dedi Olryge.

— Daha önce, düşlerinin dışında ,olmuş muydun ki zaten? Ya da olmuştunuz, ama gücünüzü milyonlarca insanı ezmekte kullanarak...

Kimse bir şey demedi. Nogaro'nun bakışları odanın duvarlarında dolaştı. Binlerce isim, diye düşündü. Binlerce ölümsüzün ismi. Ama zincir kırıldı. Pişman mı olmak gerekti?

— Yıldızların satranç tahtası, dedi. Siyah kaleler. O halde, hepsi gerçek!

— Hepsi gerçek, diye cevap verdi Algan. Bu gezegende bir yerlerde, senin birkaç yüz yarda altında, alüvyon ve kireç tabakaları altında gömülmüş bir siyah kale var. Şans eseri belki, onu keşfetmiş de olabilirsiniz. Belki de yine şans eseri görmüş olabilirsiniz, Makinenin bulunduğu büyük holün zemini tam bir satranç tahtası biçiminde yapılmış. Beni Galaksinin merkezine yollamanız da bir şans eseri mi? Glania'daki satıcılardan birinin bana verdiği eski satranç tahtası da mı tesadüf? Tüm bunlar bir rastlantı mı? Bazen merak ediyorum. Efendiler bana anlatmadı.

— Büyük bir siyah kaleler ağı ,dedi Nogaro, sanki düş görüyormuş gibi fısıldayarak. Ve bizim fetihlerimiz tam bir savurganlık. Boşu boşuna milyonlarca insan öldü. Ne

kadar saçmaymış meğer. Oysa çok büyük olduğumuzu düşündük hep.

— Karışıklık bitti artık, dedi Algan hafifçe. Ve büyüklüğümüzden de bir şey kaybettiğimizi sanmıyorum. Aksine, sonunda başardığımıza inanıyorum. Biraz yolumuzu uzattık, o kadar.

— Önemi yok, dedi Nogaro. Ne olursa olsun seninle gideceğim. Galaksinin merkezini görmek istiyorum. İnsan türleri dönüşüme uğradığında orada olmak istiyorum.

— İnsanlar robottur dedi Stello. Bu düşünceye bir türlü alışamadım.

— Bunun için çok zamanın olacak, dedi Algan gülümseyerek. Dünyadaki bütün zamanlar. Sen yıldızdan yıldıza dolaşırken tüm zamanlar senin olacak.

Olryge yumruğunu masanın üzerine koydu ve:

— Sen bir hain takımından başka bir şey değilsin, diye bağırdı. Ve seni gönderenler de, korkak sürüsünden başka bir şey değiller. Oh! Şu işe bak. Seni gönderiyorlar. Biz sana inanacağız ve kendiliğimizden teslim olacağız. Onların ayartıcı masallarına kanıp kendimizi onların ellerine bırakacağız. Hikâyene inanmıyorum, Jerg Algan.

— Hiç kimse senden bir şeye inanmanı istemiyor, dedi Algan.

— Kendimizi sizin ellerinize bırakmayacağız, diye devam etti Olryge. Atalarımız ne yapmışlarsa biz de onu yapacağız. Savaşacağız. Ben hiçbir şeyden şikâyet etmiyorum. Bu bir savaş Algan ve biz kazanacağız. Bunu gidip Efendilerine anlat. Onlardan korkmuyoruz. Onların bizi kolayca köleleştirmelerine izin veremeyiz, çünkü insana ait olan bir Galaksinin mrekezinde oturuyorlar.

— Savaş olmayacak, dedi Algan soğuk bir ifadeyle.

Masaya doğru yürüdü ve herkesin yüzüne teker teker baktı. Birdenbire, bu yeraltı odasının duvarları sarsılmaya başladı ve hepsi kendilerini havada yüzer gibi dolaşırken buldular. Vücutları hemen hemen ağırlıksızdı. Olryge so-

luyordu. Luran'ın elleri titremeye başladı. Nogaro hiçbir tepki göstermedi, Stello'nun gözleri ise hayretten kocaman olmuştu.

— Bu gezegenin bütün yerçekim kuvveti şu anda değiştirildi diye duyurdu Algan. Bunu yapabilirler. Bir saniye içinde bir yıldızı silip yokedebilirler. Gemlerinizi toprağa çivileyeceklerdir. Savaş olmayacak. Ölümsüzlük ve yıldızlar verildiği takdirde, bunlara sahip olan insanların sizi izleyeceğine inanıyor musunuz?

— Fakat kim onlar? diye sordu Nogaro. İnsana benziyorlar mı? Neye benziyorlar? Sonsuz mudurlar?

— Hayır, dedi Algan. Sonsuz değiller. Hayatları tüm insan hayatından ve bütün Galaksinin tarihinden daha uzun dahi olsa, yine de sonsuz değiller. Ölümlü olduklarını biliyorlar. Siz onları tanıyorsunuz. İnsanlar daima onlara bakarlar... Onlar yıldızlardır.

Bir an için sustu, bir yandan ne söylemesi gerektiğini düşünüyordu. Kafasından tüm söyleyecekleri birer birer geçiyordu. Uzun zamandan beri, uzaydaki yolculuğu süresince onları kafasında tutmaya çalışmıştı. Evreni dolaşırken, kuyruklu yıldızlara ve nebulalara değdiğinde... Efendilerin kim olduğunu söylerken bir an bile gözlerini onların yüzünden ayırmadı. Evet, Efendiler... Yıldızlardı...

Onlara yıldızların ne olduğunu, siyah bir zemin üzerinde beyaz süt damlalarına benzer gibi evrene nasıl yayıldıklarını anlattı. Onlara Efendilerin kim olduklarını anlattı.

Orada yıldızlar vardı, ya da yıldızların içinde onlarla birlikte doğan, gelişen ve ölen bir şeyler. Atomun büyük patlamasından birkaç milyar yıl sonra saçılan parçacıkların Galaksinin merkezinde bir yerlere yaklaşmasıyla oluşan canlılık. Yıldızlar: bilinçliliğin, hayatın merkezi. İnsanların efendileri. Yıldızlar...

Onlara yıldızların yalnızlıklarından söz etti. Onları in-

sanlar ne anlayabiliyorlar ne de yakınına yaklaşabiliyorlardı. Algan onlara milyonlarca yıl önce formüle edilmiş olan planın henüz başladığını anlattı. Ve görülebilen yıldızların arkasında başka yıldızların da bulunduğunu anlattı. Onlara başka galaksilerin, başka evrenlerin de bulunduğunu anlattı ve yıldızlar onları birer birer söndürünceye kadar insanlar onları keşfedecekler, tanıyacaklardır. Ve bu donuk evrenin ötesine ihtişamlı yıldızların meşalesini taşımaya devam edeceklerdir.

Onlara, o zamana kadar hiç görmedikleri ve uzayda dönmekte olan dünyaların güzelliğini anlattı. Galaksinin ortasındaki büyüleyici gökyüzünü anlattı. Yıldızların, başlangıcı ve sonu olmayan büyük amaca ulaşmak için nasıl birlikte çalıştıklarından söz etti uzun uzun.

Onlara yıldızların kendilerinin de nereden geldiklerini bilmediklerini anlattı. Ama görevlerini yerine getirdiklerini söyledi. Onların birbirleriyle ilişkilerinin, insanların birbirleriyle ilişkilerinin aynı olduğunu anlattı.

Onlara karşılaşabilecekleri diğer insanlardan da söz etti. Görebilecekleri yeni yeni dünyalardan, güneşlerden yıldızlardan söz etti. Yıldızlara hizmet etmekte hiçbir eksiklik olmamalı diye bitirdi.

Bekledi ve onların yüzünden, birşeyleri anlamaya başladıklarını sezdi.

Daha sonra onlara, uzayda gazdan, buhardan ve kristalden oluşan şaşırtıcı dünyaları anlattı. Atomların zamanla durmaksızın sürdürdükleri hareketlerden ve maddenin bileşiminden söz etti.

Onlar sadece çocukturlar, diye düşündü. Bir çocuğun gözleriyle gökyüzüne tekrar bakmayı öğrenmeliler. Öyle bir gökyüzü ki, binlerce, milyonlarca kürenin parladığı geniş bir alan... Ve birdenbire, uzayın geniş eşiklerinden geçtiler ve uzaya girdiler. Gözleri önlerinde uzanmakta olan sonsuzluğu hâlâ görememişlerdi.

S O N

GERARD KLEIN

UZAYDA SATRANÇ

Garip şeyler vardı Jerg Algan'ın kafasında. Bildikleri ve bilmedikleri vardı. Ulcinor'daki Püritenlerin inandığı yüksek duvarlı kaleler, Betelgeuse'lilerin görmek istediği şeyler vardı. Zotl içildiğinde görülen garip hayaller vardı.
Problemin çözümü Betelgeuse'de olmalıydı. Belki bu gerçek, arşivlerdeki dev bilgisayarlarda gizliydi.
Ayrıca altmışdört kareli satranç tahtası vardı. Üzerinde açıklanamayan garip şekiller ve kareleri arasında kurulabilecek sonsuz sayıda kombinezon içeriyordu.
Bu bir sembol olabilir miydi?..
Evrenin sembolü?..

200 TL.